

Havainnekuva Musiikkilukion uudisrakennuksesta

KAUSTISEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2022

Kunnanhallitus 27.3.2023
Tarkastuslautakunta
Kunnanvaltuusto

KAUSTISEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2022

Sisällysluettelo

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	7
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	9
1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	9
1.1.5 Kunnan henkilöstö.....	9
1.1.6 Ympäristöasiat.....	10
1.1.7 Tilinpäätöksen vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon.....	10
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	10
1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	10
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	12
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	12
1.3.2 Toiminnan rahoitus.....	13
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	14
1.5 Kunnan kokonaistulot ja -menot.....	16
1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	17
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	17
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	18
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	18
1.6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	23
1.6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	24
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	29
1.7.1 Asiaa koskeva sääntely.....	29
1.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely.....	29
1.7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	29
2 Talousarvion toteutuminen.....	31
2.1 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	31
2.1.1 Käyttötalouden toteutuminen.....	31
2.1.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	82
2.1.3 Investointien toteutuminen.....	84
2.1.4 Rahoitusosan toteutuminen.....	85
2.1.5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	86
3 Tilinpäätöslaskelmat.....	88
3.1 Tuloslaskelma.....	88
3.2 Rahoituslaskelma.....	89
3.3 Tase.....	90

3.4	Konsernilaskelmat.....	92
4	Tilinpäätöksen liitetiedot.....	99
4.1	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	99
4.1.1	Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	99
4.1.2	Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	99
4.1.3.	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	100
4.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	101
4.3	Tasetta koskevat liitetiedot.....	105
4.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	105
4.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	112
4.4	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot.....	116
4.5	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot.....	120
5	Allekirjoitukset ja merkinnät.....	123

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2022 poikkeavista oloista toiseen

Vuoden 2022 alussa koronaepidemia ja sen myötä erilaiset rajoitukset alkoivat hellittää ja ennustuslaitokset loivat uskoa voimakkaasti vahvistuvaan talouskasvuun. Venäjän hyökkäys Ukrainaan johti kuitenkin nopeutuvaan energian, raaka-aineiden sekä ruuan hintojen ja korkotason nousuun ja musersi talouden kasvuennusteet hetkessä.

Kuntaliiton ennakkotietojen mukaan kuntatalous oli viime vuonna kokonaisuudessaan tasapainossa. Tappiota teki n. 90 kuntaa. Parasta tulosta tekivät isoimmat kaupungit ja heikoimmin pärjäsivät Kymenlaakson ja Pohjois-Karjalan paikkakunnat. Kuntien taloutta paransivat huomattavat myyntitulot, kun kunnat myivät pois sotekiinteistöjään ennen hyvinvointialueiden käynnistymistä. Keski-Pohjanmaalla ei näin tapahtunut.

Palvelujen ostot olivat kunnissa hyvin voimakkaassa n. 12 %:n kasvussa. Sen sijaan palkkakulujen kasvu oli sopimuskorotuksista huolimatta vain 2 %. Kuntaliitossa epäiltiin tämän kertovan ammattitaitoisen henkilöstön saantivaikeuksista.

Kaustinen vuonna 2022

Väestökehitys

Kuntalain 1§:n mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävästä kehitystä alueellaan. Keskeisimpiä mittareita kunnan uskottavuudessa on sen väestökehitys.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Kaustisen väkiluku oli vuoden 2022 lopussa 4 196 henkilöä eli tismalleen sama luku kuin vuoden 2021 lopun virallinen asukasluku. Viime vuonna syntyi 35 ja kuoli 33 henkilöä ja nettomuutto oli 2 henkilöä plussalla. Väkiluvun korjauksen jälkeen päädyttiin kuitenkin samaan asukasmäärään kuin edellisvuoden lopussa.

Koko maassa syntyi n. 45 000 lasta ja kuoli 63 000 henkilöä. Syntyneiden määrä oli samaa tasoa kuin vuosina ennen 1800-luvun puoltaväliä. Suomessa oli vain 33 kuntaa ja yksi maakunta, jossa syntyneitä oli enemmän kuin kuolleita ja Kaustinen oli yksi näistä kunnista.

Kaustisen väkiluku oli sodan jälkeen korkeimmillaan vuonna 1995, jolloin meitä oli 4 578 henkilöä. Väestömuutos maakunnassa on noista ajoista ollut pysäyttävä: Kokkola on kasvanut 3 600 ja muu maakunta vähentynyt 5 300 ihmisellä.

Työllisyys

Työvoimahallinnolta saatujen tuoreimpien tietojen mukaan Kaustisen työllisyysaste oli 79,1 % eli kirkkaasti maakunnan paras ja ainoana maakunnan kuntana parempi kuin koko maan työllisyysaste.

Pitkäaikaistyöttömien osuus työvoimasta ja kunnan maksuosuus työmarkkinatukeen ovat selvästi maan keskiarvoa pienemmät. Työkyvyttömyyseläkkeellä olevien määrä on ainoana kuntana maakunnassa pienempi kuin maassa keskimäärin.

Nuorten työttömyys on koko maata pienempää ja syrjäytymisvaarassa olevien 18 – 24 -vuotiaiden osuus ainoana maakunnan kuntana koko maan keskiarvoa harvempaa.

Työttömyysasteen vuosikeskiarvo oli viime vuonna 6,4 % (v. 2021 7,5 %). Maakunnan työttömyyden vuosikeskiarvo oli 7,6 ja koko maan 9,5 %.

Elantonsa kaustislaiset saavat alkutuotannosta 11 %, jalostuksesta 27 % ja palveluista 62 %. Toimialoitain katsottuna eniten käydään töissä sotepalveluissa, maataloudessa ja kaupan alalla. Työpaikkoja Kaustisella on eniten teollisuudessa. alkutuotannossa ja kaupassa.

Työllisistä 1 020 henkilöä työskentelee Kaustisella ja 790 käy muualla töissä. Muualla asuvia tulee Kaustiselle töihin 540 henkilöä.

Työntekijät, uudet ja nykyiset kuntalaiset tarvitsevat asuntoja. Asiaa tulevat helpottamaan Soiten rakennuttamat kohteet, joista toinen onkin jo saanut rahoituspäätöksen sekä kasvava halukkuus grynderitoimintaan.

Emolle erinomainen tulos, muu osa konsernista rutkasti tappiolla

Vuoden alkupuolelle osui meille koronaepidemian pahin jakso. Henkilöstön sairastaminen ja poissaolot hankaloittivat palvelutoimintaa, aiheuttivat paljon sijaisuustarpeita ja vaativat esihenkilöiltä enemmän työnjohdollisia toimenpiteitä. Aivan uutena palvelumuotona tuli kunnan toimintaan Ukrainasta sotaa pakoon lähteneiden auttaminen.

Kunnan (emo) tilikauden tulos osoitti 2,343 milj. euron ylijäämää. Tulos oli euromääräisesti Kaustisen historian paras. Toki rahanarvo huomioiden päästiin vuonna 2002 vielä parempaan tulokseen. Kunnanvaltuuston hyväksymän talousarvion ylijäämä oli 496 000 euroa. Suurimmat poikkeamat olivat sotemenot, jotka olivat 570 000 euroa talousarviota ja 1,1 miljoona euroa Soiten talousarviota (kunnan ennakoita) pienemmät. Verotulot ylittivät 720 000 euroa ja harkinnanvaraista valtionosuutta saatiin 550 000 euroa. Emon lainakanta lyheni vuoden aikana 1 156 000 euroa.

Kunnan taloustilanne on kolmessa vuodessa parantunut huomattavasti. Vuoden 2019 tase oli 2,267 milj. euroa alijäämäinen ja nyt käsiteltävän tilinpäätöksen tase on 2,641 milj. euroa ylijäämäinen. Tämän huikean kehityksen ovat mahdollistaneet kasvaneet verotulot, kurissa pysyneet sotemenot, saadut koronatuotet ja tiukka taloudenpito kipeinäkin toimenpiteinä, kuten henkilöstön lomautuksena. Ajanjaksoon sisältyi myös kaksi saatua harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta ja olen melko varma, että ilman tehtyä lomautusta olisi ainakin toinen näistä jäänyt saamatta.

Emon erinomainen tulos pelasti konsernin. Muu osa konsernista valui 1,1 milj. euroa tappiolle. Korpelan Voima on kirjauttanut nyt kahtena vuotena konsernitaseeseen yhteensä yli 1,8 milj. euron tappiot. Jos Korpelan tappio-osuutta päätettäisiin veronkorotuksella paikata, niin kunnallisveroa pitäisi korottaa 3,5 prosenttiyksikköä. Korpelan tämän vuoden tappiotasosta ”sovittiin” ihmisten ja yritysten hädän edessä kuntien kesken. Tappio oli sovittua suurempi. On päivänsevä, että kuntayhtymämuoto ei ole nykypäivää liiketoiminnan harjoittamisessa. Korpelan omistajien pitää päättää koko toiminnan yhtiöittämisestä ja myöhemmin harkita pelkäksi verkkoyhtiöksi siirtymisestä tai sulautumisesta johonkin toiseen sähköyhtiöön.

Kunnan tytäryhtiöistä Rekipolska ja Oppilasasunnot tekivät voitollisen tuloksen. Kunnanvaltuusto antoi Kehitys Oy:lle 250 000 euron pääomalainan. Kehityksen tappio oli vielä samaa tasoa kuin edellisinä vuosina, mutta toiminnallisesti yhtiö on selvästi parantamassa juoksuaan.

Kansantaiteenkeskus Oy ui taloutensa kanssa syvissä vesissä. Kansantaiteenkeskus on tärkeä osa saavutetun hienon UNESCO-statuksen hyödyntämisessä. Emon on saatettava Oy:n talous kestäväälle pohjalle ja sen jälkeen keskityttävä alan toimijoiden kanssa sisällön rakentamiseen.

Tulevaisuuden mahdollisuudet

Kaustinen on alueensa palvelukeskus ja elinvoimamittareilla mitattuna Suomen kunnista parhaan neljänneksen joukossa ja eri tutkimuksissa joko maakunnan ykkönen tai kakkonen. Vahvuksiamme koko maahan peilattuna ovat ikärakenne, huoltosuhde, työllisyys, yrittäjyys, vähäisempi sairastavuus ja nyt myös taloustilanne on noista tilastoista parantunut.

Kuntien maine kuva ja näkyvyys tulevat olemaan erittäin tärkeitä veto- ja pitovoimatekijöitä, kun kilpaillaan asukkaista ja sekä kunnan että yritysten työntekijöistä. Kulttuuri, Keliber ja seudun tuulivoimahankkeet luovat uusia mahdollisuuksia. Iso kysymys tulee olemaan, miten nämä onnistutaan työnä, työpaikkoina, alueen vaurastumisenaja kuntalaisten hyvinvointina hyödyntämään.

Olen todella iloinen ja ylpeä siitä, että olen saanut toimia juuri näin hienon kunnan kunnanjohtajana vuosikymmenten ajan. Toivon Kaustisen kunnalle sen päättäjille ja henkilöstölle mitä parhainta menestystä. Uskokaa itseenne!

Kaustisella 21.3.2023

Arto Alpia
kunnanjohtaja

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto 1.8.2021 -

Kv:n pj. Mäkelä Antti
Kv:n I vpj. Peltoniemi Toni
Kv:n II vpj. Paavola Vesa
Haukilahti Tiina
Kauppinen Juha A.
Koskinen Jouni
Kulpakko Marko
Kuusela Johanna
Känsälä Kai-Erik
Mäkelä Sami
Mäki-Petäjä Pertti
Paavola Kari O.
Palomäki Pilvi
Peltoniemi Tero
Rahkonen Marko
Seppä Eija
Timonen Annika
Tuomela Helinä
Varila Tero
Verronen Elina

Kunnanhallitus

Jäsen

Pj. Koskinen Jouni
Vpj. Seppä Eija
Varila Tero
Mäkelä Sami
Tuomela Helinä
Känsälä Kai-Erik
Kuusela Johanna
Sulkakoski Tina
Timonen Annika

Varavaltuutetut puolueittain kutsumisjärjestyksessä 1.8.2021 -

Keskustapuolue

Anttila Toni
Kupari Marketta
Hanhikoski Mikko
Pihlajamaa Taneli
Korkala Kari
Seppä Seppo
Försti Marko
Toivonen Henrik
Isokangas Juho
Ryömä Hanna
Järvenpää Aija
Virkkala Markus
Teirikangas Monica
Kerttula Aliona

Perussuomalaiset

Känsälä Sakari
Myllymäki Urpo
Myllymäki Arto
Sulkakoski Tina
Koskinen Miina

SDP

Peltola Miika
Luomala Markku

Vihreät

Alaspää Jenna

Varajäsen

Hanhikoski Mikko
Kupari Marketta
Ruuska Kari
Rahkonen Marko
Mäki-Petäjä Pertti
Verronen Elina
Puumala Katri
Haukilahti Tiina
Mustajärvi Matti

Kunnanhallituksen henkilöstöjaosto

Jäsen

Pj. Puumala Katri
Vpj. Varila Tero
Kupari Marketta

Sivistyslautakunta

Jäsen

Pj. Puumala Katri
Vpj. Virkkala Markus I.
Alaspää Jenna
Teirikangas Monica
Koskinen Mika J.
Marjusaari Maria-Elisa
Salo Jarkko
Haukilahti Tiina
Toivonen Henrik

Tekninen lautakunta

Jäsen

Pj. Mäki-Petäjä Pertti
Vpj. Verronen Elina
Peltoniemi Tero
Korkala Kari
Försti Marko
Ryömä Hanna
Kupari Marketta
Salo Pirkko
Peltola Miika

Ympäristölautakunta

Jäsen

Pj. Paavola Kari O.
Vpj. Pihlajamaa Taneli
Järvenpää Aija
Känsälä Sakari
Kerttula Aliona
Hanhikoski Mikko
Lahti-Luopa Tuija
Kojo Sari
Järvelä Sonja

Tarkastuslautakunta

Jäsen

Pj. Kauppinen Juha A.
Vpj. Palojärvi Pilvi
Kaustinen Seija
Läspä Raija
Anttila Toni

Varajäsen

Känsälä Kai-Erik
Kuusela Johanna
Verronen Elina

Varajäsen

Eteläperä Karita
Oino Lauri
Seppä Salla
Saari Marika
Jouppila Mika
Paananen Päivi
Kaunisto Ilmo
Lyyra Irina
Känsälä Jarkko

Varajäsen

Seppä Seppo
Paavola Tiina
Rahkonen Marko
Hanhikoski Juha
Kattilakoski Juha
Paavola Elina
Björkbacka Heidi
Lyyra Irina
Palola Taina

Varajäsen

Rauma Kari Tapani
Seppä Seppo
Penttilä-Kungas Senni
Peltoniemi Tero
Koskinen Laura
Försti Marko
Laakso Satu
Huntus Johanna
Kola Joonas

Varajäsen

Virkkala Marianne
Mäkipelto Jussi
Salo Oili
Kuorikoski Anna-Kaarina
Myllymäki Kai

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Venäjän hyökkäyssota nosti vuoden 2022 keväänä merkittävästi energian ja raaka-aineiden hintoja jo valmiiksi korkealta tasolta. Laaja-alainen hintojen nousu on vähentänyt kotitalouksien ostovoimaa, kun tulojen kasvu on jäänyt jälkeensä hintojen noususta. Lisäksi velkaantuneiden kotitalouksien ahdinkoa lisää korkojen nousu.

Hintojen nousuun odotetaan kuitenkin helpotusta. Raaka-aineiden hintapiikki on jo ohitettu ja koronan aiheuttamat maailmankaupan pullonkaulat helpottaneet. Sähkön hinta pysyy korkeana talven ajan, mutta siinä on odotettavissa laskua keväällä ja kesällä. Sähkön hinta nousee todennäköisesti seuraavana talvena, mutta energiamarkkinat, mukaan luettuna Korpelan Voima, ovat siihen toivottavasti paremmin varautuneita.

Kotitalouksien tilannetta helpottaa inflaation hidastumisen lisäksi tulojen kasvu. Palkat nousevat totuttua suurempien sopimuskorotusten ja palkkaliikumisen ansiosta. Vuonna 2023 myös sosiaalietuudet, erityisesti eläkkeet, nousevat selvästi normaalia enemmän. Vuoden 2022 lopussa työllisyysaste oli Suomessa ennätyskorkealla.

Valtiontalouden ja sitä kautta myös kuntatalouden suunta määritellään tämän kevään vaalien jälkeen tulevan hallituksen ohjelmassa.

Keski-Pohjanmaalle on syntymässä valtava määrä uusia työpaikkoja. Maakunnan työttömyysaste on 2000 – luvun matalimpia. Mistä uusiin työpaikkoihin saadaan työntekijät? Maakunnan väkiluku väheni viime vuonna 91 henkilöllä. Ainoastaan Kaustisella oli sekä luonnollista väestönkasvua että muuttovoittoa.

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta tuli voimaan 1.7.2021. Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023.

Maataloustuottajien eläkelaitos Mela ilmoitti keväällä 2021 tehneensä ratkaisun pohjoisen Suomen lomituksen paikallisyksiköiden uusista aluerajoista. Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan eteläisten paikallisyksiköiden muodostamalla alueella vastuukunnaksi valittiin Toholampi. Toholammin yksikkö kattaa nykyisten Haapaveden, Kalajoen, Nivalan, Kaustisen, Reisjärven ja Toholammin paikallisyksiköiden toiminta-alueet. Uudet paikallisyksiköt aloittivat toimintansa 1.1.2023.

Kunnasta siirtyi 54 työntekijää liikkeenluovutuksella näiden organisaatioiden palvelukseen.

Ukrainan sota toi kunnan asumispalveluihin 41 asiakasta Kuntamallin kautta ja lapsia varhaiskasvatukseen ja opetukseen.

Johtoryhmän kuuluvassa henkilöstössä on vaihtuvuutta: sivistysjohtaja-rehtori ja kunnanjohtaja irtisanoutuivat syksyllä 2022 jäädäkseen eläkkeelle. Sivistysjohtaja-rehtorin yhdistelmävirka purettiin, jotta sivistysjohtajalla on aiempaa enemmän työaikaressurssia mm. kunnan hyvinvointitehtävään ja keskuskoulun rehtorius jaetaan kahdelle viranhaltijalle. Ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikön hyvinvointialueille siirtyvien tehtävien vuoksi vapautunutta työaika kohdennettiin hyvinvoinnin edistämiseen.

1.1.5 Kunnan henkilöstö

Kaustisen kunnan talousarvioviteena on olla houkutteleva työnantaja, jolla on osaava, sitoutunut ja yhteistyössä työskentelevä henkilöstö. Tilinpäätöstietojen raportointia on uudistettu niin, että henkilöstöä koskevista tiedoista laaditaan erillinen henkilöstökertomus Kuntatyönantajien suositusta hyödyntäen. Henkilöstötietoa on myös tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Henkilöstörakennetta kuvaavat tunnusluvut, kuten henkilöstömäärä ja ikärakenne ovat säilyneet melko vakiintuneena. Henkilöstömäärään 31.12. vaikuttaa myös eri vuosien raportointitapa esimerkiksi sivutoimisissa opettajissa. Nykyinen palkanlaskentaohjelma raportoineen antaa kuitenkin hyvät mahdollisuudet kehittää henkilöstötunuslukujen seuranta.

1.1.6 Ympäristöasiat

Kuntastrategian mukaan Kaustisen kunnan toiminnassa noudatetaan kestävä kehityksen periaatetta. Haluamme käyttää kestävästi kaikkia toiminnassamme tarvittavia voimavaroja ja luoda taloudellista, sosiaalista ja ekologista kestävyttä. Viihtyisä ympäristö on merkittävä hyvinvoinnin lähde. Resurssien taloudellinen käyttö ei siten ole vain talouskysymys, vaan kunnan arvo palvelujen ja opetuksen järjestäjänä. Lisäsimme sähköisten toimintojen käyttöä esimerkiksi luopumalla paperisista ja postitettavista esityslistoista ja allekirjoittamalla pöytäkirjat myös sähköisesti. Koronavuosi opetti meidät lähikokousten sijaan kokoontumaan verkossa etäyhteyksin. Koulutyössä oppiminen tapahtui usein kouluympäristössä ulkona, jossa fyysisen etäisyyden säilyttäminen oli helpompaa.

Ympäristönsuojelussa on kiinnitetty huomiota ympäristön siisteyteen sekä yleisesti tiedottamalla kuntatiedotteessa että henkilökohtaisilla yhteydenotoilla ja seuraamalla kehityksen noudattamista. Ympäristöluvan omaavia toimijoita on valvottu suunnitelmallisesti ja epäkohtiin on aktiivisesti puututtu. Ympäristön tilaa on seurattu myös pinta- ja pohjavesinäytteiden otolla mm. Perhojen yhteistarkkailun myötä. Perhojen yhteistarkkailussa ovat mukana niin jätevedenpuhdistamo kuin muita alueen yrityksiä, joilla on ympäristöluvassa seurantavelvoitteita. Yhteistarkkailun koordinoi Pohjanmaan vesiensuojeluyhdistys ry, joka laati vuosittain raportin valvonnasta.

1.1.7 Tilinpäätöksen vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon

Vuoden 2023 talousarvio hyväksyttiin 300 000 euroa ylijäämäisenä. Soteuudistuksen takia sotemenot poistuvat kunnilta ja niiden vastineeksi vähennetään verotuloja ja valtionosuuksia. Kunnan toimintamenot ovat talousarviossa 18,6 milj. euroa ja toimintatuotot lisättyinä verotuloilla ja valtionosuuksilla 20,4 milj. euroa vuoden 2022 tilinpäätöslukuja pienemmät.

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan valtionosuuksiin vaikuttaa tänä vuonna vuosien 2021 tilinpäätöksen ja vuoden 2022 talousarvion perusteella laskettu ns. siirtymätasaus. Siirtymätasaus vähentää Kaustisen valtionosuuksia tänä vuonna n. 420 000 euroa. Kun kuntien tilinpäätökset valmistuvat, niin ne huomioidaan laskennassa talousarviolukujen sijaan. Koska Kaustisen verotulot kasvoivat yli ja sotemenot jäivät alle talousarviosummien, tulee siirtymätasaus vuodelle 2024 olemaan pienempi.

Julkisen talouden sopeuttamistoimenpiteet, valtion velanhoito ja väestön ikääntymisen tuomat haasteet tulevat aiheuttamaan myös valtion kunnille osoittaman rahoituksen kiristymistä. Sotemenojen jääminen pois kunnan taloudesta tekee taloussuunnittelun ennustettavammaksi.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Alueen merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät Kaustisella kaikilla työnantajilla työvoiman saamiseen. Pääasiassa Ukrainan sodasta johtuvat taantumavaara, inflaation kasvun tuoma tavaroiden, palvelujen, energian, ruuan hintojen nousu ja korkotason nousu haittaavat kehitystä.

1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus vastaan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta (21 §). Kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän (66 §). Kunnanjohtaja vastaa yhteistyössä toimialajohtajien kanssa tehtävien häiriöttömästä, vaikuttavasta, taloudellisesta ja tehokkaasta hoitamisesta.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohje on päivitetty vuonna 2019. Sen mukaan sisäinen valvonta on hyvän johtamis- ja hallintotavan edellytys ja osa jokapäiväistä toiminnan ohjausta ja johtamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset viranhaltijat ja esimiehet pyrkivät varmistamaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Erillistä sisäistä tarkastusta ei ole.

Sisäinen valvonta on toiminnan valvonnan ja kehittämisen ohella tapa tunnistaa riskejä ja läheltä piti -tilanteita. Riskien hallinta perustuu riskin tunnistamiseen ja kuvaamiseen, riskin toteutumisen vaikutusarviointiin ja todennäköisyyteen, mahdollisuuteen hallita riskiä sekä riskeistä raportoimiseen ja riskien seurantaan. Kaustisen kuntakonsernin riskit ovat jaoteltu strategisiin, rahoitus-, toiminnallisiin ja vahinkoriskeihin.

Sisäisen valvonnan lisäksi ulkoista tarkastusta suorittaa tarkastuslautakunta. Kunnan tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Audiator Oy ja vastuullisena tilintarkastajana HT, JHT Tuula Ylikangas.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Ulkoinen	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	6 928	6 703
Toimintakulut	-33 730	-32 399
Toimintakate	-26 802	-25 696
Verotulot	15 993	14 961
Valtionosuudet	14 765	13 201
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotulot	23	18
Muut rahoitustuotot	240	53
Korkokulut	-200	-179
Muut rahoituskulut	0	0
Vuosikate	4 019	2 358
Poistot käyttöomaisuudesta	-1 676	-1 525
Tilikauden tulos	2 343	833
TILIKAUDEN YLI/ ALIJÄÄMÄ	2 343	833

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut %	20,54	20,69
Vuosikate % poistoista	240	155
Vuosikate euroa /as	958	562
Asukasmäärä 31.12	4196	4194

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista. Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

1.3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 019	2 359
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-58	-42
Toiminnan rahavirta	3 961	2 317
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 118	-6 238
Rahoitusosuudet investointeihin	0	25
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	87	167
Investointien rahavirta	-2 031	-6 046
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 930	-3 729
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	13 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 659	-2 860
Lyhytaikaisten lainojen muutos	9 504	-800
Lainakannan muutokset	-155	9 340
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 026	-8 259
Rahoitustoiminnan rahavirta	-1 181	1 081
Rahavarojen muutos	749	-2 648
Rahavarat 31.12.	1 099	350
Rahavarat 1.1.	350	2 998

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 v, €	-2 585	-5 818
Investointien tulorahoitus %	189,81	-37,81
Lainanhoitokate	1,48	0,81
Kassan riittävyys, pv	10,37	3,07
Asukasmäärä	4194	4194

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	2022	2021		2022	2021
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	45 093	44 680	A OMA PÄÄOMA	12 327	9 985
I Aineettomat hyödykkeet	113	133	I Peruspääoma	9 686	9 686
1. Aineettomat oikeudet	2	2	V Edell.tilik.yli/alijäämä	298	-535
2. Muut pitkäaikaiset menot	111	131	VI Tilik.yli/alijäämä	2 343	834
II Aineelliset hyödykkeet	35 711	35 343	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	151	224
1. Maa- ja vesialueet	2 436	2 417	1. Valtion toimeksiannot	0	1
2. Rakennukset	27 611	27 637	2. Lahjoitusrah. pääomat	146	217
3. Kiinteät rak. ja laitt.	4 817	4 452	3. Muut toimeksiant.po:t	5	6
4. Koneet ja kalusto	450	440	E VIERAS PÄÄOMA	36 176	37 272
5. Muut aineelliset hyödykk.	397	397	I Pitkäaikainen	20 913	30 574
III Sijoitukset	9 269	9 204	1. Lainat rah.- ja vak.lait.	789	1 105
1. Osakkeet ja osuudet	8 786	8 721	3. Lainat julkisyhteisöiltä	19 158	28 502
4. Muut saamiset	483	483	5. Saadut ennakot	28	29
B TOIMEKSIANTOJEN VAR.	25	56	7. Liittymismaksut ja muut velat	938	938
2. Lahjoitusrahast. erityiskatt.	20	52	II Lyhytaikainen	15 263	6 698
3. Muut toimeksiantojen varat	5	4	1. joukkovelkakirjalainat	9 500	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 536	2 745	2. Lainat rah.- ja vakuutuslait.	316	316
I Vaihto-omaisuus	56	40	3. Lainat julkisyhteisöiltä	2 344	2 340
1. Aineet ja tarvikkeet	56	40	4. Lainat muilta luotonant.	0	0
II Saamiset	2 381	2 355	5. Saadut ennakot	479	345
Pitkäaikaiset saamiset	200	200	6. Ostovelat	871	1 894
2. Lainasaamiset	200	200	7. Muut velat	196	182
Lyhytaikaiset saamiset	2 181	2 155	8. Siirtovelat	1 557	1 621
1. Myyntisaamiset	489	594	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	48 654	47 481
3. Muut saamiset	108	309	TASEEN TUNNUSLUVUT		
4. Siirtosaamiset	1 584	1 252	Omavaraisuusaste %	25,3	21,0
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 099	350	Suhteellinen velkaantuneisuus %	102,3	105,8
VASTAAVAA YHTEENSÄ	48 654	47 481	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2 641	299
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	630	71
			Lainakanta 31.12. 1 000 €	32 107	32 263
			Lainakanta 31.12. €/asukas	7 651	7 693
			Lainat ja vastuut, 31.12.2021	32 471	32 380
			Lainat ja vastuut, €/asukas	7 739	7 655
			Asukasmäärä	4 196	4 194

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo- ja rahoitustoimilla.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoiduilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

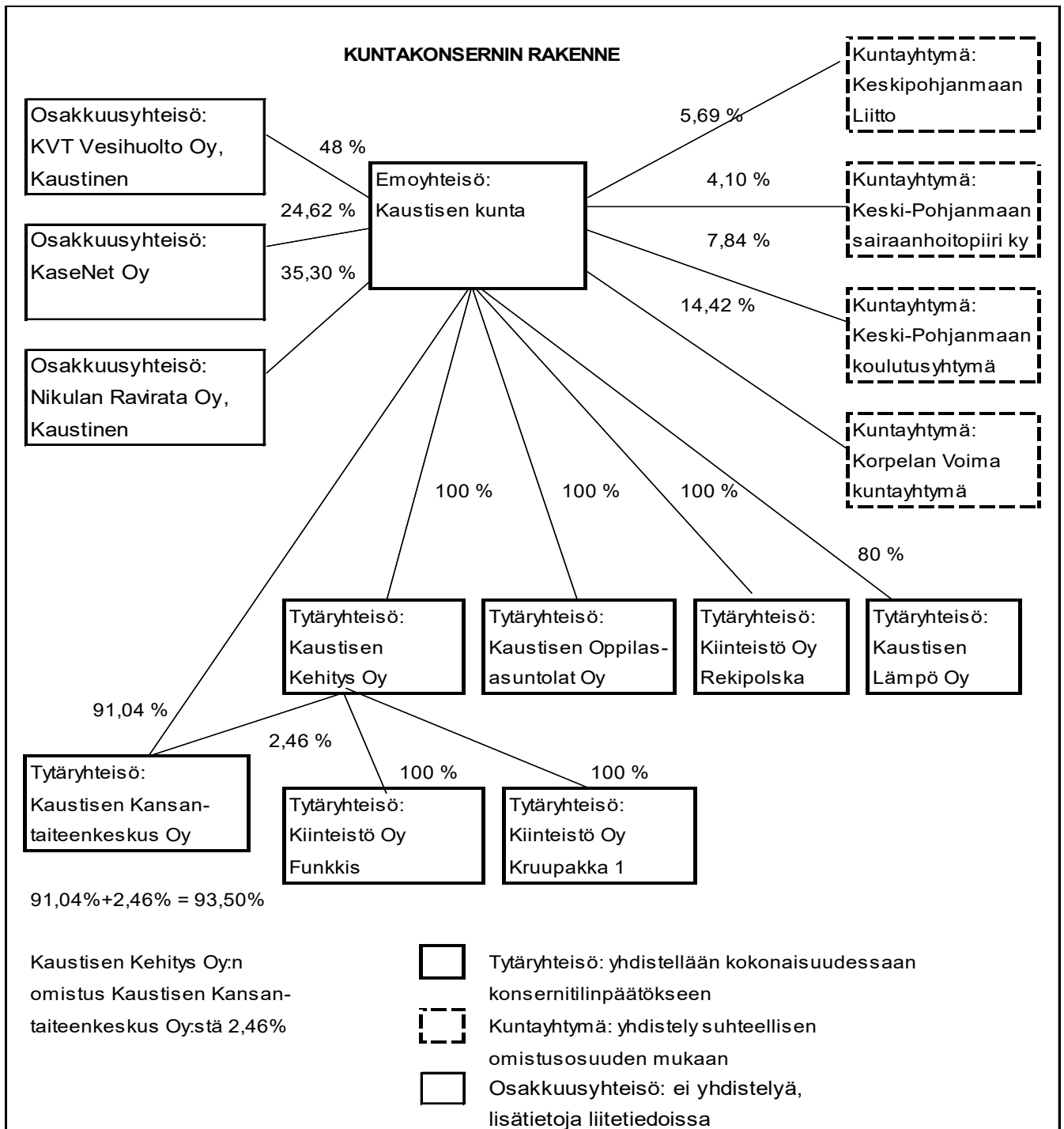
1.5 Kunnan kokonaistulot ja -menot

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT; ulkoinen

TULOT	2022		2021	
	€	%	€	%
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	6 928 493,70	17,12	6 702 990,35	13,95
Verotulot	15 993 578,10	39,51	14 961 314,15	31,13
Valtionosuudet	14 765 439,00	36,48	13 200 704,00	27,46
Korkotuotot	23 239,21	0,06	18 364,06	0,04
Muut rahoitustuotot	240 079,59	0,59	53 095,58	0,11
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät				
Käyttöom.myyntivoitot	-57 950,64	-0,14	-63 182,55	-0,13
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00	25 000,00	0,05
Käyttöom. myyntitulot	86 488,86	0,21	167 418,61	0,35
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00	13 000 000,00	27,05
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	2 500 000,00	6,18	0,00	0,00
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kokonaistulot yhteensä	40 479 367,82	100,00	48 065 704,20	100,00
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	33 730 361,06	87,15	32 399 095,16	76,31
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonlisäveron takaisinperintä	0,00	0,00	0,00	0,00
Korkokulut	200 185,93	0,52	179 005,71	0,42
Muut rahoituskulut	960,28	0,00	332,92	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät				
Pakollisten varausten muutos	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöom. myyntitappiot	0,00	0,00	-21 178,00	-0,05
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	2 117 582,68	5,47	6 237 546,52	14,69
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 655 323,48	6,86	2 860 451,48	6,74
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00	800 273,00	1,88
Oman pääoman vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kokonaismenot yhteensä	38 704 413,43	100,00	42 455 526,79	100,00
Kokonaistulot	40 479 367,82		48 065 704,20	
Kokonaismenot	38 704 413,43		42 455 526,79	
	1 774 954,39		5 610 177,41	
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 026 109,27		8 258 406,85	
Rahavarojen muutos	748 845,12		-2 648 229,44	
	1 774 954,39		5 610 177,41	

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntastrategia painottaa konserninäkökulmaa ja toimiva konserniohjauksen on eräs kestävä toimintatavan tärkeä osa. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohje on päivitetty vuonna 2019. Konserniohjausta toteutettiin kunnan johdon ja konserniyhtiöiden toimitusjohtajien kanssa käydyin keskusteluin.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

TYTÄRYHTIÖT

Kaustisen Kehitys Oy

**Kaustisen Kehitys Oy:n konserniin kuuluu KOY Kaustisen Funkkis ja KOY Kruupakka 1
Tilivelvollinen toimitusjohtaja Elina Verronen**

Tavoite	Toteuma
<p>Taloudelliset tavoitteet</p> <p>Tavoitteena on saada yhtiön kannattavuus nostettua luopumalla vanhoista ja kannattamattomista kiinteistöistä sekä nostamalla kiinteistöjen käyttöastetta. Kiinteistöjen kunnostus pyritään toteuttamaan kestävä kehityksen periaatteiden mukaan, jotta kiinteistöjen korjaus- ja ylläpitokulut pysyvät kohtuullisina. Vuokrasopimukset uusitaan uuden ICT-järjestelmän mukaisiksi ja tehdään samalla tarvittavat muutokset vuokratasoihin ja ehtoihin.</p>	<p>Vuokrien tarkastaminen on aloitettu ja tilojen käyttöastetta on pystytty lisäämään edellisestä vuodesta, ei kuitenkaan riittävästi. Tyhjen tilojen saneeraamista on jatkettu vastaamaan nykypäivän tarpeita ja kysyntää. Kiinteistöjen myynti ei ole edennyt alkuperäisten tavoitteiden mukaan. Kiinteistöjen käyttökuluja on saatu hieman pienennettyä loppuvuoden aikana aloittamalla energiaremontteja. Energian hinnan nousu ja inflaatio ovat aiheuttaneet vuoden viimeisen neljänneksen aikana merkittävää rasisusta kulurakenteelle.</p>
<p>Toiminnalliset tavoitteet</p> <p>Toiminnallisena tavoitteena on vuoden 2022 aikana saada vuokrattua mahdollisimman paljon tyhjiä tiloja eteenpäin yhtiön tuloksen parantamiseksi. Pyrimme myös myymään kiinteistöjä, joilla näemme oleva suurempaa potentiaalia kehittymiseen muiden käsissä. Hotelli- ja ravintolatoiminnalle tavoitellaan selvää elpymistä koronapandemian hiipumisen jälkeen. Pyrimme pienentämään kiinteistöjen korjausvelkaa.</p>	<p>Koronapandemian hiipumisesta huolimatta, on Ukrainan sodasta johtuva inflaatio aiheuttanut suuria haasteita toiminnalle monella rintamalla. Tiloja ei ole saatu vuokrattua eteenpäin tavoitteiden mukaan ja myös kiinteistöjen myynti on aiheuttanut ongelmia. Hotelli- ja ravintolatoiminta on kuitenkin elpynyt ja tapahtumien järjestäminen on aloitettu uudelleen. Myös majoituskapasiteetin käyttöaste on ollut hyvä lähinnä seutukunnassa tapahtuvan työmatkailun kiihtymisen myötä.</p>

KAUSTISEN KEHITYS OY	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Myyntituotot	723 809,48	690 504,78	791 752,43
Muut tuotot	17 357,40	1 688,08	4 971,29
Materiaalit ja palvelut	-40 753,82	-34 064,78	-87 398,88
Henkilöstökulut	-201 439,90	-184 945,28	-192 265,86
Poistot ja arvonalentumiset	-221 140,96	-218 101,10	-216 722,50
Liiketoiminnan muut kulut yht.	-493 123,17	-404 038,32	-464 921,77
LIIKEVOITTO	-215 290,97	-148 956,62	-164 585,29
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-61 070,96	-51 344,61	-40113,31
Tilinpäätössiirrot			
Tuloverot			

TYTÄRYHTIÖT

Kiinteistö Oy Kaustisen Oppilasasuntolat
Tilivelvollinen toimitusjohtaja Vesa Jouppila

Tavoite	Toteuma
Taloudelliset tavoitteet Taloudellisena tavoitteena on pitää yhtiön talous voitollisena, koska tämä mahdollistaa korjauksien tekemisen ajallaan ja on varautumista suurempien peruskunnostuksien tekemiseen, jos solutyypisiä asuntoja jossakin vaiheessa halutaan muuttaa isommiksi kokonaisuuksiksi.	Yhtiön taloudellinen tavoite saavutettiin ja tämä mahdollistaa yhtiön suorittamaan pieniä kunnostustoimenpiteitä sekä ylläpitämään huoneistoja ja kiinteistöjä
Toiminnalliset tavoitteet Toiminnallisena tavoitteena on pitää oppilasasuntolan rakennukset hyvässä kunnossa ja korjata asuntosoluja, jos niissä ilmenee korjauksen tarpeita. Mikäli asumistarpeissa ilmenee uusia toiveita, niitä pyritään toteuttamaan rahoituksen sallimissa rajoissa. Tavoitteena on, että rakennukset pysyvät hyvässä kunnossa koko niiden elinkaaren ajan.	Kiinteistö Oy Kaustisen Oppilasasuntolat on vuokrannut Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymälle kaikki tilat ja koulutusyhtymä on päättänyt nostaa oppilasasuntolan käyttöastetta ja -tarvetta tulevaisuudessa, sillä koulutusyhtymä on siirtämässä uusia koulutuslinjoja muista yksiköistä.

KIINTEISTÖ OY KAUSTISEN				
OPPILASASUNTOLAT	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Myyntituotot	90147,97	94841,64	94842,00	94841,76
Muut tuotot				
Materiaalit ja palvelut				
Henkilöstökulut	-1429,50	-1138,37	-1200,00	-980,99
Poistot ja arvonalentumiset	-18346,75	-17826,32	-18000,00	-19394,57
Liiketoiminnan muut kulut yht.	-21825,86	-41268,03	-35000,00	-41655,27
LIIKEVOITTO	48545,86	34608,92	40642,00	32810,93
Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	-1724,42	-1338,51	-1500,00	-1005,21
Tilinpäätössiirrot				
Tuloverot				
TILIKAUDEN VOITTO	46821,44	33270,41	39142,00	31805,72

TYTÄRYHTIÖT

Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy
Tilivelvollinen toimitusjohtaja Kimmo Pajukangas
Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Asiakas

Tavoite	Toiminta	Arvio/Mittari
Käyttöasteen nostaminen	Tilojen viihtyvyys ja palvelu	Käyttöaste/Kävijämäärä

Prosessit

Tavoite	Toiminta	Arvio/Mittari
Markkinointi	Tilojen kunto	Asiakaspalaute

Talous

Mittari	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
	-71 253	-21 500	8 000	12 000	13 000

Toiminnan keskeiset riskit

Keskeisimpinä riskinä on talon kunnossapitoon liittyvät kustannukset, suurimmat investoinnit on tehty kuten ulkopuolen maalaustyöt, sekä sisätilojen lattioiden kunnostus. Kiinteistö vaatii kuitenkin koko ajan erilaisia kunnossapitoon liittyviä töitä, joiden kustannukset saattavat yllättää, mikäli ne joudutaan taloudellisista syistä tekemään vasta sitten kun on pakko. Kiireellisiä korjauksia ja huoltoja ovat sisäänkäynnin portaiden kunnostus, ilmastoinnin puhdistus sekä salin äänentoiston ja valaistuksen ajan tasalle saattaminen.

Talon käyttöaste on tällä hetkellä hyvä, osittain kuntapuolen eri toimijoiden tilojen käyttö on tällä hetkellä huomattavaa. Kunnan toimijoiden osalta käytöstä on laskutettu normaali tilavuokra kuten muiltakin tilojen käyttäjiltä. Tilavuokrat eivät kuitenkaan riitä kattamaan talon käyttökuluja. Kaustisen kunnan viime vuosina maksama avustus Kansantaiteenkeskus Oy:n toimintaan ei kata ihan kiinteistön lämmitystä ja kiinteistövero, jotka olivat vuonna 2022 seuraavat: Kaukolämpö 52 413,06 € ja kiinteistövero 27 073,945 €.

Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Myyntituotot	65 213,51	82 066,75	85 487,66
Muut tuotot	120 070,88	40 078,36	66 000,00
Materiaalit ja palvelut	-1 013,61	-3 871,68	-15 399,18
Henkilöstökulut	-7 304,16	-7 828,73	-8 259,21
Poistot ja arvonalentumiset	-29 364,44	-26 281,89	-24 423,28
Liiketoiminnan muut kulut yht.	-126 989,41	-142 372,46	-151 647,50
LIIKEVOITTO	20 612,77	-58 209,65	-48 241,51
Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	-6 602,22	-5 462,85	-11 104,32
Tilinpäätössiirrot			
Tuloverot			
TILIKAUDEN VOITTO	14 010,55	-63 672,50	-59 345,83

TYTÄRYHTIÖT
Kiinteistö Oy Rekipolska
Tilivelvollinen toimitusjohtaja Vesa Jouppila

Tavoite	Toteuma
<p>Taloudelliset tavoitteet</p> <p>Taloudellisena tavoitteena on tulostaso, jossa asukkaiden vuokrataso pysyy kohtuullisena vähintään maakunnan keskiarvoluvuissa. Taloudellisella tuloksella myös tulevat peruskunnostustarpeet rahoitetaan asukkaiden maksamilla vuokrilla vähintään puolella ja toinen puoli peruskunnostuksista hoidetaan lainarahoituksella</p>	<p>Yhtiön taloudellinen tavoitettiin, vaikka asumiskustannukset nousivat vuoden 2022 aikana ja saimme huoneistojen käyttöasteen palautumaan n. 95 % lukemiin ja vuokra-asuntojen hakijamääräkin oli nousussa</p>
<p>Toiminnalliset tavoitteet</p> <p>Tavoitteena on järjestää asumismahdollisuuksia kohtuullisella vuokratasolla ja lyhyellä odotusajalla kaikille asunnon tarvitsijoille. Asuntokannan ylläpito hyvän kiinteistönhoidon avulla ja uusien vuokrakohteiden rakentaminen nykyaikaiseen asumiseen soveltuviksi ja että asunnot on varustettu nykyaikaisella varustuksella ja tekniikalla. Eri perheeseen ja eri ikäkausien asumistarpeisiin soveltuvia asuntoja olisi tarjolla, kun uusia asuntoja rakennetaan.</p>	<p>Toiminnallisena tavoitteena olevalla uusien vuokrahuoneistojen rakentamisella yhtiö ei saavuttanut tätä tavoitetta ja perusteina rakennuskustannusten ja rahoituskulujen nousemisen takia ei rakenneta kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja sekä myös asunnonhakijoiden määrä tilanteen kehittymisen suunta. Muina toiminnallisina tavoitteina saavutimme suorittamalla huoneistojen sisäpuolisia kunnostustoimenpiteitä</p>

Asunnonhakijoita		Neliövuokra €/m ²	
2013	192	2013	8,16
2014	161	2014	8,20
2015	140	2015	8,55
2016	204	2016	8,57
2017	200	2017	8,58
2018	197	2018	8,60
2019	188	2019	8,66
2020	173	2020	8,67
2021	146	2021	8,67
2022	177	2022	8,86

KIINTEISTÖ OY REKIPOLSKA	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Myyntituotot	1 433 425,52	1 510 114,16	1 586 015,56	1 559 295,57
Muut tuotot	49 820,91	44 634,36	31 887	23 499,68
Kiinteistön muut hoitokulut	-734 614,38	-679 568,31	-800 900,00	-787 725,53
Henkilöstökulut	-163 629,30	-168 326,27	-155 626,00	-103 760,95
Poistot ja arvonalennukset	-516 907,15	-527 128,95	-516 645	-531 070,98
Liiketoiminnan muut kulut yht.				
LIKEVOITTO	68 095,60	179 724,99	144 732	160 237,79
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-88 214,65	-86 477,52	-86 774	-102 227,88
Luottotappio	-3 313,25	-13 368,14		
Tilinpäätössiirrot		-9,52		0,00
Tuloverot				
TILIKAUDEN VOITTO	-23 432,30	79 869,81	57 958	58 009,91

TYTÄRYHTIÖT

Kaustisen Lämpö Oy Tilivelvollinen toimitusjohtaja Vesa Jouppila

Tavoite	Toteuma
Taloudelliset tavoitteet Toiminta-alueella oleva kilpailukykyinen energiantoimittaja. Varmistetaan tehdyillä energiamateriaalisopimuksilla häiriötön ja hinnaltaan kilpailukykyinen energiamateriaalien saanti.	Taloudellista tavoitetta ei saavutettu, koska energian myynti laski edellisestä vuodesta sekä käytettävien polttoaineiden hintojen nouseminen sekä käyttökulujen kasvu
Toiminnalliset tavoitteet Tuotetaan keskeytymätöntä energianjakelua asiakkaille. Laajentaa lämmönjakelua olemassa olevan verkoston alueella mahdollisuuksien mukaan ja tarvittaessa laajentaa verkostoa uusille kaava-alueille.	Investointien, huoltojen sekä toimilaitteiden uusimisella laitoksienne osalta on yhtiö saavuttanut toiminnalliset tavoitteet eli keskeytymätöntä energijakelua.

Kaustisen Lämpö Oy	liittymien määrä 2021	2022
Omakotitalot	167	176
Rivi- ja kerrostalot	52	52
Teollisuushallit	19	19
Julkiset rakennukset	22	22
Liikehuoneistot	16	16
Yhteensä	276	285

Kaukolämmön myynti

	2018	2019	2020	2021	2022
Kaukolämmön myynti	20 171	20290	18 297	24 942	19 820
Myydyn energian määrä ostetusta energiasta	81,14	82,72	83,69	89,02	77,84
Energian hinta € / MWh + alv 24 %	45,50	45,50	45,50	48,50	48,50/50,50

KAUSTISEN LÄMPÖ OY	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Myyntituotot	1 154 035,51	1 342 917,52	1 267 440,00	1 328 237,92
Ostot	-439 399,42	-465 828,89	-554 000,00	-573 147,60
Ostojen oikaisuerät				-11,00
Ulkopuoliset palvelut	-103 758,36	-95 664,01	-100 100,00	-94 642,33
Henkilöstökulut	-246 332,33	-260 660,00	-255 000,00	-344 928,89
Poistot ja arvonalennukset	-201 966,11	-197 504,50	-202 000,00	-196 682,49
Liiketoiminnan muut kulut yht.	-122 554,93	-114 685,91	-116 000,00	-123 880,08
LIKEVOITTO	40 024,36	208 574,21	40 340,00	-5 054,47
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-11 235,14	-9 172,84	-13 500,00	-9 648,67
Varastot	-38 303,50	-40 233,64	-5 000,00	8 813,81
Tilinpäätössiirrot				
Tuloverot		-13 096,53		190,85
TILIKAUDEN VOITTO	-9 514,28	146 071,20	21 840,00	-5 698,48

1.6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kuntalain 14 § mukaan valtuuston tulee päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kuntalain 47 § mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kuntalain mukainen konserniohje on uudistettu vuonna 2019 (Kv 11.4.2019 § 8).

Konserniyhtiöille on annettu ohjeita talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa, talousarvion laadintaohjeissa ja konserniohjeessa. Konserniyhtiöt ovat raportoineet toiminnastaan talousarvioraportointien yhteydessä.

1.6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	Vuosi 2022	Vuosi 2021
Toimintatuotot/ tulot	32 265 764,16	29 424 240,66
Toimintakulut	-60 473 448,36	-56 377 012,27
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	306 155,90	229 969,90
TOIMINTAKATE	-27 901 528,30	-26 722 801,71
Verotulot	15 866 271,62	14 961 314,15
Valtionosuudet	17 170 881,46	15 567 438,57
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotulot	31 166,66	29 965,62
Muut rahoitustuotot	283 070,87	91 826,99
Korkokulut	-403 004,56	-328 799,67
Muut rahoituskulut	-28 513,57	-44 664,11
VUOSIKATE	5 018 344,18	3 554 279,84
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 782 154,38	-3 591 890,59
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	1 236 189,80	-37 610,75
Tilinpäätössiirrot	23 954,16	40 571,62
Tilikauden verot	-2 865,46	-14 326,65
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	-7 801,93	-7 179,51
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 249 476,57	-18 545,29
Toimintatuotot % toimintakuluista	53,36	52,19
Vuosikate prosenttia poistoista (>100 tulorahoitus riittävä)	133	99
Vuosikate €/as	1 197	847
Asukasmäärä 31.12.	4 194	4 194

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	Vuosi 2022	Vuosi 2021
Vuosikate	5 018 344,18	3 554 279,84
Tilikauden verot	-2 865,46	-14 326,65
Tulorahoituksen korjauserät	-157 989,12	-3 514,40
TOIMINNAN RAHAVIRTA	4 857 489,60	3 536 438,79
Investointimenot	-4 460 044,71	-7 642 401,53
Rahoitusosuudet investointeihin	24 968,84	137 971,92
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	98 576,03	211 529,84
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-4 336 499,84	-7 292 899,77
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	520 989,76	-3 756 460,98
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-8 330,63
Antolainasaamisten vähennykset	7 386,28	14 607,12
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 659 200,00	13 859 400,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 499 650,62	-4 573 488,29
Lyhytaikaisten lainojen muutos	9 637 983,59	-789 560,18
Lainakannan muutokset	797 532,97	8 496 351,53
Oman pääoman muutokset	-201 574,09	-35 256,40
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-78 544,64	-281 625,47
Vaihto-omaisuuden muutos	-50 442,80	29 166,13
Saamisten muutos	-857 673,96	-1 470 033,89
Korottomien velkojen muutos	-85 323,86	-6 329 016,30
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 071 985,26	-8 051 509,53
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-468 640,10	415 862,09
RAHAVAROJEN MUUTOS	52 349,66	-3 340 598,89
Rahavarat 31.12	4 385 151,19	4 332 801,53
Rahavarat 01.01	4 332 801,53	7 673 400,42
RAHAVAROJEN MUUTOS	52 349,66	-3 340 598,89
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta t€	-7 960	-8 481
Investointien tulorahoitus, %	113	47
Lainanhoitokate (tyydyttävä 1-2)	11,70	0,39
Kassan riittävyys, pv	21	23

Tunnusluvut 5 vuodelta vertailuna	Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
Tunnusluvut v 2016			439
Tunnusluvut v 2017	-1 907	-1 907	-1 907
Tunnusluvut v 2018	-1 457	-1 457	-1 457
Tunnusluvut v 2019	-3 057	-3 057	-3 057
Tunnusluvut v 2020	1 696	1 696	1 629
Tunnusluvut v 2021	-3 756	-3 756	
Tunnusluvut v 2022	521		
	yht.	-7 960	-8 481
			-4 353

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	Vuosi 2022	Vuosi 2021
VASTAAVAA		
Aineettomat oikeudet	424 706,79	393 367,21
Muut pitkäaikaiset menot	116 656,87	139 650,48
Ennakkomaksut	2 179,01	20 673,81
Aineettomat hyödykkeet	543 542,67	553 691,50
Maa- ja vesialueet	4 144 938,22	4 127 173,78
Rakennukset	50 790 000,59	51 329 148,35
Kiinteät rak. ja laitteet	9 154 530,65	8 468 499,12
Koneet ja kalusto	1 939 048,28	2 127 989,71
Muut aineelliset hyödykkeet	1 055 480,88	1 091 791,97
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	481 389,75	159 246,39
Aineelliset hyödykkeet	67 565 388,37	67 303 849,32
Osakkuusyhteisöosuudet	3 021 503,78	2 724 833,48
Muut osakkeet ja osuudet	2 012 084,43	1 940 785,40
Muut lainasaamiset	306 510,08	310 610,08
Muut saamiset/ liittymismaksut	-511 423,89	-443 328,93
Sijoitukset	4 828 674,40	4 532 900,03
PYSYVÄT VASTAAVAT	72 937 605,44	72 390 440,85
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	208 804,61	148 390,09
Vaihto-omaisuus	602 132,10	551 689,31
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	548 390,23	548 390,23
Lyhytaikaiset saamiset	5 955 290,71	5 097 479,46
Rahoitusarvopaperit	144 698,21	241 938,79
Rahat ja pankkisaamiset	4 240 452,98	4 090 862,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 490 964,23	10 530 360,54
VASTAAVAA YHTEENSÄ	84 637 374,28	83 069 191,48

VASTATTAVAA	Vuosi 2022	Vuosi 2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	9 685 777,02	9 685 777,02
Arvonkorotusrahasto	871 738,41	851 719,56
Muut omat rahastot	1 540 978,87	1 543 464,14
Ed. tilikausien ylijäämä (+) / alijäämä (-)	4 297 955,28	4 598 506,43
Tilikauden ylijäämä (+) /alijäämä (-)	1 249 476,57	-18 549,56
	17 645 926,15	16 660 917,59
VÄHEMMISTÖOSUUDET	492 113,35	424 743,20
KONSERNIRESERVI	0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	129 019,94	221 959,73
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	434 751,66	452 881,78
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	39 230 745,21	48 071 195,83
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	4 605 728,20	4 605 736,52
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	13 916 870,57	4 278 886,98
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	8 182 219,20	8 352 869,85
	65 935 563,18	65 308 689,18
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	84 637 374,28	83 069 191,48

Konserniohjelmassa kahden desimaalin omistus,
lisäksi Korpelan Voiman poistoero huomioitu aik. vuosien ylijäämässä.

Omavaraisuusaste, % (tavoite 70%, <50% merkittävän suuri velkarasite)	20,85	20,06
Suhteellinen velkaantuneisuus, €	204	222
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	5 547	4 580
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	1 323	1 092
Konsernin lainakanta 31.12, 1000 €	53 148	52 350
Konsernin lainat/asukas 31.12, 1000 €	12 672	12 482
Lainasaamiset 31.12	-511 424	-443 329
Kunnan asukasmäärä	4 196	4 194

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1 Asiaa koskeva sääntely

Kuntalain 113.3 §:n mukaan tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan alijäämät saatiin katettua vuoden 2021 tilinpäätöksessä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

1.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 113 § mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset seikat on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja tai pormestari.

1.7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnalle alkoi syntyä alijäämää vuonna 2017. Alijäämä oli tuolloin 213 049 euroa. Kunnanhallitus esitti tuloksen käsittelyn yhteydessä talouden tasapainottamistoimenpiteiksi palvelutoiminnan kriittistä tarkastelua ja kehittämistoimenpiteitä tulopohjan vahvistamiseksi. Vuodelle 2018 korotettiin yleistä kiinteistöveroa 0,95 prosentista 1,03 %:iin ja muita asuntoja 1,00 prosentista 1,03 %:iin. Jätevesimaksua korotettiin vuonna 2017 50 snt ja vuonna 2018 15 snt. Jätevesimaksu nousi näin kahden vuoden aikana lähes kolmanneksella.

Tilinpäätös vuodelta 2018 osoitti 312 493,35 euron tappiota. Alijäämää emolla oli tämän jälkeen yhteensä 522.915,70 euroa. Kunnanhallitus esitti talouden tasapainottamiseksi mm. toiminnan tehostamista, maksujen tarkistamista, omaisuuden myyntiä, verojen korottamista ja asetti hallintokunnille 5 %:n säästötavoitteen talousarviomäärärahoista. Hallintokuntia ohjeistettiin tiukkaan taloudenpitoon. Kuntamaisema Oy:n analyysiä käytettiin toiminnan ja talouden parantamismahdollisuuksien löytämiseksi.

Tilikauden 2019 tappioksi muodostui 1 745 084, 47 euroa. Alijäämää oli tilinpäätöksessä taseessa tämän jälkeen 2 268 000,17 euroa.

Kunnanvaltuusto korotti vuodelle 2020 syksyllä kunnallisveroa 0,5 % -yksiköllä 22,0 %:iin. Koko henkilöstö (pl. lomituspalvelut) lomautettiin 15 kalenteripäivän ajaksi. Vuoden 2021 talousarvio laadittiin oman toiminnan osalta vuoden 2019 kustannustasoon. Tilikauden 2020 tulokseksi muodostui 1 732 789,99 euroa. Alijäämää (emo) on taseessa tämän jälkeen 535 210,18 euroa.

Vuoden 2021 talousarvioraami laadittiin vuoden 2019 tilinpäätöksen lukuihin perustuen huomioiden 2 % varaus palkkakustannusten nousuun. Kunnanvaltuusto hyväksyi talousarvion 176 000 euroa ylijäämäiseksi.

Taloussuunnitelma laadittiin siten, että alijäämä katetaan kahden vuoden lisääjän puitteissa viimeistään vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Tilikauden tulokseksi muodostui 833 000 euroa ja ylijäämää oli taseessa tämän jälkeen 299 000 euroa.

Vuoden 2022 talousarvion valmistelussa ei vuoden 2021 tulos tietenkään vielä ollut tiedossa ja raami ja lopullinen talousarvio laadittiin taseen alijäämät kattavalle ylijäämälle. Kiinteistöveroprosentteihin tehtiin yhteisvaikutukseltaan n. 130 000 euron korotukset. Vuoden 2022 tilinpäätös muodostui 2 343 662 euroa ylijäämäiseksi. Emon tase on tämän jälkeen 2 641 000 euroa ylijäämäinen.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.1.1 Käyttötalouden toteutuminen

I HALLINTO- JA KEHITTÄMISPALVELUJEN TULOSALUE

Tilinelvöllinen kunnanjohtaja Arto Alpia
Tilivelvöllinen hallintojohtaja Hanna Salminen

1100 Kunnanhallitus ja valtuusto
1101 Kunnanvirasto/ KJ + hallintoj.
1102 Vaalien järjestäminen
1103 Tarkastustoiminta
1104 Muut toimielimet ja Maakuntary
1111 Kuntamalli
1121 Kehittämistoiminta
1123 Muu toiminta
1212 Työllistämispalvelut ja työmarkkinatuki

Laatu- ja taloudelliset tavoitteet

Asiakas (ulkoiset asiakkaat)

Talousarviotavoite	Toiminta	Arvio/Mittari
Vireille tulevien asioiden joutuisa käsittely	Sujuvat prosessit ja hyvä osaaminen	Kunnanhallitus kokoontui 17 krt. Asioiden valmistelu aloitetaan ripeästi ja ratkaistaan määräajassa.
Hyvä tiedonkulku ja onnistunut viestintä	Viestintäohjeen mukaisesti, monikanavaisesti ja kehittäväällä tavalla toimien. Tietoturva- ja tietosuojasäännöksiä korostettiin toiminnoissa.	Monikanavaisuus toteutui, tietoturva- ja tietosuojakäytännöt osaksi työskentelytapaa
Hyvä asiakaskokemus palveluista ja laadusta	Työskentely on osaavaa, ripeää ja ystävällistä.	Asiakaspalaute, toiminnan virheetömyys.

Prosessit

Talousarviotavoite	Toiminta	Arvio/Mittari
Päätösasioihin paras mahdollinen ratkaisu	Päätösasioiden laaja ja laadukas valmistelu	Valtuusto kokoontui 6 kertaa ja hallitus 17. Myös iltakouluja järjestettiin (laaja-alainen valmistelu). Vähäinen muutoksenhaku
Asiakirjojen ja raportoinnin kehittäminen	Talousarvio- ja tilinpäätösasiakirjan kehittäminen	Talousraportointivelvollisuudet hoidettiin oikea-aikaisesti. Dynasty-päivityksen käyttöönotto 1.1.2022 ja valmistautuminen sähköiseen arkistoon. Tilinpäätöksen tiivistäminen ei ole sanottavimmin edennyt.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

HALLINTO- JA KEHITTÄMISPALVELUT

Kunnanhallitus, valtuusto, kunnan toimielimet, kuntamalli, kehittämistoiminta, työllistämispalvelut

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	67 500		67 500	139 885	-72 385	86 577
Toimintamenot	-713 646		-713 646	-723 448	9 802	-762 322
Toimintakate (netto)	-646 146	0	-646 146	-583 562	-62 584	-675 746
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-5 000		-5 000	-2 592,60	-2 407	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-651 146	0	-651 146	-586 155	-64 991	-675 746

= valtuustoon nähden sitovat erät

Kuntamalli (Ukrainalaisten majoitus)

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	0		0	32 529	-32 529	0
Toimintamenot	0		0	-16 628	16 628	0
Toimintakate (netto)	0	0	0	15 900	-15 900	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	0	0	0	15 900	-15 900	0

KÄYTTÖTALOUS 2022
KUNNANHALLITUS, sisäiset palvelut
Tilivelvollinen hallintojohtaja Hanna Salminen
1201 Toimistopalvelut
1202 Taloushallintopalvelut
1203 ICT-palvelut
1204 Henkilöstöhallinto
1205 Yhteispalvelupiste

Talousarviotavoite	Toiminta	Tulos
<p>Henkilöstö työskentelee tehokkaasti ja vastuullisesti hyvässä yhteistyössä yhteisiin tavoitteisiin vastaten.</p> <p>Osaava, sitoutunut henkilöstö Henkilöstön korkea työkyky ja työttyytyväisyys</p>	<p>Strategian mukaisen organisaatiokulttuurin johtaminen</p> <p>Säännölliset ja tarpeelliset palaverit mahdollistavat hyvän tiedonkulun ja tilannekuvan.</p> <p>Sijaistamisvalmiuden parantaminen etenkin toimistorutiineissa</p> <p>Ammatilliseen täydennyskoulutukseen panostetaan kustannustehokkaasti.</p> <p>Kehityskeskustelut vuosittain Sairauspoissaolojen seuranta ja varhaisen tuen käyttö</p> <p>Vahvistetaan henkilöstön vaikuttamismahdollisuuksia, mm. henkilökuntaneuvosto 2 kertaa vuodessa.</p> <p>Tehokas reagointi yksilön tai yhteisön työkykyä uhkaaviin ongelmiin</p>	<p>Asiakas- ja henkilöstöpalautte käsitellään ja hyödynnetään.</p> <p>Yhteistoimintamenettely hyvinvointialueille ja lomituksen uuteen paikallisyksikköön siirtymisestä saatettiin päätökseen.</p> <p>Toteutettu työyksiköiden palaverirytmien mukaisesti. Kohdennetuista työkykytoimista huolimatta osa henkilöstöstä kokee edelleen vajausta heidän kuulemisessaan tai arvostuksessaan.</p> <p>Sijaistamisvalmiuden kehittämisellä ei voida korvata henkilöresurssin tarvetta.</p> <p>Ammatillista oppimista sisäisen ja ulkoisen koulutuksen keinoin.</p> <p>Kehityskeskustelut toimialojen vastuulla. Sairauspoissaolot käydään läpi kahdesti vuodessa. Käytössä varhaisen tuen malli.</p> <p>Henkilökuntaneuvosto kokoontui neljä kertaa. Henkilöstöpalautteen perusteella työ-tilaisuudet jokavuotiseksi jokaisessa työyksikössä.</p> <p>Kohdennettuja työkykytoimia sekä yksilöille että yhteisöille. Varhaiskasvatukseen erillinen työhönohjausprosessi sekä työtaitoja ja työssä viihtyvyyttä hankkeiden avulla.</p>

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

KUNNANHALLITUS, sisäiset palvelut

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	99 375		99 375	120 621	-21 246	75 945
Toimintamenot	-615 366		-615 366	-612 620	-2 746	-501 674
Toimintakate (netto)	-515 991	0	-515 991	-491 999	-23 992	-425 729
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-20 700		-20 700	-36 687	15 987	-22 433
Tehtävän kokonaiskustannukset	-536 691	0	-536 691	-528 686	-8 005	-448 162

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022**KUNNANHALLITUS, kuntayhteistyö**

Tilivelvollinen kunnanjohtaja Arto Alpia

1110 Keski-Pohjanmaan liitto

1304 Kaustisen seutukunta / Lestijärven kunta hallinnoi

1308 Ympäristöterveydenhuolto ml. eläinlääkintä / Kokkolan kaupunki hallinnoi

1321 Palo- ja pelastus, öljyvarasto / Kokkolan kaupunki hallinnoi

Laatu- ja taloudelliset tavoitteet	€/asukas	Kuntaosuus Kaustinen, €
Seutukuntaosuudet	66,13	277 338
Ympäristöterveydenhuolto	34,28	143 766
Keski-Pohjanmaan liitto	21,74	91 168
Aluepelastuslaitos	86,37	362 240
Asukaslukuna käytetty 4 194		

KUNNANHALLITUS, kuntayhteistyö

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot			0		0	60 817
Toimintamenot	-901 230		-901 230	-877 585	-23 645	-828 023
Toimintakate (netto)	-901 230	0	-901 230	-877 585	-23 645	-767 206
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-15 612		-15 612	-28 368	12 756	-20 937
Tehtävän kokonaiskustannukset	-916 842	0	-916 842	-905 952	-10 890	-788 143

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022**ELINKEINOTOIMEN EDISTÄMINEN**

Tilivelvollinen

1410 Maaseutupalvelut / Lestijärven kunta, maaseutuasiamies Sami Salonen

1420 Yrityspalvelut + turkisneuvoja/ Lestijärvi, kunnanjohtaja Arto Alpia

Tavoitteet, maaseutulautakunta	Toimenpide	Tulos
Tavoitteena on lakisääteisten tehtävien hoitaminen ajallaan ja virheettömästi, sekä viljelijäkoulutusten järjestäminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.	Hoidetaan maataloustukien käsittely säädösten ja ohjeiden mukaan. Järjestetään sidosryhmien kanssa yhteistyössä koulutusta viljelijöille. Tiedotetaan aktiivisesti kuntatiedotteiden, nettisivujen ja sähköpostien avulla ajankohtaisista tukiiin liittyvistä asioista. Osallistutaan aktiivisesti kunnissa järjestettäviin maaseudun kehittämispalaverihin. Kannustetaan sopimuskuntia ja viljelijöitä osallistumaan maaseudun kehittämishankkeisiin	Lakisääteiset tehtävät on hoidettu ajallaan. Jokaisessa maaseututoimen alueen kunnassa on järjestetty maataloustukiin liittyvä tuki-info yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Investointien suunnittelua ja neuvontaa on annettu pääsääntöisesti maataloustoimistoissa käydyissä keskusteluissa. Kuntalaisille ja yhdistyksille on tiedotettu eri projekteista ja tukimahdollisuuksista. Kuntatarkastuksessa ei ollut huomautettavaa.
Maataloustukien käsittely säädösten ja ohjeiden mukaan.	Helposti lähestyttävä toimiva tekninen- ja asiakaspalvelu	Maataloustukia v. 2022 Kaustiselle 6 178 299,15 €

Vuonna 2020 oli 5.657.016,28 € Vuonna 2021 oli 5.677.898,21 €		
Turkistalousneuvonta ja tukihakemuksissa avustaminen	Tilatyöt, koulutukset, lomakkeiden täyttöapu	Koulutuksia 20 kpl, investointitukihakemuksia 2 kpl, muita lomakkeita n. 40 kpl

Yrityspalvelut

Kaustisen seutukunnan Yrityspalvelut on avustanut alueen yrityksiä vuoden 2022 aikana yhteensä 42 investointi- ja kehittämistukihakemuksen laatimisessa. Alueen yritysten investointi- ja kehittämishalukkuus alkoi kasvaa vuoden 2021 aikana ja investointi- ja kehittämistukien kysyntä pysyi korkealla tasolla vuoden 2022 kolmen ensimmäisen kvartaalin ajan, laskien kuitenkin loppuvuodesta.

Kaustisen seutukunnan avustuksella haettujen investointi- ja kehittämistukien euromäärä (tuen määrä) oli vuoden 2022 aikana noin 1,4 miljoonaa euroa. Osa näistä hakemuksista odottaa vielä virallisia päätöksiä. Nousua tehtyjen hakemusten kappalemäärässä oli edelliseen vuoteen kolme kappaletta (n. 8 %).

Julkisten rahoittajien päätöksentekoa on vuoden 2022 ensimmäisellä vuosipuoliskolla hidastanut ohjelmakauden vaihtuminen ja EAKR-rahoituksen käyttöönoton viivästyminen alun perin ennakoitusta aikataulusta (Keski-Suomen ELY). Tukirahoituspäätösten sekä hakujen avautumisen viivästyminen hidasti joidenkin kehittämis- ja investointiprojektien toteutusta tai siirsi niiden käynnistymistä.

Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Pirityisten myöntämän maaseudun yritystuen osalta haasteita on aiheuttanut erityisesti loppuvuodesta 2022 käytettävissä olevan tukirahoitusresurssin niukkuus ja ko. viranomaiset ovatkin joutuneet priorisoimaan rahoitettavia hankkeita aiempaa enemmän, mikä on lisännyt kielteisten päätösten määrää. Tämän seurauksena myös aiempaa suurempaan osaan seutukunnan avustuksella tehdyistä tukihakemuksista tuli kielteinen päätös. Maaseudun yritystukia ei ollut haettavissa enää loppuvuodesta 2022 ja uuden ohjelmakauden rahoitushakujen odotetaan avautuvan vasta kevään 2023 aikana.

Kaustisen seutukunnan yritysneuvojana toimivat Erkki Laide, Jarmo Finnilä ja vuoden 2023 alusta Tomas Luoma.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

ELINKEINOTOIMEN EDISTÄMINEN

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	0		0	0	0,00	5 342
Toimintamenot	-153 120		-153 120	-137 683	-15 437	-112 575
Toimintakate (netto)	-153 120	0	-153 120	-137 683	-15 437	-107 233
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0		0	0	0	-294
Tehtävän kokonaiskustannukset	-153 120	0	-153 120	-137 683	-15 437	-107 527

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022
LOMITUSPALVELUT
Tilivelvollinen lomituspäällikkö Carita Söderbacka
1503 Lomitushallinto

Palvelusuunnitelman kuvaus: Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelut järjestetään lainmukaisina, joustavasti ja taloudellisesti.

Valmistautumista lomitustoimintojen siirtymiseen Toholammin kunnan hallinnoimaan suuryksikköön 1.1.2023, jokainen lomitushallinnosta osallistui työryhmiin. Havaittavissa pandemian sekä Ukrainan sodan aiheuttaman taloustilanteen kiristymisen vaikutus tilojen kannattavuuteen ja yrittäjien jaksamiseen.

Tavoitteet	Toimenpide	Tulos
Asiakas		
Asiakaslaskutus kuukausittain Yhteistoimintaryhmälle tiedotus	Lomitustietojen tallennus ajantasaisesti ja maksujen seuranta	Asiakasmaksut laskutettu lomitusta ja yrittäjätietojen mukaisesti Yhteistoimintaryhmä 28.12.2022
Prosessit		
Työolosuhdekartoitusten teko johtavien lomittajien toimesta	Lomitustilojen työturvallisuutta tarkastetaan jatkuvasti.	Lomittajien työolosuhteiden paraneminen.
Kolmen vuoden välein kaikki tilat tarkastetaan	Vuosilomaan oikeutettuja maataloita: Kaustinen 52, Veteli 53, Halsua 23 ja Perho 43.	Tilatarkastukset suoritettu kaikilla jatkavilla tiloilla
Henkilöstö		
Asiantunteva ja tehokas palvelu, aluettaan palveleva johtava lomittaja. Kaustisen johtava vastaa turkistuottajien kuntalomituksesta.	Lomitusopas ja Melan lomitushjelmatalennukset, toimiva päivystysjärjestelmä, yhteistyö sisärajojen häivyttämiseksi.	Joustava palvelu ja toimiva tavoitettavuus.
Osaava henkilöstö		
Täydennyskoulutus tarpeen mukaan 1 krt/v	Täydennyskoulutusta ja Melan omaa koulutusta	Melan Tampereen koulutuspäiville osallistuminen

KÄYTTÖTALOUS/KOHDERAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

LOMITUSPALVELUT

Lomitushallinto

Lomitushallinto	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2022 Toteutuma
Tulosbudjetti						
Toimintatulot	301 700	0	301 700	336 808	-35 108	338 230
Toimintamenot	-301 700	0	-301 700	-330 312	28 612	-250 411
Materiaalit ja palvelut	-47 300		-47 300	-30 733	-16 567	-26 691
Henkilöstömenot	-249 710		-249 710	-209 649	-40 061	-213 618
Muut menot	-2 000		-2 000	-80 932	78 932	-204
Vuokrakulut	-9 000		-9 000	-8 998	-2	-9 898
Toimintakate (netto)	0	0	0	6 497	-6 497	87 819
Tehtävän kokonaiskustannukset	0	0	0	6 497	-6 497	87 819

KÄYTTÖTALOUS 2022**LOMITUSPALVELUT**

Tilivelvollinen lomituspäällikkö Carita Söderbacka

1504 Lomitustoiminta – maatalouslomitukset

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Maatalousyrittäjien lomituspalvelut tuotetaan lainmukaisina, laadukkaasti ja taloudellisesti.

Tavoitteet	Toimenpide	Tulos
Prosessit		
Lomittajan työaika pohjautuu lomittettavan maatalous yrittäjän tehtäväosuutta vastaavaan työaikaan. Lomitusnetissä on ajantasaiset tiedot ja tietoja käytetään lomitusten suunnittelussa	Karjatalousyrittäjien päivittäinen työaika tarkastettiin vastaamaan tehtäväosuus%:a ja maatalon työaikaan.	Lomituspäivän hinta ei poikkea valtakunnan keskiarvosta. Yrittäjien työaikoja kirjataan työvuoroluetteloihin jatkuvasti. Työvuoroluettelot lähetetään lomittajille 4 viikon välein.
Lomittaja työllistyy työsopimuksen mukaiseen työaikaan.	Työvuorot on suunniteltu työsopimuksen mukaiseen työaikaan.	Lomittajan toteutunut työaika on suunniteltu työaika, eläinsuojelullisia syitä lukuun ottamatta
Vuosiloma- ja sijaisapulomituksessa lomituspäivän kesto ovat yhtä pitkiä.	Työvuorosuunnittelu	Vuosiloma 6,48 h/pv, sijaisapu 6,62 h/pv.
Vuosiloma		
Vuosilomaoikeus 26 pv/v/lomaoikeutettu	Markkinoidaan vuosiloman käyttöä täysimääräisesti	Vuosilomaa pidettiin 26,44 pv/hlö. Vuosiloman käyttäjiä oli 277.
VL-päivät toteutuvat tasaisesti molemmilla vuosipuoliskoilla	Lomien aktiivinen markkinointi kysyntähuippujen tasaamiseksi	Koulujen syys- ja talvilomaviikot samoin kesäaika ovat ruuhkaisia. Tuotettiin 7324 vuosilomapäivää.
Vuosilomapäivien siirtyminen hyväksyttävästä syystä	Vuodelta 2021 siirtyi 887 vuosilomapäivää joista 115 pyhäpäivää	Siirtyneet päivät tasaavat alkuvuoden pienempää vuosilomakysyntää, lomittajat työllistyvät
Sijaisapu		
Sijaisapupyynnöt toteutetaan kysynnän mukaisesti	Lomittajien rekrytointi tarvittaessa	Tuotettiin 2 995 sijaisapupäivää yhteensä 19 828 tuntia. Sijaisapua tarvitsi 104 yrittäjää.
Tuettu maksullinen lomitus		
Maksullinen lomitus pyritään toteuttamaan kysynnän mukaan	Markkinoidaan tarvittaessa vapaata lomittajakapasiteettia	Tuotettiin 6072 tuntia tuettua maksullista lomitusta 131 yrittäjälle.
Asiakas		
Asiakastytyväisyyskysely asteikko 1 - 5, tavoite 4, vastaus% 50	Asiakastytyväisyyskysely tehtiin 2021, tarkastelu 2022	Toteutui asiakastytyväisyyden osalta 4,3, vastaus-% 23.
Asiakkaiden ohjaaminen tekemään hakemukset ja etsimään päätökset lomitusta	Tiedotteet, lomittajan tulo ilmoitetaan, tiedon postitus asiakkaille, jotka eivät ilmoita sähköpostiosoitettaan	Sähköinen asiointi tuo säästöjä postituskuluissa. Tietovastuu ilmoitetuista yritystiedoista yrittäjillä.
Henkilöstö		
Henkilöstön työhyvinvointia ja työssä jaksamista parannetaan		

Kehityskeskustelut vuosittain	Kehityskeskusteluita tarpeen mukaan. Johtavat lomittajat 1x.	Hyödynnetään mm. Koulutussuunnitelmaan.
Työplussan sopimuspalvelut	Käytetään varhaisen tuen mallia. Monikanavainen ratkaisumalli.	Aktiivinen yhteistyö Työplussan ja vakuutusyhtiön kanssa. Sairauspoissaolo-% 4.95

Parannetaan lomittajien ammattitaitoa		
Lomittajien täydennyskoulutus koulutussuunnitelman mukaan	Ensiapulaukut ja perusensiapu-koulutus kaikille toteutui 2022	Ensiaputaito 2 pv koulutus 47 osallistujaa
Tilakohtaista perehdytystä järjestetään tarpeen mukaan	Perehdytys työmenetelmien muuttuessa esim. erimerkkiset lypsyrobotit.	Lomittajien ammattitaito

KÄYTTÖTALOUS/KOHDERAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

LOMITUSPALVELUT

Lomitustoiminta - maatalous

Lomitustoiminta - maatalous	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tulosbudjetti						
Toimintatulot	3 133 000	0	3 133 000	2 771 160	361 840	2 784 092
Myyntitulot/Liikevaihto	2 780 000		2 780 000	2 489 212	290 788	2 444 601
Maksutuotot	350 000		350 000	268 759	81 241	328 677
Tuet ja avustukset	3 000		3 000	12 103	-9 103	9 996
Muut tulot				1086	-1 086	818
Toimintamenot	-3 133 000	0	-3 133 000	-2 771 160	-361 840	-2 784 092
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 000		-13 000	-10 848	-2 152	-11 981
Palvelujen ostot	-241 000		-241 000	-245 420	4 420	-246 994
Henkilöstömenot	-2 827 500		-2 827 500	-2 484 362	-343 138	-2 500 320
Avustukset	-30 000		-30 000	-23 060	-6 940	-18 905
Muut menot	-21 500		-21 500	-7 471	-14 029	-5 893
Toimintakate (netto)	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	0	0	0	0	0	0

KÄYTTÖTALOUS 2022

LOMITUSPALVELUT

Tilivelvollinen lomituspäällikkö Carita Söderbacka
1505 Lomitustoiminta – turkistarhaus

Palvelusuunnitelman kuvaus: Turkistuottajien lomituspalvelut tuotetaan lainmukaisina, laadukkaasti ja taloudellisesti. Tiedotus toiminnan siirtymisestä Toholammin kunnan vastuulle 1.1.2023.

Tavoitteet	Toimenpide	Tulos
Asiakas		

Asiakastyytyväisyyskysely asteikko 1 - 5, tavoite 4 Minkkitarhojen koronatautiriskien erityinen huomiointi	Kysely toteutettiin v 2021 hakemusten yhteydessä, jako itsejärjestettyyn ja kunnan järjestämään lomitukseen.	20 % tiloista vastasi: Lomitustyön arviointi 3,5 Hallinnon arviointi 4,34 Panostus tavoitettavuuteen. Lomitus onnistunut 100 %
Turkistiloja 45, lomaoikeutt. 62		
Vuosilomaa 18 pv/vuosi, työtunnit määräytyvät eläinyksiköiden muk.	Täysimääräinen palvelutarjonta itsejärjestettynä tai kunnan lomittajan toimesta	4440 h itsejärjestettynä 1098 h kunnan lomittamaa
Lisävapaa 120 h/vuosi	Täysimääräinen palvelutarjonta	3300 h itsejärjestettynä 365 h kunnan lomittamaa
Lisävapaalaskutus ja tilitykset päätösten mukaisesti	Laskutus ja tilitykset toteutettu säännöllisesti. Päätökset pääosin sähköisesti.	Tilitykset ja laskutus hoidettu asianmukaisesti.

KÄYTTÖTALOUS/KOHDERAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

LOMITUSPALVELUT

Lomitustoiminta - turkistarhaus

Lomitustoiminta - turkistarhaus	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tulosbudjetti						
Toimintatulot	226 000	0	226 000	226 017	-17	208 824
Myyntitulot/Liikevaihto	201 000		201 000	199 959	1 041	185 629
Maksutuotot	25 000		25 000	26 058	-1 058	23 195
Toimintamenot	-226 000	0	-226 000	-226 017	17	-208 824
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-600		-600	0	-600	0
Palvelujen ostot	-4 400		-4 400	-2 763	-1637	-2 360
Henkilöstömenot	-42 000		-42 000	-32 935	-9065	-28 267
Avustukset	-179 000		-179 000	-190 319	11319	-177 406
Muut kulut	0		0	0	0	-791
Toimintakate (netto)	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	0	0	0	0	0	0

KÄYTTÖTALOUS 2022
KUNNANHALLITUS, sosiaali- ja terveystaloudet
Tilivelvollinen kunnanjohtaja Arto Alpia
KP 2180-2910 Soite

Kaustisen sotemenot kasvoivat n 323 000 euroa edellisvuodesta ja olivat euromääräisesti lähes samat kuin vuonna 2020. Sotemenot olivat 570 000 euroa talousarviota 1 115 000 euroa Soiten talousarviota (kunnan ennakoita) pienemmät.

Kaustisella on tarvekertoimen mukaan vähiten palvelua tarvitseva väestö ja vuosina 2021 ja 2022 myös asukaskohtainen kustannus on ollut Soiten kunnista pienin. Hyvinvointialueiden käynnistytyä v. 2023 alussa poistuu myös kunnan maksuosuus niihin.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Sosiaali- ja terveystoimi	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Henkilöstökulut	-200 000		-200 000	-206 412	6 412	-285 743
Palvelujen ostot	-15 895 000		-15 895 000	-15 339 625	-555 375	-14 941 024
Toimintamenot	-16 095 000	0	-16 095 000	-15 546 037	-548 963	-15 226 767
Toimintakate (netto)	-16 095 000	0	-16 095 000	-15 546 037	-548 963	-15 226 767
Tehtävän kokonaiskustannukset	-16 095 000	0	-16 095 000	-15 546 037	-548 963	-15 226 767

= valtuustoon nähden sitovat erät

SIVISTYSTOIMEN TULOSALUE
Tilivelvollinen sivistysjohtaja Minerva Rannila

KÄYTTÖTALOUS 2022
SIVISTYSTOIMI
Tilivelvollinen sivistysjohtaja Minerva Rannila

Sivistyspalvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan vetovoimaisuutta

1. tuottaen tarkoituksenmukaisia, asiakaslähtöisiä ja laadukkaita **lähipalveluja** edullisesti turvallisessa toimintaympäristössä
2. tukien kuntalaisten mahdollisuuksia hyödyntää alueen monipuolista kulttuuriosaamista ja elävää **kulttuuriperintöä** kansainvälistä ja kansallista kulttuurista erikoisosaamista unohtamatta
3. kehittämällä monipuolisesti **vapaa-aikapalveluja** kaikenikäisille, erityisryhmiä unohtamatta
4. antaen monipuolisia mahdollisuuksia kuntalaisten **osallistumiselle** palvelujen edelleen kehittämiseksi

Tavoite	Toiminta	Tulos
Strategiset tavoitteet		
Sivistyspalvelut toteutetaan kunnassa laadukkaasti.	Sivistyspalvelujen yleinen laatuarviointi toteutetaan.	Toteutuksena perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa Keski-Pohjanmaan yhteisenä laatuarviointi (tehdään vuosittain kolmen laatukortin osalta).
Tulosalueiden turvallisuussuunnitelmat ovat ajantasaisia ja työntekijät harjoittelevat niiden mukaista toimintaa säännöllisesti.	Turvallisuussuunnitelmat on päivitetty ja käyty läpi henkilökuntakokouksissa syksyllä ja niiden mukaista hätätilanteen pelastustoimintaa on harjoiteltu yksiköissä marraskuun loppuun mennessä.	Toteutunut, tulosalueiden esimiesten ilmoitukset saatu.
Kuntalaisten aktiivisuutta sivistyspalveluiden käyttämisessä ja kehittämisessä tuetaan sivistystoimen viestintää kehittämällä ja luomalla kaksisuuntaisen viestinnän mahdollisuuksia.	Toimittu vuosittainen tehtävän tiedotus/viestintäsuunnitelman mukaisesti. Tiedotus vähintään viikoittain, perinteiset välineet ja sosiaalinen media, toimialueiden omat viestintävälineet, kuntatiedote. Kuntalaisaloitteiden käsittely kuukauden kuluessa.	Kuntatiedote sivistystoimen ja toimijoiden aktiivisessa käytössä. Kunnan someviestintää on pyritty hyödyntämään viikoittain ja osastoilla on lisäksi omat asiakasviestintävälineensä käytettävissä. Kuntalaisaloitteiden käsittelyssä on ollut viivettä.
Kuntastrategian mukaiset kehittämissuunnitelmat	Toteutetaan vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma, elävä kulttuuriperintöstrategia ja osallistuva kuntalainen - kehittämisohjelma.	Kehittämissuunnitelmien työstö on kesken.

Prosessit

Tavoite	Toiminta	Tulos
Esimiestuki on järjestelmällistä.	Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu kolmen viikon välein ja kahdenkeskiset lähiesimiestapaamiset sivistystoimen johtoryhmän jäsenen ja sivistysjohtajan kanssa ovat viikoittaisia.	Sivistystoimen johtoryhmän kokoontumisiin on saatu säännöllisyyttä, painotus edelleen yksilöllisissä lähiesimiestapaamisissa. Perusopetuksen johtoryhmä kokoontuu säännöllisemmin.
Alueellinen yhteistyö on monipuolista ja tarkoituksenmukaista.	Perhonjokilaakson sivistysjohdon yhteistyö on tiivistä. Halsualla, Kaustisella ja Vetelillä on vuosittain yhteistyöhankkeita. Kaustinen osallistuu aktiivisesti Keski-	Alueen sivistysjohto toimii yhteistyössä. Alueellinen yhteinen kehittämistyö Keski-Pohjanmaalla on tiivistä, yhteistä LAPE-, ja HYTE-työskentelyä. Kaustisella, Vetelissä ja Halsualla on yhteinen etsivä nuorisotyöntekijä. Perusopetuksen

	Pohjanmaan alueverkostojen toimintaan.	ja lukiotoiminnan laatuarviointikyselyt työstetään Keski-Pohjanmaan laatutyöryhmän yhteistyönä.
--	--	---

Henkilöstö

Tavoite	Toiminta	Tulos
Henkilöstöä tuetaan työprosesseissa ja työssä jaksamisessa.	Jokaisella työntekijällä on ajantasainen tehtävämäärittely ja toimenkuva. Hän on saanut työhönsä perehdytyksen ja saa tarvitessaan työhönsä ohjausta ja koulutusta. Tehtäville on sovittu varajärjestelmä. Henkilöstön on mahdollista kehittää itseään koulutuksen ja itseopiskelun avulla. Kehityskeskustelut käydään sivistystoimessa vuosittain jokaisen vakinaisen ja yli 6 kk määräaikaisen työntekijän kanssa.	Kehityskeskustelut eivät ole toteutuneet suunnitellusti, johtuen henkilöstötoimien lisääntymisestä ja poissaoloista sekä henkilöstön jaksamiseen liittyvistä haasteista. Vaikuttavan perehdytyksen organisointi on kesken. Varajärjestelmän kehitystyö jatkuu.

Talous

Tavoite	Toiminta	Tulos
Sivistystoimen tulosalueiden kustannukset /asukas ovat alle Keski-Pohjanmaan maaseutukuntien keskiarvon ottaen huomioon valtakunnallisen erikoislukion.	Budjettia toteutetaan taloudellisesti.	Alueellisia vertailulukuja ei saatavissa suoraan sivistystoimen osalta, mutta yleiset kunnanjohtajan kokoamat indikaattorit näyttävät sivistystoimen kustannusten toteutuvan kustannustehokkaasti.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

SIVISTYSTOIMI YHTEENSÄ

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	1 128 564	0	1 128 564	1 397 483	-268 919	839 015
Toimintamenot	-10 862 410	-46 000	-10 908 410	-11 066 448	158 038	-9 975 511
Toimintakate (netto)	-9 733 846	-46 000	-9 779 846	-9 668 965	-110 881	-9 136 496
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-16 100	0	-16 100	-12 875	-3 225	-39 603
Tehtävän kokonaiskustannukset	-9 749 946	-46 000	-9 795 946	-9 681 840	-114 106	-9 176 099

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022

PERUSOPETUS

Tilivelvolliset keskuskoulujen rehtori Kaisu Koivisto ja sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

3203 Keskuskoulu (1.-6.)

3205 Puumalan koulu

3206 Järvelän koulu

3208 Keskuskoulu (7.-9.)

3112 Jopo-opetus

3209 Erityisopetus

3211 Erityisluokka/perusopetus

3212 Kotikuntakorvaus

3213 APIP-toiminta

Alakouluilla Puumalan koulussa on lukuvuoden 2022-23 ajan 4 luokanopettajaa ja Järvelä jatkaa vielä 4 luokanopettajan vahvuudella. Keskuskoulu 1.-6. on nyt kokonaan kaksisarjainen ja lisäksi siellä jatkaa pienempi yhdysluokka, jonka opettajalla on suurempi osaaminen erityisopetukseen liittyvissä asioissa. Tilanteesta johtuva luokkatilojen puutteen vuoksi alakoululta on yksi luokka siirtynyt yläkoulun tiloihin.

Yläkoululla Jopo-ryhmän opetus jatkuu ja siirtyi KTK:sta remontoituihin tiloihin koulun välittömässä yhteydessä sijaitsevan asuinrakennukseen. Myös alakoulu pystyy hyödyntämään näitä tiloja.

Oppilaiden haasteet jatkuvat moninaisina, mikä näkyy erityisen suurena koulunkäyntiohjaajien tarpeena alakouluilla.

Vuoden 2022 korona-ajan aiheuttamat terveyshaasteet jatkuivat, mikä näkyi sekä opettajien että ohjaajien aiempaa runsaampina sairaspöissaoloina ja kasvaneina sijaistarpeina. Tämä työllisti apulaisrehtoreita ja rehtoreita. Runsaiden pöissaolojen ja sijaisuuksien kirjaamisesta huolehtiminen Populus-järjestelmään lisäsi työmäärää. Keskuskoululla 1.-6. siirryttiin syksyllä tiimiryhmittelyyn (1.-2./ 3.-4./5.-6. -tiimit), jolloin jokaisella tiimillä on oma tiimivetäjä yhden apulaisrehtorin sijaan.

Kevään 2022 aikana Kaustiselle tuli perheitä Ukrainasta. Ukrainalaisten lasten koulunkäynti käynnistyi syksyllä valmistavassa opetuksessa luokkiin integroituna molemmissa keskuskouluissa. Opetuksen tueksi saatiin myös ukrainan ja suomen kieltä osaava koulunkäyntiohjaaja.

Kokkolan johtaman Tuki ja inklusio -yhteishankkeen kautta on selkeytetty erityisopettajien asemaa ja vahvistettu tukea opettajille selkeän oppaan avulla pedagogisten asiakirjojen täyttämässä.

Samankokkeeseen kautta ensimmäiset luokanopettajat osallistuivat alueelliseen TCM-koulutukseen ja yksi työpari myöhemmin keväällä TCM-kouluttaja-koulutukseen. Kaustisen perusopetus on vuodesta 2022 alkaen ottamassa asteittain järjestelmälliseen käyttöön ryhmänhallintaohjelman ammattikasvattajille (Teacher Classroom Management eli TCM). TCM-koulutuksen avulla on tavoitteena parantaa lapsiryhmien sosiaalisia taitoja ja hyödyntää koulutyössä positiivista ryhmänhallintaa. Koulutuksessa opitaan keinoja, kuinka opettaa lapsille sosiaalisia, ongelmanratkaisu- ja itsesäätelytaitoja. Samalla kehitetään yhteistyötä vanhempien kanssa ja rakennetaan kasvatuskumppanuutta.

Koulutuksen avulla on tarkoitus saada tulevaisuudessa yhtenäinen toimintamalli Kaustisen eri alakouluille (luokanopettajat ja koulunkäyntiohjaajat) ja lisäksi koulutus ulotetaan myös kunnan varhaiskasvatukseen. Yhtenäisen toimintamallin ja vahvistuneiden ryhmässä toimimiseen liittyvien taitojen paraneminen antaa paremmat valmiudet myös opiskeluun yläkoulussa ja jatko-opinnoissa.

Keskuskoululla 7.-9. kevään 2022 Avosylin yhtymän koulutuspäivät johti pilottiprojektiin yhtymän koulutuspalvelujen kanssa. Tavoitteena on kehittää lukuvuoden aikana yläkoulun toimintakulttuuria yhdessä koulun oppilaiden, huoltajien ja koulun henkilöstön kanssa. Projektiin liittyviin koulutuksiin ja muuhun toimintaan on osallistuttu aktiivisesti.

Asiakas

Tavoite	Toiminta	Tulos
Oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada tulevaisuuden jatko-opintovalmiudet.	Oppivelvollisuuden päättyessä kaikki oppilaat saavat perusopetuksen päättötodistuksen.	syyskuu 2022: 100 %, tavoite 100 %
	9. luokkalaisten pääsy 2. asteen koulutushaussa ensimmäisen hakutoiveen mukaiseen oppilaitokseen.	98 %, tavoite vähintään 80 % Hakutoive voi muuttua yhteishaun tekemisen ja opintojen aloittamisen välissä.
	9. luokkalaiset saavat jatko-opiskelupaikan	100 %, tavoite 100 % Opintojen käynnistyminen on osalla oppilaista ollut jatko-opiskelupaikassa haastavaa.

Prosessit

Tavoite	Toiminta	Tulos
Perusopetus antaa oppilaalle mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittämiseen.	Koulujen välituntiliikkumiseen on riittävästi välineitä ja välkkäritoiminta on käynnistynyt ja on suunnitelmallista.	Välituntiliikuntatoiminnan toteutusta on vaihdeltu koronatilanteen mukaan. Kontaktilajeja on jouduttu rajoittamaan.
	Kerhotoiminta on kiinnostavaa ja aktivoi oppilaita.	Kerhotoiminta on käynnistynyt koronan jälkeen ja kerhoja toteutunut kuitenkin 1-5 / koulu. Suomen mallin -kerhotoiminta on tullut uutena toteutuksena mukaan ja mahdollistanut 3 sektorin toimijoiden kerhototeutuksia. Odotustunteihin iltapäivällä ajoittuva kerhotoiminta jatkuu ja aamutoiminta on käynnistynyt. Tämä on mahdollistanut myös kuljetusoppilaiden osallistumisen kerhotoimintaan Keskuskoulussa (1.-6.).
	Koulujen oppilaskunnat toimivat aktiivisesti.	Oppilaskuntien toiminta on käynnistynyt uudelleen kouluilla.

Henkilöstö

Tavoite	Toiminta	Tulos
Henkilöstö on motivoitunut kehittämään työtään.	Henkilöstö kehittää osaamistaan omaehtoisesti ja/tai osallistumalla koulutukseen (muuhunkin kuin veso-koulutukseen).	Kouluttautumiset lähikoulutuksina. Koulutus on toimintakulttuuria kehittävä ja työhyvinvointia edistävä.
Lähiesimiestuki toimii.	Kehityskeskustelut toteutetaan vuosittain.	Toteutuu osana seuraavan lukuvuoden suunnittelua, tavoite 100 %

Talous

Tavoite	Toiminta	Tulos
---------	----------	-------

Perusopetus toimii tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti.	Perusopetuksen opetusryhmät suunnitellaan kokonaisuutena mahdollisimman taloudellisesti yksilöiden tarpeet huomioiden.	Toteutuu tavoitteiden mukaisesti: Keskiryhmäkoko muilla 16,5-18,9 ja keskiluokkakoko eri kouluissa 16,8-21. Tavoitteena: Keskiryhmäkoko on välillä 14,0 - 21,0 ja keskiluokkakoko välillä 15 - 23.
---	--	---

KÄYTTÖTALOUS 2022 PERUSOPETUS

Perusopetus netto €/asukas

	Kaustinen
2015	795
2016	889
2017	813
2018	857
2019	927
2020	876
2021	1 007
2022	1 049

as 4194

Käyttökustannukset €/oppilas

	Kaustinen
2015	7 640
2016	7 243
2017	7 138
2018	7 430
2019	7 635
2020	6 962
2021	7 795
2022	8 125

opp 541,5

V 2021 hallinto on ositettu kustannuspaikoille

KÄYTTÖTALOUS 2022

PERUSOPETUKSEN HANKKEET JA ERITYISAVUSTUKSET

Hankkeet

3100 Kerho jatkaa ja osallistaa

3101 Svenska vänner kk 1-6

3103 Tasa-arvoavustus (erityistukea)

Asiakas ja prosessit

3110 Perusopetuksen koronatuki

3111 Suomen malli harrastamiseen

3113 Tuki ja inklusio, Kokkola yhteishanke

Tavoite	Toiminta	Tulos
Kehittämishankkeet tukevat perusopetuksen perustehtävää ja kehittämistä.	Kehittämishankkeita haetaan aktiivisesti ja sisällöt ovat vaikuttavia.	Omia kehittämishankkeita 5, Tavoite: kehittämishankkeitten määrä vähintään 3

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

PERUSOPETUS

Perusopetus ja hankkeet

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Ta- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	398 165	0	398 165	488 401	-90 236	352 615
Toimintamenot	-4 875 469	0	-4 875 469	-4 882 700	7 231	-4 529 501
Toimintakate (netto)	-4 477 304	0	-4 477 304	-4 394 300	-83 005	-4 176 886
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-8 500		-8 500	-5 446	-3 054	-23 454

Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 485 804	0	-4 485 804	-4 399 746	-86 058	-4 200 340
= valtuustoon nähden sitovat erät						

KÄYTTÖTALOUS 2022

MUSIIKKILUKIO

Tilivelvollinen rehtori Ilona Salomaa-Uusitalo

3301 Musiikkilukio

3302 Lukion kulttuurituotanto

3303 Lukion erityinen kehittämistehtävä

3305 Luova ote oppimisympäristöjen kehittämiseen -jatkohanke

3306 Liikkuva opiskelu -jatkohanke

3307 Lukion korona-avustus I ja II

Palvelusuunnitelman toteutuminen

Kaustisen musiikkilukio on oman strategiansa ja kunnan strategian mukaisesti valtakunnallisesti vetovoimainen toisen asteen koulu, jonka tehtävänä on oman osaamisen syventäminen sekä sen jakaminen muille oppimisympäristöille. Musiikkilukiossa on edelleen toteutunut pedagogisesti laadukas ja laaja-alainen opetus. Musiikkilukiossa opintosuunnitelmat on laadittu opiskelijan yksilöllisiä vahvuuksia tukien (HOPS, tutoropettajat, moniammatillinen opiskelijahuoltoryhmä ja minitutoriitit). Kuntastrategian ja lukiostrategian tavoitteet on kytketty suunnitelmalliseksi osaksi jokapäiväistä lukiotyötä ja -toimintaa.

Musiikkilukio aloitti kevätlukukauden uudessa ja uusitussa oppimisympäristössä 10.1.2022. Musiikkilukio siirtyi koronaepidemian vuoksi etäopiskeluun 9.2.-14.2.2022 väliseksi ajaksi. Etäopiskelussa noudatettiin musiikkilukion erillistä etäopiskelusuunnitelmaa. Syyslukukausi opiskeltiin normaalisti lähiopetuksessa.

Musiikkilinjalte ovat voineet hakea kaikki musiikista kiinnostuneet. Musiikkipisteet on annettu valintakokeiden, haastatteluiden, perusteella. Jos opiskelija ei ole halunnut opiskella erityistehtävälinaljan opetussuunnitelman mukaisesti, hän on voinut valita yleislinaljan. Lukiossa tarjolla on ollut lisäksi aktiiviurheilijoille lajivalmennusta.

Yhteistyö jatkui Kpedun Kaustisen ja Kannuksen toimipisteiden sekä JAMI:n Lappajärven toimipisteen kanssa. Lukiokoulutuksessa yhteistyötä tehtiin paikallisten lukioden kanssa sekä valtakunnallisesti musiikkilukioiden kanssa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän viisivuotisen musiikin valtakunnallisen kehittämistehtävän kautta Kaustisen musiikkilukio oli edelleen aktiivisesti verkostoitunut toimija. Vuonna 2020 käynnistynyt neljän musiikkilukion yhteinen LUMOKE-hanke jatkui ja sen puitteissa kehitettiin edelleen hankkeen verkkosivuja, www.lumoke.fi, suomalaisten musiikinopettajien tarpeisiin sekä järjestettiin työpajoja. Hanke on urauurtava suomalaisen musiikinopetuksen kentällä. Erityinen kehittämistehtävä tuo vuosittain kunnan saamaan valtiosuuteen merkittävää lisää.

Musiikkilukiossa jatkui opetushallituksen jatkohanke "Innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittäminen" (Luova ote oppimisympäristöjen kehittämiseen). Hankkeen turvin kyettiin kehittämään sekä pedagogista että digitaalista oppimisympäristöä. AVI:n "Liikkuva opiskelu" -jatkohanke päättyi vuoden 2022 lopussa. Valtion erityisavustus lukiokoulutukseen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi päättyi 31.1.2022. Toinen koronaerityisavustus alkoi ensimmäisen päättyttyä.

Musiikkilukio toteutti vuoden aikana keskeisiä tavoitteitaan ollen toiminnallinen oppimisympäristö, jossa painottuvat yksilöllisyys, yhteisöllisyys, luova pedagogia, avoimuus, kannustava ilmapiiri ja osaava henkilöstö. Musiikkilukion markkinointiin panostettiin vuoden aikana osallistaen opiskelijoita tiimitoiminnassa. Tiimit ovat musiikkilukion toiminnan vahvuustekijä.

Koronaepidemiasta huolimatta, tapahtumat ja konsertit kyettiin pääsääntöisesti toteuttamaan lähitapahtumina turvaohjein. Osa tapahtumista suoratoistettiin (striimaus). Musikaalia kyettiin kuitenkin esittämään vain ensi-illan verran. Laajennetun oppivelvollisuuden ulottuminen seuraavan ikäryhmään kasvatti osaltaan lukiokoulutuksen kustannuksia (maksuttomuus).

Laatu- ja taloudelliset tavoitteet

Asiakas (opiskelija) ja prosessit

Tavoite	Toiminta	Tulos 2022
Opiskelijan hyvinvointi	Yksilölliset opinto-ohjelmat, yksilöllisten vahvuuksien löytäminen ja niiden tukeminen tutorkeskusteluissa, opiskelijahuoltoryhmässä sekä moniammatillisessa työryhmässä. Oppimaan oppimisen taidot. Oman oppimisen arviointi. Opiskelutekniikat. Yhteisöllisyys. Yhtenäisyys.	Opiskelu uudessa oppimisympäristössä 10.1.2022 alkaen innosti ja motivoi. Etäopiskeluun siirtyminen tapahtui ajanjaksolla 9.2.-14.2.2022. Oppitunnit kyettiin pitämään työjärjestyksen mukaisesti yleisaineissa ja musiikin opetuksessa. Monialaisen asiantuntijaryhmän toiminta tuki opiskelijälähtöisten palveluiden toteutumista myös etäopiskeluaikana. Ateriatu tarjottiin etäajaksolla kaikille, joilla ei ollut kotiverkostoja käytettävissä. Alkuvuonna tauko kouluvierailuissa. Laajennettu oppivelvollisuus ja opetuksen maksuttomuus ulottuivat uuteen ikäryhmään. Opiskelijoille järjestettiin kyselytutkimukset kevät- ja syyslukukauden päätteeksi. Lisäksi perinteinen abikysely. Opiskelijakyselyiden kokonaisarvio 4, asteikolla 1–5. Jatkuneesta korona-ajasta huolimatta opiskelijoiden motivaatio säilyi kohtuullisella tasolla, mutta yleistä opintostressiä koettiin edelleen. Läksypajatoiminta käynnistyi.
Opiskelijan osallistaminen	Tiimit, opiskelijakuntatoiminta, tutorryhmät, opiskelijahuoltoryhmätoiminta, erilaiset tapahtumat, työpajat ja konsertit.	Korona-aika asetti haasteita yhteisöllisyydelle, mutta siitä huolimatta toiminta kyettiin pitämään mahdollisimman normaalilla tasolla. Kevään musikaali jäi ensi-iltaan koronan vuoksi. Syksyllä Taiteiden yö ja joulukonsertti toteutettiin lähitapahtumina. Joulukonsertti suoratoistettiin. Uusi koulurakennus synnytti uusia toimintatapoja (mm. pimeä telta aistiyliherkille, levynurkkaus rentoutumiseen). Opiskelijakunta ja tiimit toimivat aktiivisesti. Opiskelijaliikuntatutorit ohjasivat koulun liikuntahetkiä ja vaikuttivat uusien liikuntavälineiden hankkimiseen. Sisäliikuntavaraston luonti. Opintojen edistymistä seurattiin aktiivisesti monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Kaikki keväällä valmistuneet sijoituivat korkeakouluihin, toiselle asteelle, armeijaan, siviilipalvelukseen tai töihin. Arviointi tehtiin koulun sisäisen selvityksen pohjalta. Oppilaanohjaaja antoi ammatinvalinta ja jatko-opinto-ohjausta. Osa opiskelijoista suoritti avoimen yliopiston verkkokursseja. Musiikkilukio oli mukana maakunnallisessa LLW-yrittäjyyskasvatushankkeessa. Vanhempainyhdistys Musiikkilukion Tuki ry toimi aktiivisesti opiskelijoiden hyvinvointia edistäen.
Opiskelijamäärään panostaminen	Lukuisat vierailut uudessa lukiorakennuksessa vuoden aikana. Opiskelijahaastattelut kevättalvella. Tehokas markkinointityö somessa ja opintomessuilla. Opiskelijoiden osallistaminen tiedotus- ja	Opiskelijamäärä 20.9.2022 oli 155, (sisältäen YH-opiskelijat), joista erityisen koulutustehtävän mukaisia opiskelijoita oli 100. Musiikki- ja yleislinjan hakijamäärä pysynyt tasaisena, uusi rakennus lisännyt kiinnostusta. Opiskelijoita Inarista Helsinkiin. 3,5-vuoden ja 4. vuoden opiskelijoiden määrä edelleen kasvuunnessa korkeakoulu-uudistuksen myötä. Musiikkilukio panosti vuoden aikana merkittävästi markkinointiin

	markkinointitiimin toimintaan. Päivitetty markkinointimateriaali: esitteet ja kotisivut. "Lukioskottavuus ja -houkuttelevuus".	ja näkyvyyden lisäämiseen. Musiikkilukiassa opiskelija saa laajan ja laadukkaan yleissivistyksen sekä kattavan musiikinopetuksen.
--	--	---

Henkilöstö

Tavoite	Toiminta	Tulos 2022
Hyvinvoiva, osaava ja sitoutunut henkilöstö.	Vuotuiset aineryhmäkeskustelut. Täydennyskoulutukset työnantajan harkinnalla. Opiskelijälähtöinen ja utelias opettaja, jolla monipuoliset työskentelytavat > omien opetusmenetelmien esitleminen muille opettajille. Yhteistyö yli koulurajojen. Etäopetusvalmiudet.	Henkilökunnalla yhteinen tahtotila halutusta lukiotoiminnan kehittämisen suunnasta. Henkilökunta osallistunut uuden lukiorakennuksen toimintakulttuurin kehittämiseen. Henkilökunta totutellut edelleen uuteen opetussuunnitelmaan. Lukiolla periaate: jokainen työpäivä on spontaanin kehityskeskustelun mahdollisuus. Aineryhmäkokoukset työterveyden kanssa sovittuina kehityskeskusteluhetkinä keväisin. Työterveyden työpaikkaselvitys syksyllä ja kokonaisuudessaan myönteiset tulokset. Työmääriä tarkkailtava. Musiikkilukioiden rehtorit Kaustisella syksyllä.
Henkilöstön digiosaaminen	Sähköisten oppimis- ja tutkintoympäristöjen kehityksen seuraaminen ja niiden tunteminen. Musiikkiteknologian osaamisen kehittäminen. Digikoulutukset tarpeen mukaan. Lukiossa nimetty tvt-opettaja.	Henkilöstön digiosaaminen on hyvällä tasolla. Päivitystarpeita kuitenkin usein. Sähköisten oppimateriaalien käyttö pääosin sujuvaa. Valmistautumista Abitti-järjestelmän uudistumiseen.

Talous

Tavoite	Toiminta	Tulos 2022
Lukiotoiminnan taloudellisuus	Talousarviovalmistelu. Hankerahojen hakeminen ja saatujen avustusten käytön ohjaaminen.	Toiminta toteutuu talousarvion mukaisesti. Lukiolle myönnetty haetut hankerahat. Hankerahoja käytetty asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

KÄYTTÖTALOUS 2022

Kaustinen	Nettokust. €/asukas	Käyttökust. €/opetustunti	Käyttökust. €/opiskelija
2014	339	91	9 448
2015	345	96	9 613
2016	331	95	9 000
2017	321	89	9 411
2018	318	83	9 445
2019	346	92	9 734
2020	327	89	9 502
2021	353	88	10 401
2022	?	?	?

MUSIIKKILUKIO

Opiskelijakehitys	opiskelijaa
TP 2016	158
TP 2017	147
TP 2018	148,5
TP 2019	151,5
TP 2020	145,5
TP 2021	143,5
TP2022	155

optunnit 15 275, as 4 194

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

MUSIIKKILUKIO

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	69 500		69 500	45 200	24 300	51 362
Toimintamenot	-1 755 892		-1 755 892	-1 723 592	-32 300	-1 538 880
Toimintakate (netto)	-1 686 392	0	-1 686 392	-1 678 392	-8 000	-1 487 518
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0		0	0	0	-337
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 686 392	0	-1 686 392	-1 678 392	-8 000	-1 487 855

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022
MUU OPETUSTOIMI
 Tilivelvollinen sivistysjohtaja Minerva Rannila
 3401 Toisen asteen yhteistyö
 3501 Kansalaisopisto
 3502 Musiikkioppilaitokset

Perhonjokilaakson kansalaisopisto
Kansalaisopiston kustannuskehitys kunnittain TP 2013 – TP 2022

Kunta	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TP 2021	TP 2022
Halsua	11 200	15 062	11 327	11 394	11 746	13 672	13 583	20 882	19 715.
Kaustinen	34 297	37 999	39 721	38 297	40 926	48 170	49 086	73 312	67 617
Perho	20 626	28 067	22 682	24 491	26 345	28 484	24 926	38 518	32 031
Veteli	31 071	35 783	28 003	28 557	31 345	31 659	36 088	48 343	41 476

Kansalaisopisto vuoden 2022 kustannusten jako: arvio / tuntitoteuma

Kunta	Oppituntiarvio/Toteuma
Halsua (1 127 asukasta = 10 %)	650/810
Kaustinen (4 261 asukasta = 38 %)	2 470/2778
Perho (2 759 asukasta = 24 %)	1 560/1316
Veteli (3 114 asukasta = 28 %)	1 820/1704
Yhteensä	6 500/6608

Kansalaisopiston rahoitus 2022

	Talousarvio	Tilinpäätös 2022
Toimintakulut	456 886 €	487 344 €
Valtionosuus	238 000 €	248 337 €
Kurssimaksut	59 000 €	71 979 €
Tuet ja avustukset valtiolta	3 000 €	3000 €
Kuntien osuus	154 111 €	160 839 €
Vetelin kunnan osuus 5 %	2 775 €	2849 €
Jaetaan kuntien kesken	151 336 €	157 990 €

Kuntien osuudet oppituntien suhteessa jaettuna, 24,34 €/tunti, tilinpäätös 2022

Halsua	19.715 €	810 h	
Kaustinen	67.617 €	2 778 h	
Perho	32.031 €	1 316 h	
Veteli	41.476 €	1 704 h	+ 2 849 €

Musiikkioppilaitokset
Keski-Pohjanmaan konservatorio

Konservatorion Kaustisen oppilasmäärät

Lukuvuosi	Määrä musiikki / tanssi	Pyrkinyt / hyväksytty
Lukuvuosi 2017 – 2018	35/29	11/5
Lukuvuosi 2018 – 2019	35/10	13/5
Lukuvuosi 2019 – 2020	33/-	9/2
Lukuvuosi 2020 – 2021	36/-	13/7
Lukuvuosi 2020 – 2021	33/-	ei tiedossa
Lukuvuosi 2021 – 2022	30/34	ei tiedossa

Asiakas

Tavoite	Toiminta	Tulos
Kansalaisopisto tuottaa monipuolisesti palveluja kuntalaisillemme.	Opetustunteja järjestetään Kaustisella asukasmäärän suhteessa.	Opetustunnit 2022: tavoite 2470 h, toteuma 2778 h
Konservatoriossa kuntalaisilla on mahdollisuus opiskella musiikkia taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisesti suunnitelmallisesti.	Oppilaspaikoista täytettynä on suurin osa.	Oppilaspaikkoja täytettynä 34, tavoitteena oli 38.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022**MUU OPETUSTOIMI**

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Ta- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-87 200	0	-87 200	-99 456	12 256	-101 819
Toimintakate (netto)	-87 200	0	-87 200	-99 456	12 256	-101 819
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-87 200	0	-87 200	-99 456	12 256	-101 819

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022

KIRJASTO

Tilivelvollinen sivistysjohtaja Minerva Rannila

3601 Kirjasto

3602 Kirjastosta kaveri -hanke

3605 Nyt miehet kirjastoon! -hanke

Asiakas ja prosessit

Tavoite	Toiminta	Tulos
Kirjasto tarjoaa jokaisen saataville kirjallisuutta ja kulttuuria sekä edistää asukkaiden tiedonhankintaa, elinikäistä oppimista ja hyvinvointia.	Kuntalaisten käytössä ovat ajanmukaiset ja asiakkaiden tarpeita vastaavat kirjastopalvelut sekä omatoimipalvelu.	Lainaus / asukas 16,63 Yhteensä lainauksia oli 69 781 (ei sisällä e-aineistoja), nousua edelliseen vuoteen 2,35 %. Lainausten määrä / asukas parani viime vuodesta 3,13 %. Lainajia / asukasluku 28,34, kasvua edelliseen vuoteen 7.75 %.
Perinteisten kirjastopalveluiden lisäksi kirjasto tarjoaa laadukkaita kulttuurielämyksiä ja vuorovaikutteisia palveluja (Kirjastolaki 29.12.2016/1492, 6 §).	Kirjastossa järjestetään aktiivisesti tapahtumia eri kohderyhmille.	Järjestettyjen tapahtumien kokonaismäärä 47, muutos edelliseen vuoteen +176,46 %. Luku sisältää sekä kirjaston omat tapahtumat, verkkojulkaisut sekä muiden toimijoiden järjestämät tapahtumat kirjastossa. Tapahtumiin osallistui / katsoi 1692 henkilöä (+ 85,53 % kasvua vuoteen 2021 verrattuna).
Asiantunteva ja palveleva henkilöstö.	Henkilöstöllä on mahdollisuus kehittää kirjastoa.	Koulutukseen osallistuminen oli haasteellista henkilöstön pitkien sairaspöissaolojen vuoksi ja koulutukseen osallistuminen laski noin -66 % / henkilötyövuosi.
Toiminta on taloudellisesti tehokasta.	Kirjasto pystyy toimimaan ja tarjoamaan lakisääteiset kirjastopalvelut nykyisellä henkilöstömäärällä.	Kulut € / asukas, ovat 57,26 € /as eli laskua edelliseen vuoteen 2,21 %. Käyttökustannus / lainaus 2,72 € / lainaus.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

KIRJASTO

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Ta- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	7 050	0	7 050	4 739	2 311	4 924
Toimintamenot	-258 315	0	-258 315	-243 660	-14 655	-241 210,72
Toimintakate (netto)	-251 265	0	-251 265	-238 921	-12 344	-236 287
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-7 600	0	-7 600	-7 224	-376	-12 039
Tehtävän kokonaiskustannukset	-258 865	0	-258 865	-246 145	-12 720	-248 326

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022**LIIKUNTAPALVELUT**

Tilivelvollinen vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

3701 Liikuntapalvelut

3703 Urheilutalo

3705 Tuu yhesä -hanke

Asiakas

Tavoite	Toiminta	Tulos
Monipuoliset liikuntapalvelut (kunnan oma toiminta, seura, muut toimijat) aktivoivat kuntalaisia liikkumaan.	Oman toiminnan lisäksi kunta ostaa liikuntapalveluita seuralta. Liikuntamahdollisuudet ovat monipuolisia ja kuntalaisten osallistuminen aktiivista.	Vapaa-aikatoimen järjestämisen toiminnan lisäksi kunta ostaa liikuntapalveluita Kaustisen Pohjan-Veikoilta. Seuran tuottamat palvelut: Hiihto, jalkapallo, yleisurheilu, suunnistus, voimistelu, ammunta, judo, futsal ja salibandy. Seuran ja lautakunnan välillä keskustelutilaisuuksia 1-2 kertaa / vuosi. Seuran liikuntapalvelut täydentävät kunnan tuottamia palveluita. Osaa seuran toimintaa avustetaan AVI:n hankkeiden kautta. Korona vaikeutti vielä kevään toimintaa, mutta jo kesällä palattiin normaaliin.
Kuntalaisille tiedotetaan sekä kunnan että seuran sopimuksen mukaisesta toiminnasta mahdollisimman monipuolisesti.	Seuran kanssa tehdään yhteistyötä, jotta viestintä olisi monipuolista ja saavuttaisi mahdollisimman hyvin kaikki kuntalaiset. Yhteistyötä myös toiminnan ja tiedotuksen kehittämiseksi tehdään seuran kanssa tiiviisti.	Kuntatiedotteessa ilmoitetaan myös seuran toiminnasta ja tapahtumista. Pienavustuksia jaettiin kahdelle toimijalle.
Omana toimintana järjestetty toiminta monipuolista.	Kerhot, leirit ja tapahtumat täydentävät seuran kanssa tehtyä ostopalvelusopimusta. Kuntalaisille tuotetaan monipuolisia ja tasapuolisia liikuntapalveluita huomioiden eri ikäiset kuntalaiset.	Vapaa-aikapalveluiden toiminta: Lapset ja nuoret: Monitoimikerho (sähly, nerf ja kaupunkisota), 4 showtanssiryhmää eri ikäisille lapsille ja nuorille, laser- ja ilma-aseammunta, kuntonyrkkeily, eskariunteja 8 kpl, 2 opetuskertaa / ryhmä, 3 viikon mittaista uimakoulua (osallistujia 95), 1 liikunnallinen päiväleiri (31 osallistujaa), 3 liikuntatapahtumaa, ylä- ja ala- ja yläkoulujen liikuntapäivät sekä mielenterveys-, talvi- ja syyslomaviikkojen tapahtumat (osallistujia 563) Aikuiset: showtanssiryhmä, kuntonyrkkeily, ilma-aseammunta ja kesäjooga Ikääntyvät: Vesijumppa, kesäjooga ja seniorijumppa Kulttuuri: Joulukorttikurssi marraskuussa Iltaruskossa
Urheilutalon toiminta monipuolista ja käyttöaste korkea.	Urheilutalon eri tiloja käytetään monipuoliseen liikuntatoimintaan ja käyttöaste saadaan mahdollisimman korkeaksi.	Urheilutalo on arkisin kolmen Kirkonkylän koulun liikuntatuntien käytössä, iltaisin nuorteniltojen, kerhojen + seuran toiminnan ja viikonloppuisin seuran järjestämien turnausten käytössä.

Prosessit

Tavoite	Toiminta	Tulos
---------	----------	-------

Urheilutalon ja liikunta-alueiden käyttö tasapuolista, monipuolista ja kustannustehokasta.	Yhteistyö ja koordinointi seuran kanssa urheilutalon osalta, liikunta-alueiden hoidossa ja tapahtumissa toimi hyvin.	Urheilutalon käyttöaste lähellä sataa prosenttia ja urheilukentän ja ulkoilualueiden käyttö on vilkasta.
Vapaa-aikapalveluiden kehittämissuunnitelma valmistuu, sisältäen toiminnan ja liikunta-alueiden kehittämisen.	Vapaa-aikapalveluiden kehittämissuunnitelman mukainen toiminta.	Vapaa-aikapalveluiden kehittämissuunnitelma edelleen kesken.

Henkilöstö

Tavoite	Tulos
Henkilöstön määrä suhteutetaan tehtävien määrään.	Tehtäväjako vapaa-aikatoimen / KP-V:n välillä toiminut, vapaa-aikapalveluiden puolella tarvetta henkilöstön lisäämiseen.

Talous

Tavoite	Tulos
Liikuntapalveluihin käytetty resurssi tuottaa kuntalaisille hyvinvointia.	Urheilutalon ahkera käyttö, vapaa-aikapalveluiden ja KP-V:n toiminnan monipuolisuus auttavat kuntalaisia voimaan paremmin ja kohottamaan hytekerrointa.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

LIIKUNTATOIMI

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Ta- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	108 397	0	108 397	106 368	2 029	85 292
Toimintamenot	-293 230	0	-293 230	-332 593	39 363	-293 275
Toimintakate (netto)	-184 833	0	-184 833	-226 225	41 392	-207 984
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-184 833	0	-184 833	-226 225	41 392	-207 984

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022**NUORISOPALVELUT**

Tilivelvollinen vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

3801 Liikuntapalvelut

3805 Lasten ja nuorten harrastustoiminta

3808 Nuorisotyön vahvistaminen kouluissa

Tavoite	Toiminta	Tulos
Vapaa-aikapalvelut ovat monipuolista ja yhteistyö järjestöjen kanssa toimii.	Vapaa-aikapalveluiden järjestämässä toiminnassa, kuten kerhot, leirit ja tapahtumat otetaan eri ikäisten lasten ja nuorten tarpeet huomioon. Toimintaa järjestetään mahdollisimman paljon eri järjestöjen kanssa yhteistyössä.	Nuorisopalveluiden toiminta: - nuorteniltoja järjestettiin keskiviikkoisin ja perjantaisin. Keväälle jatkunut koronaepidemia vaikeutti kevään nuorteniltatoimintaa, tästä syystä nuorteniltoja oli normaalia vähemmän. Nuortenilloissa oli 2 763 kävijää, osallistujia 23 - 68 / kerta - harrastustoimintahankkeen tuella järjestettiin kokouspäiväleiri (27 osallistujaa) ja rahoitettiin eräkerhon toimintaa - mielenterveys-, talvi- ja syyslomaviikkojen tapahtumat - heppaleiri - kansainvälisyystoiminta, Kaustinen osallistui nuorisotyöntekijävaihtoon. Itävallasta vieraili delegaatio - korttikurssi, askartelupaja, koruarvin luento - seurakunnan ja 4H:n kanssa järjestetty Kevään avajaiset -tapahtuma
Nuorisovaltuuston toiminta tukee osaltaan nuorisopalveluja ja vaikuttaa kunnalliseen päätöksentekoon.	Nuorisovaltuusto järjestää tapahtumia itse ja jäsenet ovat mukana nuorisopalveluiden tapahtumien järjestelyissä. Yhteiset tapaamiset kunnanhallituksen ja valtuuston kanssa.	Nuorisovaltuuston kokouksia 9. Itse järjestettyjä tapahtumia 3, Tastulan virkistyspäivä (12 osallistujaa), lanit (25 osallistujaa) ja Carnival-disko alakoululaisille (72 osallistujaa) - nuorisovaltuusto järjesti Kaustisen seutukunnan nuorisovaltuustoille yhdistetyn kokoustekniikkakoulutus- ja pikkujoulutapaamisen. - nuorisovaltuusto oli mukana nuorisopalveluiden tapahtumien järjestelyissä - nuorisovaltuustolla on edustus kunnanvaltuustossa, sivistys- ja teknisessä lautakunnassa. Jäsenillä on puheoikeus edellä mainituissa hallintoelimissä. Tapaamisia kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen kanssa ei järjestetty.

Henkilöstö

Tavoite	Tulos
Henkilöstön määrä suhteutetaan tehtävien määrään.	Nuorisopalveluissa tarvetta henkilöstön lisäämiseen.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

NUORISOTOIMI

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Ta- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	22 400		22 400	36 453	-14 053	26 848
Toimintamenot	-123 084		-123 084	-99 163	-23 921	-95 730
Toimintakate (netto)	-100 684	0	-100 684	-62 711	-37 973	-68 882
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-100 684	0	-100 684	-62 711	-37 973	-68 882

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022**TUKIPALVELUT**

Tilivelvollinen sivistysjohtaja Minerva Rannila

3201 Kuraattoripalvelut

3202 Koulupsykologipalvelut

3229 Oppilashuollon mitoitus

3804 Etsivä nuorisotyö

Asiakas ja prosessit

Tavoite	Toiminta	Tulos
Opiskeluhuollon palvelut tukevat oppilaiden ja opiskelijoiden opiskelua sekä edistävät yhteisöjen hyvinvointia.	Kuraattorit tekevät sekä yksilöettä ryhmään kohdistuvaa opiskeluhoitotyötä. Psykologipalvelu kohdistuu pääasiallisesti oppimistutkimuksiin.	Kuraattorien (1,2 hlötyövuotta) tekemä työ on tärkeä osa kouluyhteisössä tapahtuvaa oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvoinnin ja oppimisen tukea. Toiminta on vakiintunutta ja käytänteet osa koulujen ja oppilaitosten arkea. Palvelu on helposti saavutettavaa. Ennaltaehkäisevää työtä pystytään tekemään jonkin verran. Psykologipalvelut toteutetaan ostopalveluna ja niitä on eniten hyödynnetty oppimistutkimuksiin. Vuodelle 2022 on saatu toiminnan laajentamiseen valtionavustusta.
Etsivä auttaa tukea tarvitsevia nuoria ja nuoria aikuisia saavuttamaan tarvitsemansa palvelut.	Kolmen kunnan yhteinen etsivä löytää tukea tarvitsevat nuoret ja nuoret aikuiset. Hän auttaa heitä tarvittavien palvelujen piiriin.	Kaustinen, Veteli ja Halsua toteuttavat etsivän nuorisotyön palvelujen yhden yhteisen etsivä nuorisotyöntekijän avulla ja aluehallintoviraston osatuella. Tuki on v. 2022 ollut 30 000 €. Hallinnointivuorossa on Veteli.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022**TUKIPALVELUT**

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Ta- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	1 000		1 000	29 783	-28 783	2 142
Toimintamenot	-110 248		-110 248	-124 044	13 796	-96 102
Toimintakate (netto)	-109 248	0	-109 248	-94 261	-14 987	-93 959
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-975
Tehtävän kokonaiskustannukset	-109 248	0	-109 248	-94 261	-14 987	-94 934

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022

KULTTUURITOIMINTA

Tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Minerva Rannila

3901 Kulttuuripalvelut

3903 Kansantaiteenkeskus

3905 Kansansoitinmuseo

Tavoite	Toiminta	Tulos
Kunta tukee kaustislaisia kulttuurintuottajia .	Kunnan kulttuuriavustukset ja kulttuuripalkinto	Kulttuuripalkinto jaettu, Lautakunnalta kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoavustusta saaneita 10, sekä kulttuuripalkinto yht. 7.000 €) Valtuuston talousarviokäsittelyn yhteydessä suoraan avustusta saaneita yhteisöjä 5 (KTK, 4H, Tallari, Kamarimusiikkiviikko, Folk Music Festival (yht. 116 000 €) Tuki harrastus- ja kulttuuri-toimintapaikkoihin sivistystoimen sisäisinä vuokramenoina (Kanteleverstas, Marttala yht. 13.500 €) Kansansoitinmuseon ja kokoelmien vuokratilat tähän on budjetoitu 10.600, käyttö 9.084. KTK:n käyttövuokrakustannuksia 7.565 €. budjetoitu 40.000, toteutunut 14.256 Tavoite oli jakaa avustuksia väh. edellisen vuoden resurssin mukaisesti ja että kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoavustukset kohdistuvat väh. 10 saajalle.
Kunta mahdollistaa monipuolista kulttuurituotantoa ja tapahtumatuotantoa tukemalla valtuuston talousarviokäsittelyssä suoraan kulttuurintuottajia .	Avustuksia tapahtumatuotantoon ja kulttuuritoimintoihin jaetaan suorina valtuustokäsittelyavustuksina.	Kulttuuritoimintaan annettu panostus säilyi edellisvuotisella tasolla lukuun ottamatta sitä, että KTK:lle annettiin kustannusten korvauksia sivistystoimen käytöstä.
Kunnan kulttuuritoiminta suunnitelmallisuus	Elävä kulttuuriperintö - strategian työstäminen	Strategian työstäminen on kesken.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

KULTTUURITOIMINTA

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Ta- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	0		0	32	-32	0
Toimintamenot	-195 909	-46 000	-241 909	-224 073	-17 836	-163 880
Toimintakate (netto)	-195 909	-46 000	-241 909	-224 041	-17 868	-163 880
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0

Tehtävän kokonaiskustannukset	-195 909	-46 000	-241 909	-224 041	-17 868	-163 880
= valtuustoon nähden sitovat erät						

3902 Elokvatoiminta

3904 SES-elokuvat

Tavoite	Toiminta
Elokuvia varattaessa otetaan huomioon eri ikäiset katsojat ja ohjelmisto on monipuolista huomioiden erilaiset kohderyhmät. Tavoitteena vähintään 35 elokuvaa/vuosi ja katsojia 45 elokuva.	Elokuvia 32, näytöksiä 48. Kävijöitä yhteensä 1 335, keskiarvo 41 katsojaa / elokuva. Elokvatoiminta mukana alueellisessa kaikukortti-toiminnassa. Kansantaiteenkeskus on elokuvien kannalta hankala, sillä elokuvakautta on keväällä vain 2 kuukautta (kamarimusiikkiviikko tammi- helmikuun vaihteessa ja musikaali huhtikuun ajan.). Syksyn näytöskausi aloitetaan syyskuun puolivälissä jatkuen marraskuun loppuun. KTK on varattu joulukuuksi pikkujouluja varten, joten sekin vaikuttaa osaltaan elokuvakauden pituuteen negatiivisesti. Koska näytöspäivät ovat ainoastaan sunnuntait ja maanantait, vaikuttaa sekin negatiivisesti yleisömäärään, sillä vaikka ihmiset tulisivat elokuvaan mielellään viikonloppuisin, se ei ole KTK:ssa mahdollista, sillä pe-la ja su illat on varattu muiden tapahtumien järjestämiselle. Sunnuntain näytösaika on aina klo 14, eikä niitä voi järjestää su illalla, koska sekin aika on varattu muille tapahtumille.

Henkilöstö

Tavoite	Tulo
Henkilöstön määrä suhteutetaan tehtävien määrään.	Elokvatoiminnassa tarvetta henkilöstön lisäämiseen.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

ELOKVATOIMINTA

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Ta- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	19 000		19 000	13 243	5 757	12 568
Toimintamenot	-33 227		-33 227	-31 648	-1 579	-18 345
Toimintakate (netto)	-14 227	0	-14 227	-18 405	4 178	-5 777
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-14 227	0	-14 227	-18 405	4 178	-5 777

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022

VARHAISKASVATUS

Tilivelvollinen varhaiskasvatusjohtaja Virpi Kataja

3215 Esiopetus Omenapuu

3216 Esiopetus Kino

3217 Esiopetus Puumala

3218 Esiopetus Päiväkoti 1

3219 Esiopetus 5-vuotiaat

3900 Varhaiskasvatuksen hallinto

3915 Varhaiskasvatuksen avustajat

3920 Varhaiskasvatuksen erityisopettaja

3935 Lasten kotihoidontuki

3940 Perhepäivähoito

3945 Kinon täydentävä varhaiskasvatus

3946 Omenapuun täydentävä varhaiskasvatus

3947 Puumalan päiväkodin varhaiskasvatus

3950 Pajalan päiväkot

3930 Varhaiskasvatuksen koronatuki

3933 Varhaiskasvatuksen tasa-arvotuki, jatko 31.12.2022

3934 Tuen uudistamisen ja inklusion hanke 31.12.2023

3936 Varhaiskasvatuksen johtamisen ja laadunarvioinnin hanke 31.12.2023

Laatu- ja taloudelliset tavoitteet:

Palvelusuunnitelman toteutuminen

Kaustisen kunnan varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkotihoido ja perhepäivähoito. Varhaiskasvatuksen palveluihin kuuluvat myös esiopetus ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus. Omassa kodissa työskenteleviä perhepäivähoitajia oli 9 ja päiväkotiyksiköitä 4; Pajalan päiväkot sekä Omenapuun, Kinon ja Puumalan esiopetusyksilöt. Syksyllä 2022 Puumalan esiopetusyksikkö muutettiin päiväkotistatukselle, jolloin siellä mahdollistui myös kaksivuotisen esiopetuskokeilun järjestäminen. Vuorohoito on järjestetty aina Pajalan päiväkodissa.

Opetus - ja kulttuuriministeriön toteuttama kokeilu kaksivuotisesta esiopetuksesta alkoi elokuun 2021 alusta ja se päättyi toukokuun 2024 lopussa. Kokeiluun osallistuvat vuosina 2016 ja 2017 syntyneet lapset ja kaksivuotisen esiopetuksen kokeilusta annetun lain (1046/2020) voimassaolo päättyi 31.5.2024 eli silloin, kun vuonna 2017 syntyneiden lasten toinen esiopetusvuosi päättyi (lukuun ottamatta kokeilun kokeilurekisteri, - seuranta, - ja arviointilukuja 3§, 6§ ja 9§). Näin ollen kokeilu ei enää kosketa seuraavaa ikäryhmää eli vuoden 2018 lapsia.

Alkupalvelusta 2022 varhaiskasvatuspalveluita järjestettiin keskellä Covid-19-pandemiaa, työtaistelutoimenpiteitä ja sijaispuolaa. Työ oli selviämistä päivästä toiseen ja operatiivinen johtaminen korostui jatkuvien yllättävien tilanteiden selvittämiseen. Samaan aikaan varhaiskasvatuslaki oli uudistumassa kolmiportaisen tuen ja inklusion osalta, lasten tuen tarpeet merkittävästi kasvussa ja kaikkien, osittain jo pitkäänkin jatkuneiden, muutoshasteiden myötä niin varhaiskasvatuksen johdon kuin henkilöstön voimavarat ehtymässä.

Varhaiskasvatuksen tilannetta ja päivittäisten järjestelyjen haasteita käytiin läpi sivistyslautakunnassa 14.2.2022. Lisäksi lautakunta sai pohdittavakseen juuri ennen kokousta saapuneen kirjeen sisältämiä huolia lasten varhaiskasvatuksen järjestelyistä ja rekrytointivaikeuksista.

Päätöksessään lautakunta arvosti korkealle henkilöstön sitoutumista työhönsä ja piti tärkeänä varhaiskasvatuksen laadukasta järjestämistä. Se kantoi huolta henkilöstön ja esimiesten jaksamisesta tilanteessa, jossa muutoksia arjessa on paljon hyvästä suunnittelu- ja järjestelytyöstä huolimatta. Lautakunta kävi asian tiimoilta perusteellisen keskustelun ja antoi tukensa varhaiskasvatuksen lapsi- ja esimiestyöhön. Se kehotti jatkamaan tätä työtä työelämätaitojen, koulutuksen ja kehittämisen kautta.

Keväällä 2022 haettiin ja saatiin Opetushallituksen erityisavustusta, joiden avulla varhaiskasvatukseen palkattiin normaalihenkilöstömäärän lisäksi varhaiskasvatuksen sosionomi, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen koordinaattori sekä kolme varhaiskasvatuksen avustajaa. Syksyllä

tehtyjen henkilöstökyselyjen, eri yhteyksissä käytyjen keskusteluiden ja jatkuvan kehittämisen periaatteella on etsitty ja löydetty ratkaisuja esille nostettuihin kehittämistarpeisiin kiinnittämällä huomiota mm. osallisuuteen, tiedonkulun parantamiseen ja koulutusten järjestämiseen, josta mainittakoon inklusion teemalla järjestetyt koulutusillat koko henkilöstölle sekä täydennyskoulutukset esihenkilöille. Sijaisjärjestelyjen organisointi on lähtenyt sujumaan paremmin omalla innovatiivisella SIRU-järjestelmällä.

Henkilökunnan hyvinvointia tukemaan päiväkotiyksiköissä järjestettiin syksyllä 2022 myös ryhmätyönohjausta ja yksilöllisiä keskusteluja työnohjaajan johdolla. Varhaiskasvatuksen työnohjaus on ollutkin erityinen investointi, jonka yhtenä tavoitteena on ollut lisätä kuulluksi ja arvostetuksi tulemisen kokemusta ja edelleen uusien näkökulmien saamista ja itsetuntemuksen kasvua. Työnohjausprosessin jälkeen arki jatkuu ja niin myös itsensä kehittäminen, yhdessä ja erikseen. Työnohjauksen kautta olemme saaneet kehittää palan ymmärrystämme omaa työyhteisöämme kohtaan sekä omaa rooliamme ja vastuutamme siinä. Yksin ei kuitenkaan pidä kenenkään jäädä, vaan yhdessä katsomme samaan suuntaan.

Asiakas

Tavoite	Toiminta	Tulos
Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään siten, että ne tukevat perheiden kasvatusvastuuta.	Perheet ovat tyytyväisiä varhaiskasvatuksen toteutukseen.	*Asiakastyytyväisyyskysely tehty toimintakaudelle 2022 - 2023 ajalla 3.-13.2.2023. Vastauksia kyselyyn saatiin 34, eli noin 16 % kaikista asiakasperheistä. Varhaiskasvatuksen toteutusta ajatellen vastausten mukaan varhaiskasvatuksen toiminta-ajat vastaavat perheiden tarpeita useimmiten erinomaisesti (15 kpl), kiitettävästi (11 kpl) ja hyvin (8 kpl). Lapset ovat viihtyneet varhaiskasvatuksessa/ esiopetuksessa useimmiten erinomaisesti (14 kpl), hyvin (11 kpl), kiitettävästi (8kpl) ja huonosti (1 kpl). Henkilökunnan ja lasten välinen vuorovaikutus toimii useimmiten hyvin (15 kpl), erinomaisesti (14 kpl) ja kiitettävästi (5 kpl). Lapsen vaikuttamismahdollisuudet toiminnan toteutukseen ovat perheiden mielestä useimmiten toteutuneet hyvin (13 kpl), kiitettävästi (5kpl), erinomaisesti (2 kpl) ja tyydyttävästi (2kpl). Tässä kohdassa en osaa vastauksia tuli 12 kpl.
Erityistä tukea tarvitsevat lapset saavat tarvitsemansa tuen varhaiskasvatuksessa.	Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki lapselle on riittävää.	Tavoite toteutuu, resurssia saatu lisättyä hanketoiminnan avulla.

Prosessit:

Tavoite	Toiminta	Tulos
Varhaiskasvatukseen järjestämisen	Varhaiskasvatuksen tarjonta vastaa kysyntää ja toteutetaan lakisääteisessä ajassa (kiireellisesti 2 viikkoa tai < 4 kk).	Varhaiskasvatuspalvelut on pystytty järjestämään kaikille palvelua tarvitseville, koronasta ja henkilöstöresurssien haasteista huolimatta. *Asiakastyytyväisyyskyselyyn vastaajista yli 60 % oli tyytyväisiä varhaiskasvatuksen järjestämiseen ja 82 %:n mielestä hoitopaikka on löytynyt lakisääteisessä ajassa.
Varhaiskasvatussuunnitelma	Lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma huomioidaan varhaiskasvatuksen ryhmävasussa.	Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma on tehty kaikille lapsille ja ne huomioidaan ryhmän toiminnassa ja suunnittelussa. Varhaiskasvatuksen sähköisen toiminnanohjausjärjestelmä Daisyn ryhmävasun käyttöönotto vaatii vielä teknistä opettelua, jota tuen ja inklusion hankkeen aikana harjoitellaan.

Henkilöstö:

Tavoite	Toiminta	Tulos
Tiimisopimus	Lapsiryhmän henkilöstö/työtiimi on tehnyt tiimisopimuksen. Sopimukseen on kirjattu vastuualueet ja varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamisen pedagogiset käytänteet sekä kehittämistarpeet toimintavuonna.	Toteutuu osittain. Päiväkotij ja esiopetusyksiköissä tiimisopimukset on tehty pääosin toimintakauden alussa, mutta joissakin ryhmissä se on jäänyt vuodenvaihteen tienoille.
Kehityskeskustelut	Esimies on pitänyt kehityskeskustelun toimintavuonna tai työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään vertaisryhmätapaamiseen / ryhmäkehityskeskusteluun.	Varsinaiset kehityskeskustelut toteutuneet koronasta huolimatta lähes kaikilla henkilöstöryhmillä, joko henkilökohtaisen keskustelun tai tiimikehityskeskustelun myötä. Tämän lisäksi henkilökunta on kokoontunut säännöllisesti oman lapsiryhmänsä tiimipalaveriin sekä suurin osa myös yhteisiin vertaisryhmätapaamisiin, jotka ovat toteutuneet henkilöstöpalaverina, ajankohtaisten asioiden järjestelykokouksina tai teemakohtaisina keskusteluinä. Muutoksiin on pystytty reagoimaan nopeasti, hyvällä yhteistyöllä ja joustavuudella. Tiedotus on ollut reaaliaikaista ja nopeaa. Keskustelutukea on aina saatavilla ja esihenkilöiden kanssa keskusteluun mieltä painavissa tai askarruttavissa asioissa kannustetaan matalalla kynnyksellä.

Talous:

Tavoite	Toiminta	Tulos
Lasten määrä, täyttöaste	Lasten määrä eri toimintamuodoissa keskimäärin vuodessa.	Täyttöasteen seuranta; varhaiskasvatus päiväkotitoiminnassa (1.prioriteetti) keskimäärin vuodessa; toteutuu 80,8 %. Perhepäivähoidossa keskimäärin vuodessa, toteutuu 97,5 %. Huomioitava kuitenkin, että loma-ajan korjaaminen nostaisi keskiarvoa. Täyttöasteen seuranta, tavoitteena oli päiväkodissa vähintään 85 % ja perhepäivähoidossa vähintään 85 % Täyttöaste = kuinka paljon hoitopaikkoja on täytettynä.
Hoitopäivien määrä, käyttöaste	Hoitopäivien määrä ryhmässä vuodessa eri toimintamuodoissa.	Käyttöasteen keskiarvo toimintamuodoittain ajalta 1.1.-31.12.2021, loma-aikoja ei ole suljettu laskennasta pois. Tavoite toteutuu päiväkotihoidossa, sillä keskiarvo on 85,6 %. Tavoite toteutuu myös perhepäivähoidossa, keskiarvon ollessa 76,2 %. Huomioitava kuitenkin, että loma-ajan korjaaminen nostaisi keskiarvoa. Käyttöaste, tavoitteena oli päiväkodissa vähintään 75 %; perhepäivähoidossa vähintään 75 % Käyttöaste = lasten läsnäolopäivät.

*Täyttöaste=varhaiskasvatuspaikkojen täyttymistä kuvaava suhdeluku (kuinka paljon hoitopaikkoja on täytettynä suhteessa osastojen enimmäisryhmäkokoön).

**Käyttöaste=lasketaan lasten keskimääräisten läsnäolopäivien perusteella (se osa varhaiskasvatuspaikoista, jotka ovat keskimäärin käytössä päivittäin).

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

VARHAISKASVATUS

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Ta- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	267 000		267 000	371 062	-104 062	301 773
Toimintamenot	-2 893 784		-2 893 784	-3 002 598	108 814	-2 895 278
Toimintakate (netto)	-2 626 784	0	-2 626 784	-2 631 536	4 752	-2 593 505
Laskennalliset kustannukset					0	
Poistot ja arvonalentumiset	0		0	-205	205	-2 796
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 626 784	0	-2 626 784	-2 631 741	4 957	-2 596 301

= valtuustoon nähden sitovat erät

III TEKNINEN TULOSALUE

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

KÄYTTÖTALOUS 2022

YHDYSKUNTASUUNNITTELU

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

4001 Tekninen hallinto

4002 Kaavoitus

4003 Projektityö/Investoinnit

Tekninen hallinto koordinoi ja johtaa teknisen toimialan tehtäväalueiden toimintaa, vastaa toimialan hankintatoimesta, rakennuttamistoiminnoista, kiinteistöistä, kunnallistekniikasta sekä valmistelelee teknisen lautakunnan päätettäväksi tulevat talousarvio- ja muut hallinto- ja johtosäännöissä määritellyt asiat.

Kaavoituksen avulla luodaan edellytykset kunnan strategiselle maankäytölle. Kaavoituksella ohjataan kunnan maankäyttöä sekä luodaan edellytykset omalle sekä yksityisen sektorin asuntotuotannolle, toimitilatuotannolle sekä teollisuuden rakentumiselle. Kaavoitus on hankittu ostopalveluna. Talousarviovuoden 2022 aikana tavoitellaan osayleiskaavojen valmistumista.

Tavoitteet	Toimenpide	Tulos
Tekninen toimi järjestää asiakkaiden tarvitseman palvelun määritetyn palvelutason mukaisesti	Tekninen tarjoaa sille määrättyjä palveluita asiakkaille.	Palvelutaso on pääosin toteutunut siten, kuin se on määritetty. Asiakkaat ovat toivoneet parempaa palvelua teiden sekä viheralueiden hoidossa, mitä tekninen toimi on pystynyt järjestämään
Asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelun.	Tekninen toteuttaa palvelut omana työnä sekä ostopalveluna.	Kaavoituksessa on valmistunut useita asemakaavoja. Lisäksi Keliberin asema ja OYK on valmistunut. Kunnan tontteja ei myyty vuonna 2022. Kaavoitus on ostopalvelua. Plandea Oy on kilpailutettu palveluntarjoaja.

Mittari/tunnusluku

Kunnan omistamalle maa-alueelle sijoittuvien tonttien määrän kasvu sekä niiden edelleen luovuttaminen. Kaavoituksella pyritään jatkossa toteuttamaan paremmin strategiaa siten, että kunnan tarjoamat asuintontit ovat houkuttelevimpia asuinrakentamiseen ja vastaavat paremmin asiakkaiden odotuksia asuintonteista. Teollisuustonttien houkuttelevuutta pyritään myös parantamaan työpaikkojen kasvattamiseksi kunnassa.

TONTIT	TP 2021	TP 2022
Omakotitalotontit	37	37
Rivitalotontit	0	0
Asuinpientalotontit	3	3
Kerrostalotontit	2	2
Liiketontit	1	1
Teollisuustontit	18	18

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

YHDYSKUNTASUUNNITTELU

Tekninen hallinto, kaavoitus, Projektityö/Investoinnit 2019–2022

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	6 000		6 000	40 435	-34 435	5 496
Toimintamenot	-240 936		-240 936	-203 756	-37 180	-279 979
Toimintakate (netto)	-234 936	0	-234 936	-163 320	-71 616	-274 484
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	-1 728	1728	-2 053
Tehtävän kokonaiskustannukset	-234 936	0	-234 936	-165 049	-69 887	-276 537

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022
YHDYSKUNTAPALVELUT
Tilivelvollinen rakennustarkastaja Markus Palosaari
4004 Rakennusvalvontapalvelut

Tavoitteet	Toimenpide	Tulos
Rakennusvalvonta edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä.		
Mittari / Tunnusluku	Lupamäärä 2022	Lupamäärä 2021
Rakennuslupapäätökset	47	61
Toimenpideluvat	39	32
Maisematyöluvut, tilapäinen lupa, purkamislupa	7	6
Poikkeaminen ja suunnittelu-tarveratkaisu	3	6
Prosessit		
Luvitetut kerrosala neliöt	7254	8231
Henkilöstö		1
Rakennustarkastajan palveluiden myynti Vetelin kunnalle	25 % työajasta	25 % työajasta
Työsuojelu	5 % työajasta	5 % työajasta

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

YHDYSKUNTAPALVELUT

Rakennusvalvontapalvelut

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	45 200		45 200	54 638	-9 438	48 477
Toimintamenot	-93 772		-93 772	-93 492	-280	-99 682
Toimintakate (netto)	-48 572	0	-48 572	-38 854	-9 718	-51 204
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-1 616
Tehtävän kokonaiskustannukset	-48 572	0	-48 572	-38 854	-9 718	-52 820

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022
YMPÄRISTÖNSUOJELU
Tilivelvollinen ympäristötarkastaja Pia-Lena Närhi
4006 Ympäristönsuojelu

Tavoitteet	Toimenpide	Tulos
Ympäristötoiminnassa edistetään Kaustisen kunnan viihtyisää elinympäristöä ja huolehditaan siitä, että tulevaisuudessa kunnassa on elinvoimaiset vesistöt, monimuotoinen kasvi- ja eläinkunta sekä puhdas asuinympäristö.	Luonnon monimuotoisuuden ylläpito sekä yrittämisen mahdollistaminen luontokohteet ja asumisviihtyisyydet huomioiden. Ympäristölupien, ilmoituspäätösten ja yhteislupien lupamääräysten tarkentaminen.	Vesistönäytteiden analyysitulosten tarkistaminen. Ympäristölupamääräysten tarkistamista. Valvontakäynnit luvan omaavilla toiminnoilla valvontaohjelman mukaisesti.
Mittari / Tunnusluku	Mittari/tunnusluku	Toteuma 2021
Maa-aineslain mukaiset ja yhteislupapäätökset	3	0
YSLn mukaiset lupapäätökset ja ilmoituspäätökset sekä haja-jätevesi-päätökset	5	4
Meluilmoitukset, ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen, koeluotoinen toiminta, rekisteröinnit	10	6
Rauetetut luvat	2	5
Lakisääteiset valvontakäynnit	37	20
Prosessit		
Pohjaveden laadun tarkkailu	Vesilaitoksen tarkkailuohjelman mukainen	Tarkkailuohjelman mukainen
Pintavesitarkkailu	Yhteistarkkailu	Perhojen yhteistarkkailu
Henkilöstö		
Ympäristötarkastajan palveluiden myynti Vetelin kunnalle	25 % työajasta	25 % työajasta

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Ympäristönsuojelu

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	19 170		19 170	23 103	-3 933	19 157
Toimintamenot	-70 113		-70 113	-65 209	-4 904	-69 612
Toimintakate (netto)	-50 943	0	-50 943	-42 106	-8 837	-50 455
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-6 000		-6 000	-4 920	-1 080	-7 767
Tehtävän kokonaiskustannukset	-56 943	0	-56 943	-47 027	-9 916	-58 222

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022
ASUMISEN EDISTÄMINEN
 Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi
 5700 Asumispalvelutoimisto/ Rekipolska

Kiinteistöosakeyhtiö Rekipolska tuottaa Kaustisen kunnan asumispalvelut.

Asumispalveluiden tehtävänä on tuottaa riittävät ja tarvetta vastaavat ratkaisut kunnan vuokra-asumiseen. Tavoite on 40 uutta vuokra-asuntoa vuodessa. Valtaosa tästä tuotannosta tulee kattaa kuntaorganisaation omalla asuntotuotannolla.

Asunnot

Rekipolska Kunta

2011	193	66
2012	224	43
2013	233	39
2014	238	39
2015	238	39
2016	238	45
2017	238	45
2018	248	45
2019	261	41
2020	267	36
2021	277	36
2022	277	28

ASUMISEN EDISTÄMINEN

Asumispalvelutoimisto/Rekipolska

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	0		0	0	0	0
Toimintamenot	-9 456		-9 456	-6 093	-3 363	-8 853
Toimintakate (netto)	-9 456	0	-9 456	-6 093	-3 363	-8 853
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0		0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-9 456	0	-9 456	-6 093	-3 363	-8 853

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022**JÄTEHUOLTO**

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

5681 Jätehuolto & hyötykäyttöasema Kruuppakka

Kunnallisen jätehuollon tuottaminen. Palvelun tuottamisesta vastaa Ekorosk Oy. Kustannuspaikalle on kohdistettu myös maankaatopaikan kustannuksia

Tavoite	Toiminta	Tulos
Jätehuoltopalvelut ovat hyvät	Ekorosk	Toiminta on ollut asianmukaista.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022**JÄTEHUOLTO**

Jätehuolto & hyötykäyttöasema Kruuppakka

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	0		0	0	0	0
Toimintamenot	-498		-498	-3158	2660	-344
Toimintakate (netto)	-498	0	-498	-3158	2660	-344
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-4 938		-4 938	-4 939	1	-4 939
Tehtävän kokonaiskustannukset	-5 436	0	-5 436	-8 097	2 661	-5 283

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022

LIIKENNEVÄYLÄT

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

4009 Kaavateiden kunnossapito

4010 Tievalaistus

4011 Yksityistiet (avustaminen)

Liikenneväylien ylläpito, korjaus sekä rakentaminen toteutetaan ostopalveluna sekä osittain omana työnä.

Merkittävimmät kuluerät muodostuvat kaava- ja yksityisteiden talvikunnossapidosta sekä katuvalaistuksen sähkökulutuksesta.

Kaavateiden talvikunnossapito on kilpailutettu vuonna 2020 ja kilpailutus on voimassa 1.10.2020 - 31.5.2023. Yksityisteiden talvikunnossapito on kilpailutettu vuonna 2020 ja kilpailutus on voimassa 1.10.2020– 30.4.2023.

Kaavakatu- ja pihojen hiekanpoisto toteutetaan omana työnä sekä polanteiden poisto toteutetaan osittain omana työnä.

Tavoitteet	Toimenpide	Tulos
Asiakkaille tarjotaan kustannustehokkaat väyläpalvelut.	Tekninen toimi järjestää asiakkaille väylien talvihoito- sekä kesähoitopalvelut ostopalveluna ja omana työnä.	Pääsääntöisesti palvelut on pystytty toteuttamaan palvelukuvauksen mukaisesti. Katuvalaistus on kustantanut noin 78 000 €, yksityistiet 85 000 € ja kaavakadut 117 000 €.

Mittari	TP 2021	TP 2022
Kaavatiet:		
-Ylläpitokulut €/asukas	18,25	27,93
Yksityistiet:		
-Ylläpitokulut €/asukas	21,93	17,64
Tievalaistus:		
-Ylläpitokulut €/asukas	11,92	18,55

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

LIIKENNEVÄYLÄT

Kaavateiden kunnossapito, Tievalaistus, Yksityistiet (avustaminen)

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	5 100		5 100	14 643	-9 543	9 729
Toimintamenot	-195 150		-195 150	-283 361	88 211	-217 343
Toimintakate (netto)	-190 050	0	-190 050	-268 719	78 669	-207 614
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-138 770		-138 770	-143 387	4 617	-159 071
Tehtävän kokonaiskustannukset	-328 820	0	-328 820	-412 106	83 286	-366 685

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022

PUISTOT JA YLEISET ALUEET

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

4007 Parkkipaikat (lukio-pvk, kunnantsto)

4012 Urheilu ja ulkoilualueet, leikkikentät

4013 Maakuntaviesti

Strategian mukaan asuin- ja elinympäristömme on viihtyisä, terveellinen ja kannustaa liikkumaan.

Tavoitteena on ylläpitää viihtyisät puistot ja yleiset alueet sekä liikuntapaikat sellaisina, että ne aktivoivat kuntalaisia sekä turisteja. Puistojen ja yleisten alueiden sekä ulkoilualueiden kunnossapidosta vastaa ulkoalueidenhoitaja sekä kiinteistöhoitajat ja kesätyöntekijät.

Tavoitteet	Toimenpide	Tulos
Asiakkaalle tarjotaan kustannustehokas ja laadukas palvelu.	Tekninen toimi järjestää asiakkaille kustannustehokkaat palvelut.	Kallion urheilualuetta on kunnostettu. Lisäksi Mosalan toimintapuiston suunnittelu on aloitettu.
Asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelun.	Tekninen toimi ylläpitää palvelua.	Palvelussa on pääosin onnistuttu. Palvelutasoa on jouduttu sopeuttamaan käytettävissä oleviin henkilöstöresursseihin. Osa palveluista on ulkoistettu.
€/asukas 2021 17,33 €		€/asukas v. 2022 on 25,04 €

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

PUISTOT JA YLEISET ALUEET

Parkkipaikat (lukio-pvk, kunnantsto), Urheilu ja ulkoilualueet, leikkikentät, Maakuntaviesti

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 202	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	0		0	220	-220	965
Toimintamenot	-92 511		-92 511	-105 294	12 783	-73 649
Toimintakate (netto)	-92 511	0	-92 511	-105 074	12 563	-72 684
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-90 900		-90 900	-99 871	8 971	-85 287
Tehtävän kokonaiskustannukset	-183 411	0	-183 411	-204 945	21 534	-157 970

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022**RUOKAHUOLTO**

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

Ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö Kaisa Siirilä

4020 Keskuskeittiö

4025 Palvelutalon keittiö

Tavoitteet	Toimenpide	Tulos
Ravitseva ja monipuolinen ruoka, joka toteutetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan suositusten mukaisesti.	Asiakastytyväisyyskysely kerran vuodessa Ruokalistan uusiminen kerran vuodessa palautteen pohjalta	Tulokset julkistetaan asiakasryhmille. Mahdollisimman vähän ruokahävikkiä
Kuntalaisten hyvinvointiin vaikuttaminen kuntalaisten ruokapalveluiden osalta	Tavoitteiden asettaminen seuraavaan hyvinvointikertomukseen.	Vaikutukset näkyvät pitkällä tähtäimellä hyvinvoinnissa.
Ateriamäärien lisääminen ja omien vahvuuksien esille tuominen maakunnallisella tasolla.	Päivittäinen ateriakehitys	Ravitsemuksen osalta hyvinvoivat kuntalaiset. Ruokahuollolla on myös kasvatuksellinen vastuu ja esimerkiksi huolehditaan kuntalaisten hyvinvoinnista.
Ruokahuollon toiminnan jatkuminen omana työnä	Budjetin tiukka noudattaminen	Tuotetaan tukipalveluita kilpailukykyisellä hinnalla

Ruokahuollon tehtävänä on tuottaa laadukkaita tukipalveluita asiakkailleen. Koronapandemia on vaikuttanut ruokahuollon asiakasmäärään ennakoitumattomasti. Ruokapalveluiden palveluhinnastoa korotettiin vuodelle 2020. Keskuskeittiön tulot ja menot on tasautettu nollatulokseen, joten tulosta on tullut Palvelutalon keittiöllä.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022**RUOKAHUOLTO**

Keskuskeittiö, Palvelutalon keittiö

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	1 209 277		1 209 277	1 211 067	-1 790	1 173 913
Toimintamenot	-1 105 757		-1 105 757	-1 079 356	-26 401	-1 030 624
Toimintakate (netto)	103 520	0	103 520	131 711	-28 191	143 289
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-24 000		-24 000	-43 651	19 651	-33 464
Tehtävän kokonaiskustannukset	79 520	0	79 520	88 060	-8 540	109 825

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2021**TOIMITILAPALVELUT**

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

5611 Kunnanvirasto
 5621 PURKU 2019 Lähdehaan päiväkot
 5622 Vanhan Kinon kiinteistö
 5623 Palvelutalo Iltarusko
 5625 Toimintakeskus EKE
 5627 Toimintakeskus Markkula
 5628 Päiväkot Pajala
 5632 Järvelän koulu
 5633 Kirkonkylän ala-aste
 5634 Köyhäjoen koulu
 5635 Puumalan koulu

5638 Yläaste
 5650 Musiikkilukio
 5661 Urheilutalo
 5662 Liik.paikkojen kuulutt. ja varasto
 5670 Kirjasto, 5670 yhd. 5611 1.1.2019
 5675 Juhlakentän puk./Mosala myyty 2019
 5680 Vesilaitoksen varasto
 5682 Paloasema Lähdehaka
 5683 Kunnan varikko
 5691 Keltainen talo: 4H
 5728 Omenapuu ns Pitkä-Jussi, Einontie 5

Vuokralle annetut liikehuoneistot

5690 Vanha kunnantalo
 5692 Kanteleverstas
 5693 Pajalan palvelukeskus

Toimitilapalveluilla tuotetaan toimitilat omalle ja kuntayhtymien palvelutuotannolle. Valtaosa toimitilojen siivouspalveluista on ulkoistettu, sopimuskausi on voimassa 2.8.2021 - 31.7.2024. Vartiointi toteutetaan ostopalveluna. Kiinteistöhoitopalvelut tehdään omana työnä. Korjauspalvelut osittain omana työnä.

Tavoitteet	Toimenpide	Tulos
Asiakkaille tarjottava kohtuuhintainen palvelu	Tekninen toimi järjestää asiakkaille palvelut.	Toteutuneet kustannukset, kts. taulukko.
Asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelun.	Tekninen toimi ylläpitää palvelua.	Merkittäviä poikkeuksia tai huomautuksia palvelusta ei ole tullut tietoon.
Kustannustehokas palvelu, joka kattaa palvelusta aiheutuneet kustannukset.	Noudatetaan laadittua talousarviota. Organisoidaan toimintaa uudelleen kustannustehokkuuden parantamiseksi. Tehostetaan tyhjien tilojen käyttöä.	Toteutuneet kustannukset, kts. taulukko. Toiminnan merkittävin mittari on neliökohtainen ylläpitokulu. Ylläpitokulut ovat kasvaneet yleisen kustannustason nousun takia. Lisäksi kiinteistöillä on tehty huolto ja korjaustöitä, joita ei ole jyvitetty investoinneiksi.

Toimitilat

Mittari	TP 2021	TP 2022
Ylläpitokulut €/m ² /kk	3,85	4,66
Sisäinen vuokra €/m ² /kk	3,97	5,38
Ulkoinen vuokra €/m ² /kk	-	7,61
Kokonaiskulut €/asukas	347,24	426,75

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

TOIMITILAPALVELUT

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	2 316 450		2 316 450	2 500 383	-183 933	2 106 959
Toimintamenot	-1 424 515	0	-1 424 515	-1 757 406	332 891	-1 428 212
Toimintakate (netto)	891 935	0	891 935	742 977	148 958	678 747
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-927 789	0	-927 789	-916 795	-10 994	-770 040
Tehtävän kokonaiskustannukset	-35 854	0	-35 854	-173 818	137 964	-91 293

= valtuustoon nähden sitovat erät

**KÄYTTÖTALOUS 2021
VUOKRAUSPALVELUT**

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

5711 Musiikkilukion asuntola
5712 Kuortintila, Laaksokuja
5714 Aravatalo Rivilä
5716 Jylhäntien paritalo, myynnissä
Vuokralle annetut alueet
6008 Vuokralle annetut asuntotontit

5717 Siskontila, Laaksokuja
5721 Kanttorila, purkukunnossa
5723 Asunto-osakkeet Pajalanmäki, Jokitörmä
5748 Pajalan rivitalo, Pajalantie 3

Toiminnan merkittävin mittari on neliökohtainen ylläpitokulu. Ylläpitokulut ovat kasvaneet yleisen kustannustason takia. Lisäksi kiinteistöillä on tehty huolto ja korjaustöitä, joita ei ole jyvitetty investoinneiksi. Tilastoa vääristää hieman kuntamallin käytössä olevat tilat, joiden menot on kohdistettu tekniselle ja tulot keskushallinnon alle.

Vuokratut asuinhuoneistot

Mittari	TP 2021	TP 2022
Ylläpitokulut €/m ²	-	4,28
Ulkoinen vuokra €/m ²	-	3,42
Kokonaiskulut €/asukas	-	27,81

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

VUOKRAUSPALVELUT

Vuokralle annetut asuinhuoneistot, Vuokralle annetut alueet

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	125 079		125 079	114 128	10 951	125 773
Toimintamenot	-91 822		-91 822	-134 485	42 663	-139 817
Toimintakate (netto)	33 257	0	33 257	-20 357	53 614	-14 044
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-93 401		-93 401	-90 812	-2 589	-87 459
Tehtävän kokonaiskustannukset	-60 144	0	-60 144	-111 169	51 025	-101 502

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022**VESIHUOLTO**

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

6001 Vesilaitos**6002 Jätevesihuolto (KVT-Vesihuolto)****6003 Viemäriverkosto****6004 Hulevesiverkosto**

Vesilaitos tuottaa käyttöveden kunnan käyttäjien tarpeisiin. KVT Vesihuolto Oy suorittaa jätevesien puhdistuksen.

Tavoitteet	Toimenpide	Tulos
<p>Toimiva taloudellinen vesihuolto kuntalaisille.</p> <p>Vesihuollon mittareina käytetään pumpattua vesimäärää ja vuotokerrointa sekä käsiteltyä jätevesimäärää ja vuotokerrointa. Vuotokertoimet kuvaavat osittain verkoston teknistä kuntoa ts. paljonko vettä vuotaa verkostosta. Toisaalta vuotokerroin kertoo myös vesimittareiden epätarkkuudesta sekä niiden teknisestä kunnosta. Jätevesiverkoston vuotokerroin kertoo niin ikään verkoston teknisestä kunnosta, mutta myös siitä, paljonko viemäriin kuulumattomia vesiä kuten esim. sade- ja salaojavesiä johdetaan viemäriin.</p>	Tekninen toimi informoi asiakkaita avoimesti.	<p>Merkittäviä häiriöitä ei ole ollut asiakaspalautteen perusteella. Vesihuollon kustannukset ovat kasvaneet yleisen kustannustason nousun sekä vesihuollon parantuneen varautumisen takia. Tulot ovat vähentyneet, koska kulutetun veden määrä vähenee. Kehitys on samansuuntainen myös tulevana vuosina. Hulevesiverkoston huoltokulut ovat myös kasvaneet verkoston huoltotason parantamisen takia. Jätevedenkäsittely on hankittu ostopalveluna KVT-Vesihuolto Oy:ltä.</p>
Toimiva vesihuolto	Tekninen toimi ylläpitää vesijohtoja ja jätevesiverkostoa sekä vedenottamoita.	Pumpattu ja käsitelty vesi. Vuotoprosentti.
Kustannustehokas vesihuolto	Noudatetaan laadittua talousarviota. Organisoidaan toimintaa uudelleen kustannustehokkuuden parantamiseksi. Tehostetaan vesilaitoksen toimintaa.	Toteutuneet kustannukset, kts. taulukko. Talousveden kulutus on vähentynyt n. 10 % verrattuna edelliseen vuoteen. Vähenevä vedenkulutus ja kohonneet kustannukset näkyvät toimintakatteen pienenemisenä.

Mittari	TP 2021	TP 2022
Pumpattu talousvesi m ³	362 101	327 231
Vuoto %	4,2	0
Käsitelty jätevesi m ³	165 690	149 406
Vuoto %		8,7
Talovesimaksu €/m ³	1,05	1,05
Jätevesimaksu €/m ³	2,65	2,65

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

VESIHUOLTO

Vesilaitos, Jätevesihuolto (KVT-Vesihuolto), Viemäriverkosto, Hulevesiverkosto

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	1 095 701		1 095 701	925 877	169 824	975 468
Toimintamenot	-616 718		-616 718	-703 026	86 308	-624 676
Toimintakate (netto)	478 983	0	478 983	222 851	256 132	350 792
Laskennalliset kustannukset					0	
Poistot ja arvonalentumiset	-241 580		-241 580	-244 461	2 881	-240 367
Tehtävän kokonaiskustannukset	237 403	0	237 403	-21 610	259 013	110 425

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2021
MAA- JA METSÄTILAT
Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi
6005 Maa- ja metsätilat

Maa- ja metsätilojen hallinnalla pyritään säilyttämään tilojen arvo sekä tuotto metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

MAA- JA METSÄTILAT

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	25 000		25 000	22 704	2 296	38 085
Toimintamenot	-11 400		-11 400	-9 004	-2 396	-22 812
Toimintakate (netto)	13 600	0	13 600	13 700	-100	15 273
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0		0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	13 600	0	13 600	13 700	-100	15 273

= valtuustoon nähden sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS 2022
MUU LIIKETOIMINTA
Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi
6009 Muu liiketoiminta
6010 Traktoriyö
6011 Transitit
6012 Rakennukset

Julkisten pihojen, ulko- ja urheilualueiden, kaava- sekä yksityisteiden kesä- ja talvikunnossapidon tehtävät. Kunnalla on kaksi uudempaa traktoria pihojen, kaavateiden sekä vesihuollon käyttöön ja yksi vanha traktori lähinnä jäädytyskoneen käyttöön. Lisäksi on yksi traktorimönkijä pääasiassa urheilu ja ulkoilualueiden huoltoon. Ajoneuvokaluston osalta kiinteistönhoitajilla ja vesihuollon henkilöstöllä on työkäytössä kunnan omistamat ajoneuvot. Ajoneuvot on myös varustettu kiinteistönhoidon ja vesihuollon työkaluilla. Lisäksi teknisellä toimella on peräkärriä. Kustannuspaikalla on myös löytöeläinpalvelut sekä rakennusten ylläpitoon liittyviä henkilöstökuluja.

Tavoitteet	Toimenpide	Tulos
Julkisten pihojen, ulko- ja urheilualueiden, kaava- sekä yksityisteiden kesä- ja talvikunnossapidon tehtävät. Oman työn ja ulkopuolisen työn osuutta tarkastellaan aktiivisesti parhaimman taloudellisen tuloksen saamiseksi.	Toimintatapoja ja kustannuksia tarkastellaan ja tarvittaessa muutetaan.	Löytöeläinpalveluiden kustannukset ovat n. 7 000 €. Traktoreiden ja mönkijöiden menot ovat olleet noin 31 000 €. Muun ajoneuvokaluston menot ovat olleet noin 15 000 €. Suurin kustannuserä on rakennukset kustannuspaikka, johon on kohdistettu kiinteistönhoidon henkilöstökuluja. 6010 - 6012 kustannuspaikat ovat tukipalveluiden kustannuspaikkoja, joiden kulut kohdistetaan kustannuspaikoille, joille tukipalveluita on toteutettu. Rakennus -kustannuspaikalle on esim. kohdistettu henkilöstökuluja.

KÄYTTÖTALOUS/BUDJETTIRAHOITTEINEN TEHTÄVÄ 2022

MUU LIIKETOIMINTA

Muu liiketoiminta, Traktoriyö

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	TP 2021 Toteutuma
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	30 000		30 000	194 409	-164 409	80 453
Toimintamenot	-16 006		-16 006	-169 209	153 203	-44 501
Toimintakate (netto)	13 994	0	13 994	25 201	-11 207	35 952
Laskennalliset kustannukset					0	
Poistot ja arvonalentumiset	-31 000		-31 000	-32 295	1 295	-37 272
Tehtävän kokonaiskustannukset	-17 006	0	-17 006	-7 095	-9 911	-1 320

= valtuustoon nähden sitovat erät

2.1.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Tuloslaskelmaosan toteutuminen 2022					
Ulkoinen/sisäinen	Alku- peräinen talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatulot					
Myyntitulot	6 248 793	0	6 248 793	6 175 660	73 133
Maksutulot	766 100	0	766 100	585 592	180 508
Tuet ja avustukset	236 000	0	236 000	459 136	-223 136
Vuokratuotot	2 488 529	0	2 488 529	2 748 238	-259 709
Muut toimintatulot	152 350	0	152 350	240 484	-88 134
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot			0		0
Henkilöstömenot	-11 660 212	0	-11 660 212	-11 435 545	-224 667
Palvelujen ostot	-20 897 040	0	-20 897 040	-20 760 970	-136 070
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 599 000	0	-1 599 000	-1 745 427	146 427
Avustukset	-876 090	-46 000	-922 090	-853 280	-68 810
Vuokrakulut	-1 935 283	0	-1 935 283	-2 152 333	217 050
Muut toimintamenot	-49 757	0	-49 757	-63 423	13 666
Toimintakate	-27 125 610	-46 000	-27 171 610	-26 801 867	-369 743
Verotulot	15 270 000	0	15 270 000	15 993 578	-723 578
Valtionosuudet	14 200 000	0	14 200 000	14 765 439	-565 439
Rahoitustulot ja -menot:			0		0
Korkotulot	11 000	0	11 000	23 239	-12 239
Muut rahoitustulot	15 000	0	15 000	240 080	-225 080
Korkomenot	-200 000	0	-200 000	-200 186	186
Muut rahoitusmenot	-300	0	-300	-960	660
Vuosikate	2 170 090	-46 000	2 124 090	4 019 322	-1 895 232
Poistot ja arvonalentumiset			0		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 628 090	0	-1 628 090	-1 675 660	47 570
Kertaluonteiset poistot	0	0	0	0	0
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät			0		
Satunnaiset tulot	0	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	542 000	-46 000	496 000	2 343 662	-1 847 662
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	542 000	-46 000	496 000	2 343 662	-1 847 662

Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	Alkuperäinen talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2022	Poikkeama
Verotulot	15 270 000		15 270 000	15 993 578	-723 578
Kunnan tulovero	13 400 000	0	13 400 000	13 671 583	-271 583
Osuus yhteisöveron tuotosta	770 000	0	770 000	1 154 188	-384 188
Kiinteistövero	1 100 000	0	1 100 000	1 167 807	-67 807
Muut verotulot	0	0	0	0	0

Valtionosuuksien erittely	Alkuperäinen talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2022	Poikkeama
Valtionosuudet	14 200 000		14 200 000	14 765 439	-565 439
Peruspalvelujen vo	10 624 000	0	10 624 000	10 588 684	35 316
Opetus- ja kulttuuritoimen vo	897 000	0	897 000	812 855	84 145
Harkinnanvarainen valtionavustus	0	0	0	550 000	-550 000
Verotulomenetysten kompensatio	2 679 000	0	2 679 000	2 813 900	-134 900

2.1.3 Investointien toteutuminen

INVESTOINNIT	TA 2022 menot	TOT 2022 menot	TA 2022 tulot	TOT 2022 tulot
9101 Atk-laitteet ja ohjelmat	-74 000	-28 478,35		
9110 Maa- ja metsäalueet	-100 000	-18 499,99		
9120 Rakennusten osto/myynti	-40 000	0,00		
9140 Käyttöomaisuusarvopaperit	-50 000	-75 976,61		10 635,00
9160 Aluepelastuslaitoksen investoinnit	-10 000	-11 052,58		
9162 Teknisen ajoneuvot	-70 000	-60 142,72		17903,22
9170 Keittiöt: Muut koneet ja kalusto	-65 000	-69 224,90		
9301 Lukion asuntolan peruskorjaus	-30 000	-28 245,16		
9305 Kirkonkylän ala-aste	-100 000	-102 442,32		
9306 Omenapuu	-10 000	0,00		
9307 Vanha kunnantalo, Marttala	-20 000	0,00		
9401 Järvelän ala-aste	-20 000	-16 186,48		
9402 Kirkonkylän yläaste	-30 000	-28 647,26		
9403 Musiikkilukio	-60 000	-66 755,06		
9404 Teknisen toimen huoltotukikohta	-20 000	0,00		
9405 Kunnanviraston peruskorjaus	-270 000	-271 181,78		
9407 Kino päivähoito, sisäilmakorjaus	-20 000	-17 264,84		
9408 Palvelutalo Iltarusko	-40 000	-22 786,55		
9410 Virastotalo Pajalan kattokorjaus	-320 000	-335 104,85		
9413 EKE 2021 remontti	-20 000	-21 338,76		
9414 Pajalan päiväkot	-10 000	-10 475,16		
9416 Puumalan koulu	-60 000	-66 677,84		
9502 Kaavateiden parant/päällyst. Mikontanhua	-230 000	-116 811,92		
9507 Penttilän silta	-150 000	-4 192,00		
9510 Tievalaistuksen rakentaminen	-200 000	-136 717,05		
9520 Leikkikenttien ja urheilualuerakent	-30 000	-23 675,77		
9521 Urheilualue/Maakuntaviesti	-100 000	-149 235,16		
9522 Urheilukentän uusiminen	-800 000	-85 946,40		
9523 Puistot ja yleiset alueet	-50 000	-29 274,17		
9531 Festiv.areena - juhla-alue	-30 000	-19 412,64		
9541 Uutelan kaava-alueen laajennus	-25 000	0,00		
9601 Vesi / Runkojohtojen rakentaminen	-150 000	-118 620,51		
9607 Vesi/Isokallio (Neverbackan pumpp.)	-50 000	0,00		
9608 Vesi / Vesil. automaation uusiminen Tanh.	-20 000	-28 352,73		
9621 Viem / Automaation uusiminen	-20 000	0,00		
9623 Viem/ Runkojohtojen rakentaminen	-150 000	-71 120,77		
9625 Viem/Hulevesiviemärointi	-50 000	-83 742,35		
YHTEENSÄ	-3 494 000	-2 117 582,68		28 538,22

2.1.4 Rahoitusosan toteutuminen

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021	2020
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toiminnan ja investointien rahavirta			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	4 019	2 359	3 318
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-58	-42	67
Toiminnan rahavirta	3 961	2 317	3 385
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-2 118	-6 238	-1 874
Rahoitusosuudet investointeihin	0	25	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	87	167	26
Investointien rahavirta	-2 031	-6 046	-1 848
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 930	-3 729	1 537
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset	0	0	0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	13 000	2 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 659	-2 860	-2 455
Lyhytaikaisten lainojen muutos	9 504	-800	-6 000
Lainakannan muutokset	-155	9 340	-6 455
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 026	-8 259	6 942
Rahoitustoiminnan rahavirta	-1 181	1 081	487
Rahavarojen muutos	749	-2 648	2 024
Rahavarat 31.12.	1 099	350	2 998
Rahavarat 1.1.	350	2 998	974
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 v, €	-2 585	-5 818	-2 446
Investointien tulorahoitus %	189,81	-37,81	177,03
Lainanhoitokate	1,48	0,81	1,17
Kassan riittävyys, pv	10,37	3,07	28,42
Asukasmäärä	4194	4194	4230

2.1.5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA 2022 ulk+sis ilman poistoja, proj. mukana

Toimielin	Talousarvio määrärahat	Ta-muutos	Ta muutoksen jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio määrärahat	Ta-muutos	Ta muutoksen jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnanhallitus/Yleishallinto										
Yleinen hallinto	-2 396 162	0	-2 396 162	-2 380 289	-15 873	178 775	0	178 775	289 983	-111 208
Lomituspalvelut	-3 660 700	0	-3 660 700	-3 327 489	-333 211	3 660 700	0	3 660 700	3 333 986	326 714
PTH / Soite	-16 095 000	0	-16 095 000	-15 546 037	-548 963	0	0	0	0	0
Yhteensä	-22 151 862	0	-22 151 862	-21 253 816	-898 046	3 839 475	0	3 839 475	3 623 969	215 506
Sivistystoimen Itk										
sivist. ja varh.kasv.hallinto	-236 052	0	-236 052	-302 201,86	66 150	236 052	0	236 052	302 201,86	-66 150
Peruskoulut	-4 973 217	0	-4 973 217	-4 997 713	24 496	399 165	0	399 165	518 184	-119 019
Esiopetus	-290 744	0	-290 744	-553 893	263 149	0	0	0	52 183	-52 183
Lukio	-1 755 892	0	-1 755 892	-1 723 592	-32 300	69 500	0	69 500	45 200	24 300
Muu opetustoimi	-87 200	0	-87 200	-100 174	12 974	0	0	0	0	0
Kirjasto	-258 315	0	-258 315	-243 660	-14 655	7 050	0	7 050	4 739	2 311
Liikunta ja ulkoilu	-293 230	0	-293 230	-332 593	39 363	108 397	0	108 397	106 368	2 029
Nuorisotyö	-135 584	0	-135 584	-108 194	-27 390	22 400	0	22 400	36 453	-14 053
Kulttuuritoiminta	-229 136	-46 000	-275 136	-255 721	-19 415	19 000	0	19 000	13 275	5 725
Lasten päivähoito	-2 603 040	0	-2 603 040	-2 448 705	-154 335	267 000	0	267 000	318 879	-51 879
Yhteensä	-10 862 410	-46 000	-10 908 410	-11 066 448	158 038	1 128 564	0	1 128 564	1 397 483	-268 919
Tekninen Itk										
Yhdyskuntasuunnittelu	-404 821	0	-404 821	-368 367	-36 454	70 370	0	70 370	120 521	-50 151
Liikenneväylät, yl.alueet	-287 661	0	-287 661	-389 608	101 947	5 100	0	5 100	15 289	-10 189
Ruokahuolto	-1 105 757	0	-1 105 757	-1 079 356	-26 401	1 209 277	0	1 209 277	1 211 067	-1 790
Toimitilapalvelut	-1 560 747	0	-1 560 747	-1 972 145	411 398	2 468 006	0	2 468 006	2 678 112	-210 106
					0					
Vesihuolto	-616 718	0	-616 718	-703 026	86 308	1 095 701	0	1 095 701	925 877	169 824
Maa- ja metsätilat	-11 400	0	-11 400	-9 004	-2 396	25 000	0	25 000	22 704	2 296
Muu liiketoiminta	-16 006	0	-16 006	-169 209	153 203	50 279	0	50 279	214 088	-163 809
Yhteensä	-4 003 110	0	-4 003 110	-4 690 715	687 605	4 923 733	0	4 923 733	5 187 659	-263 926
Käyttötalous yhteensä	-37 017 382	-46 000	-37 063 382	-37 010 978	-52 404	9 891 772	0	9 891 772	10 209 111	-317 339

YHTEENVETO TULOTOTEUMASTA, ulkoiset tulot, projektit mukana

Toimielin	Talousarvio määrärahat	Ta-muutos	Ta muutoksen jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnanhallitus / Yleishallinto					
Yleinen hallinto	113 550	0	113 550	188 891,65	-75 341,65
Lomituspalvelut	3 660 700	0	3 660 700	3 333 819,15	326 880,85
PTH / Soite	0	0	0	0	0
Yhteensä	3 774 250	0	3 774 250	3 522 711	251 539
Sivistystoimen ltk					
Peruskoulut	399 165	0	399 165	496 307,78	-97 142,78
Esiopetus	0	0	0	52 182,91	-52 182,91
Lukio	69 500	0	69 500	38 421,86	31 078,14
Muu opetustoimi	0	0	0	0	0,00
Kirjasto	7 050	0	7 050	4 739,15	2 310,85
Liikunta ja ulkoilu	33 300	0	33 300	26 371,73	6 928,27
Nuorisotyö	22 400	0	22 400	34 734,15	-12 334,15
Kulttuuritoiminta	19 000	0	19 000	13 275,45	5 724,55
Lasten päivähoito	267 000	0	267 000	317 658,61	-50 658,61
Yhteensä	817 415	0	817 415	983 692	-166 277
Tekninen ltk					
Yhdyskuntasuunnittelu	70 370	0	70 370	119 693,17	-49 323,17
Liikenneväylät, yl.alueet	100	0	100	6 545,16	-6 445,16
Ruokahuolto	608 650	0	608 650	624 688,32	-16 038,32
Toimitilapalvelut	725 199	0	725 199	725 740,99	-541,99
Vesihuolto	1 050 000	0	1 050 000	880 203,38	169 796,62
Maa- ja metsätilat	25 000	0	25 000	22 704,02	2 295,98
Muu liiketoiminta	600	0	600	0,00	600,00
Yhteensä	2 479 919	0	2 479 919	2 379 575	100 344
Käyttötalous yhteensä	7 071 584	0	7 071 584	6 885 977	185 607

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

KUNNAN TULOSLASKELMA Ulkoinen	2022	2021
	€	€
TOIMINTATUOTOT/TULOT	6 928 493,70	6 702 990,35
Myyntituotot	4 926 612,45	4 741 716,95
Maksutuotot	585 592,35	701 214,75
Tuet ja avustukset	459 136,42	339 906,60
Vuokratuotot	716 668,29	714 879,38
Muut toimintatuotot	240 484,19	205 272,67
TOIMINTAKULUT/MENOT	-33 730 361,06	-32 399 095,16
Palkat ja palkkiot	-8 891 705,67	-8 621 392,43
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 000 473,35	-1 959 908,36
Muut henkilösivukulut	-543 366,46	-483 788,31
Henkilöstökulut	-11 435 545,48	-11 065 089,10
Asiakaspalvelujen ostot	-15 684 164,14	-15 274 829,72
Muiden palvelujen ostot	-3 860 180,71	-3 435 852,26
Palvelujen ostot	-19 544 344,85	-18 710 681,98
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 713 353,12	-1 449 800,19
Avustukset	-853 280,20	-879 429,62
Vuokratulot	-120 763,19	-230 773,01
Muut toimintakulut	-63 074,22	-63 321,26
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-26 801 867,36	-25 696 104,81
Verotulot	15 993 578,10	14 961 314,15
Valtionosuudet	14 765 439,00	13 200 704,00
Korkotuotot	23 239,21	18 364,06
Muut rahoitustuotot	240 079,59	53 095,58
Korkokulut	-200 185,93	-179 005,71
Muut rahoituskulut	-960,28	-332,92
Rahoitustuotot ja kulut	62 172,59	-107 878,99
VUOSIKATE	4 019 322,33	2 358 034,35
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 675 660,31	-1 524 877,18
TILIKAUDEN TULOS	2 343 662,02	833 157,17
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 343 662,02	833 157,17

3.2 Rahoituslaskelma

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	2022	2021
Vuosikate	4 019 322,33	2 358 034,35
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-57 950,64	-42 004,55
Toiminnan rahavirta	3 961 371,69	2 316 029,80
Investointimenot	-2 117 582,68	-6 237 546,52
Rahoitusosuudet investointeihin	0,00	25 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	86 488,86	167 418,61
Investointien rahavirta	-2 031 093,82	-6 045 127,91
TOIMINNAN INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 930 277,87	-3 729 098,11
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
Antolainauksen muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	13 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 659 664,48	-2 860 451,48
Lyhytaikaisten lainojen muutos	9 504 341,00	-800 273,00
Lainakannan muutokset	-155 323,48	9 339 275,52
Toimeksiantojen muutos	-42 115,43	-22 549,12
Vaihto-omaisuuden muutos	-15 900,14	-7 335,56
Saamisten muutos	-25 823,88	-1 151 695,77
Korottomien velkojen muutos	-942 269,82	-7 076 826,40
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 026 109,27	-8 258 406,85
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 181 432,75	1 080 868,67
RAHAVAROJEN MUUTOS	748 845,12	-2 648 229,44
Rahavarat 31.12.	1 099 246,80	350 401,68
Rahavarat 1.1.	350 401,68	2 998 631,12
Rahavarojen muutos	748 845,12	-2 648 229,44

3.3 Tase

KUNNAN TASE

	2022	2021
VASTAAVAA	€	€
A PYSYVÄT VASTAAVAT	45 092 873,81	44 679 489,66
I Aineettomat hyödykkeet	112 925,69	133 353,40
1. Aineettomat oikeudet	2 140,87	2 140,87
2. Muut pitkävaikutteiset menot	110 784,82	131 212,53
II Aineelliset hyödykkeet	35 710 830,59	35 342 360,34
1. Maa- ja vesialueet	2 435 881,31	2 417 381,32
2. Rakennukset	27 610 549,43	27 636 565,25
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 816 972,28	4 451 759,87
4. Koneet ja kalusto	450 465,00	439 691,33
5. Muut aineelliset hyödykkeet	396 962,57	396 962,57
III Sijoitukset	9 269 117,53	9 203 775,92
1. Osakkeet ja osuudet	8 786 283,24	8 720 941,63
4. Muut saamiset	482 834,29	482 834,29
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	25 153,65	56 055,81
2. Lahjoitusrahastojen varat	19 895,39	51 920,19
3. Muut toimeksiantojen varat	5 258,26	4 135,62
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 536 019,85	2 745 450,71
I Vaihto-omaisuus	56 090,96	40 190,82
1. Aineet ja tarvikkeet	56 090,96	40 190,82
II Saamiset	2 380 682,09	2 354 858,21
Pitkäaikaiset saamiset	200 000,00	200 000,00
2. Lainasaamiset	200 000,00	200 000,00
Lyhytaikaiset saamiset	2 180 682,09	2 154 858,21
1. Myyntisaamiset	488 506,60	594 344,34
3. Muut saamiset	108 232,40	308 756,03
4. Siirtosaamiset	1 583 943,09	1 251 757,84
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 099 246,80	350 401,68
VASTAAVAA YHTEENSÄ	48 654 047,31	47 480 996,18

KUNNAN TASE

	2022	2021
VASTATTAVAA	€	€
A OMA PÄÄOMA	12 327 386,03	9 983 724,01
I Peruspääoma	9 685 777,02	9 685 777,02
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämät	297 946,99	-535 210,18
V Tilikauden yli-/alijäämä	2 343 662,02	833 157,17
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	151 417,32	224 434,91
1. Valtion toimeksiannot	0,00	1 350,00
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	146 287,42	217 442,21
3. Muut toimeksiantojen pääomat	5 129,90	5 642,70
E VIERAS PÄÄOMA	36 175 243,96	37 272 837,26
I Pitkäaikainen	20 912 812,28	30 574 287,32
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 947 655,64	29 607 320,12
5. Saadut ennakot	27 559,59	29 337,65
7. Liittymismaksut ja muut velat	937 597,05	937 629,55
II Lyhytaikainen	15 262 431,68	6 698 549,94
1. Joukkovelkakirjalainat	9 500 000,00	0,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 659 664,48	2 655 323,48
5. Saadut ennakot	479 142,37	345 152,98
6. Ostovelat	870 585,19	1 893 740,26
7. Muut velat	195 740,05	182 260,30
8. Siirtovelat	1 557 299,59	1 622 072,92
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	48 654 047,31	47 480 996,18

3.4 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	Vuosi 2022	Vuosi 2021
Toimintatuotot/ tulot	32 265 764,16	29 424 240,66
Toimintakulut	-60 473 448,36	-56 377 012,27
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	306 155,90	229 969,90
TOIMINTAKATE	-27 901 528,30	-26 722 801,71
Verotulot	15 866 271,62	14 961 314,15
Valtionosuudet	17 170 881,46	15 567 438,57
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotulot	31 166,66	29 965,62
Muut rahoitustuotot	283 070,87	91 826,99
Korkokulut	-403 004,56	-328 799,67
Muut rahoituskulut	-28 513,57	-44 664,11
VUOSIKATE	5 018 344,18	3 554 279,84
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 782 154,38	-3 591 890,59
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	1 236 189,80	-37 610,75
Tilinpäätössiirrot	23 954,16	40 571,62
Tilikauden verot	-2 865,46	-14 326,65
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	-7 801,93	-7 179,51
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 249 476,57	-18 545,29
Toimintatuotot % toimintakuluista	53,36	52,19
Vuosikate prosenttia poistoista (>100 tulorahoitus riittävä)	133	99
Vuosikate €/as	1 197	847
Asukasmäärä 31.12.	4 194	4 194

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	Vuosi 2022	Vuosi 2021
Vuosikate	5 018 344,18	3 554 279,84
Tilikauden verot	-2 865,46	-14 326,65
Tulorahoituksen korjaukset	-157 989,12	-3 514,40
TOIMINNAN RAHAVIRTA	4 857 489,60	3 536 438,79
Investointimenot	-4 460 044,71	-7 642 401,53
Rahoitusosuudet investointeihin	24 968,84	137 971,92
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	98 576,03	211 529,84
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-4 336 499,84	-7 292 899,77
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	520 989,76	-3 756 460,98
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-8 330,63
Antolainasaamisten vähennykset	7 386,28	14 607,12
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 659 200,00	13 859 400,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 499 650,62	-4 573 488,29
Lyhytaikaisten lainojen muutos	9 637 983,59	-789 560,18
Lainakannan muutokset	797 532,97	8 496 351,53
Oman pääoman muutokset	-201 574,09	-35 256,40
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-78 544,64	-281 625,47
Vaihto-omaisuuden muutos	-50 442,80	29 166,13
Saamisten muutos	-857 673,96	-1 470 033,89
Korottomien velkojen muutos	-85 323,86	-6 329 016,30
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 071 985,26	-8 051 509,53
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-468 640,10	415 862,09
RAHAVAROJEN MUUTOS	52 349,66	-3 340 598,89
Rahavarat 31.12	4 385 151,19	4 332 801,53
Rahavarat 01.01	4 332 801,53	7 673 400,42
RAHAVAROJEN MUUTOS	52 349,66	-3 340 598,89
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta t€	-7 960	-8 481
Investointien tulorahoitus, %	113	47
Lainanhoitokate (tyydyttävä 1-2)	11,70	0,39
Kassan riittävyys, pv	21	23

Tunnusluvut 5 vuodelta vertailuna	Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
Tunnusluvut v 2016			439
Tunnusluvut v 2017	-1 907	-1 907	-1 907
Tunnusluvut v 2018	-1 457	-1 457	-1 457
Tunnusluvut v 2019	-3 057	-3 057	-3 057
Tunnusluvut v 2020	1 696	1 696	1 629
Tunnusluvut v 2021	-3 756	-3 756	
Tunnusluvut v 2022	521		
	yht.	-7 960	-8 481
			-4 353

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	Vuosi 2022	Vuosi 2021
VASTAAVAA		
Aineettomat oikeudet	424 706,79	393 367,21
Muut pitkäaikaiset menot	116 656,87	139 650,48
Ennakkomaksut	2 179,01	20 673,81
Aineettomat hyödykkeet	543 542,67	553 691,50
Maa- ja vesialueet	4 144 938,22	4 127 173,78
Rakennukset	50 790 000,59	51 329 148,35
Kiinteät rak. ja laitteet	9 154 530,65	8 468 499,12
Koneet ja kalusto	1 939 048,28	2 127 989,71
Muut aineelliset hyödykkeet	1 055 480,88	1 091 791,97
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	481 389,75	159 246,39
Aineelliset hyödykkeet	67 565 388,37	67 303 849,32
Osakkuusyhteisöosuudet	3 021 503,78	2 724 833,48
Muut osakkeet ja osuudet	2 012 084,43	1 940 785,40
Muut lainasaamiset	306 510,08	310 610,08
Muut saamiset/ liittymismaksut	-511 423,89	-443 328,93
Sijoitukset	4 828 674,40	4 532 900,03
PYSYVÄT VASTAAVAT	72 937 605,44	72 390 440,85
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	208 804,61	148 390,09
Vaihto-omaisuus	602 132,10	551 689,31
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	548 390,23	548 390,23
Lyhytaikaiset saamiset	5 955 290,71	5 097 479,46
Rahoitusarvopaperit	144 698,21	241 938,79
Rahat ja pankkisaamiset	4 240 452,98	4 090 862,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 490 964,23	10 530 360,54
VASTAAVAA YHTEENSÄ	84 637 374,28	83 069 191,48

VASTATTAVAA	Vuosi 2022	Vuosi 2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	9 685 777,02	9 685 777,02
Arvonkorotusrahasto	871 738,41	851 719,56
Muut omat rahastot	1 540 978,87	1 543 464,14
Ed. tilikausien ylijäämä (+) / alijäämä (-)	4 297 955,28	4 598 506,43
Tilikauden ylijäämä (+) /alijäämä (-)	1 249 476,57	-18 549,56
	17 645 926,15	16 660 917,59
VÄHEMMISTÖOSUUDET	492 113,35	424 743,20
KONSERNIRESERVI	0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	129 019,94	221 959,73
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	434 751,66	452 881,78
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	39 230 745,21	48 071 195,83
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	4 605 728,20	4 605 736,52
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	13 916 870,57	4 278 886,98
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	8 182 219,20	8 352 869,85
	65 935 563,18	65 308 689,18
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	84 637 374,28	83 069 191,48
Omavaraisuusaste, % (tavoite 70%, <50% merkittävän suuri velkarasite)	20,85	20,06
Suhteellinen velkaantuneisuus, €	204	222
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	5 547	4 580
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	1 323	1 092
Konsernin lainakanta 31.12, 1000 €	53 148	52 350
Konsernin lainat/asukas 31.12, 1000 €	12 672	12 482
Lainasaamiset 31.12	-511 424	-443 329
Kunnan asukasmäärä	4 194	4 194

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN KIRJANPIDOLLISEN TASEYKSIKÖN TILINPÄÄTÖS

Kirjanpidollisen taseyksikön talousarvion toteutumisvertailu, toimintakertomusta koskevat tiedot ja liitetiedot sisältyvät kunnan tilinpäätöstiетoihin ao. kohtiin.

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA

VESI-JA VIEMÄRILAITOS	TP 2022	TP 2021	TP 2022	TP 2021	TP 2022	TP 2021
	VESIVERKKO	VESIVERKKO	VIEMÄRIVERKOSTO JÄTEVESIHUOLTO	VIEMÄRIVERKOSTO JÄTEVESIHUOLTO	HULEVESI- VERKOSTO	HULEVESI- VERKOSTO
	6001	6001	6002+6002	6002+6002	6004	6004
Liikevaihto	395 048,10	425 056,31	516 951,51	549 690,65		
Muut tuotot	6 938,66	270,97	6 938,66	450,00		
Materiaalit ja palvelut	-133 452,92	-83 524,85	-353 530,86	-364 407,87	-10 936,15	-3 579,28
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-75 822,10	-52 353,32	-25 345,40	-24 652,63	-89,64	-1 666,82
Palvelujen ostot	-57 630,82	-31 171,53	-328 185,46	-339 755,24	-10 846,51	-1 912,46
Henkilöstökulut	-98 429,37	-81 634,40	-97 170,20	-74 730,46		
Palkat ja palkkiot	-81 551,48	-67 638,60	-78 876,25	-61 979,82		
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-13 830,12	-11 631,78	-15 380,73	-10 601,43		
Muut henkilösivukulut	-3 047,77	-2 364,02	-2 913,22	-2 149,21		
Poistot (Sumu) ja arvonalentumiset	-133 022,76	-127 703,80	-109 590,15	-111 201,12	-1 847,86	-1 461,72
Poistot (laskutusputki; kp 1203 ICT.inv 2014)	-462,50	0,00	0,00	0,00		
Liiketoiminnan muut kulut (vuokrat, muut menot)	-7 058,60	-13 502,65	-447,68	-2 886,50	-2 000,00	-410,00
Liikelylijäämä (-alijäämä)	29 560,61	118 961,58	-36 848,72	-3 085,30	-14 784,01	-5 451,00
Kunnalle korko lainasta 1%	-3 359,02	-4 772,78	-6 532,08	-6 665,63		-81,78
Kunnalle korvaus peruspääomasta 1%	-9 273,99	-9 397,98	-9 273,99	-9 150,01		
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	16 927,60	104 790,82	-52 654,80	-18 900,94	-14 784,01	-5 532,78
Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,28	5,94	-6,80	-3,28		
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	0,24	4,87	-4,27	-2,03		
Voitto, %	4,28	24,65	-10,19	-3,44		

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TASE

Tase	TP 2022	TP 2021	TP 2022	TP 2021	TP 2022	TP 2021
	6001	6001	6002-6003	6002-6003	6004	6004
VASTAAVAA						
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 743 537,03	1 719 629,25	1 521 176,57	1 559 645,95	101 314,57	19 420,08
Maa- ja vesialueet	73 127,00	73 127,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennukset	61 921,54	67 550,74	0,00	0,00	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 543 370,74	1 537 152,22	1 521 176,57	1 559 645,95	101 314,57	19 420,08
Kuljetuskalusto, kalusteet, ohjelmat (digimittari)	65 117,75	41 799,29	0,00	0,00	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	46 276,87	160 498,15	92 553,74	160 498,15	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet (tili 1500*60% *50%)	11 218,19	12 057,25	22 436,38	12 057,25	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset (520/334 jako 1/3 vesi ja 2/3 jätev.)	35 058,68	148 440,90	70 117,35	148 440,90	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 789 813,90	1 880 127,40	1 613 730,31	1 720 144,10	101 314,57	19 420,08
VASTATTAVAA						
OMA PÄÄOMA	1 543 591,12	1 526 663,53	1 006 374,49	1 059 029,29	-28 494,85	-13 710,84
Peruspääoma 2/3 pysyvistä vastaavista 31.12.2014	939 798,22	939 798,22	915 000,75	915 000,75		
Ed. vuoden tulos	586 865,31	482 074,49	144 028,54	162 929,48	-13 710,84	-8 178,06
Tilikauden yli/alijäämä	16 927,60	104 790,82	-52 654,80	-18 900,94	-14 784,01	-5 532,78
VIERAS PÄÄOMA	246 222,78	353 463,87	607 355,82	661 114,81	129 809,43	33 130,92
Lyhytaikainen						
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat (4340-4940)	16 536,93	17 561,96	7 630,39	7 906,44	0,00	410,00
Siirtovelat/ Lomapalkkajaksotus 4060, 4130, 4190	1 960,55	0,00	4 374,46	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikainen						
Lainat julkisyhteisöiltä	227 725,30	335 901,91	595 350,97	653 208,37	129 809,43	32 720,92
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 789 813,90	1 880 127,40	1 613 730,31	1 720 144,10	101 314,58	19 420,08
Omavaraisuusaste, %	86,24	81,20	62,36	61,57	-28,13	-70,60
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	62,33	83,16	117,49	120,27	0,00	0,00
Kertynyt yli/alijäämä ts. liikkumavara/ katettavaa	603 792,90	586 865,31	91 373,74	144 028,54	-28 494,85	-13 710,84

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	TP 2022 VESIVERKKO	TP 2021 VESIVERKKO	TP 2022 VIEMÄRIVERKOSTO JÄTEVESIHUOLTO	TP 2021 VIEMÄRIVERKOSTO JÄTEVESIHUOLTO	+TP 2022 HULEVESI- VERKOSTO	TP 2021 HULEVESI- VERKOSTO
	6001	6001	6002-6002	6002-6002	6004	6004
RAHOITUSLASKELMA						
Liikeylijäämä (-alijäämä)	29 560,61	118 961,58	-36 848,72	-3 085,30	-14 784,01	-5 451,00
Suunnitelman mukaiset poistot	133 485,26	127 703,80	109 590,15	111 201,12	1 847,86	1 461,72
Rahoitustuotot ja kulut	-12 633,01	-14 170,76	-15 806,08	-15 815,64	0,00	-81,78
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	150 412,86	232 494,62	56 935,35	92 300,18	-12 936,15	-4 071,06
Investointimenot (sivulla 2)	-146 973,24	-93 187,87	-71 120,77	-82 260,27	-83 742,35	0,00
Rahoitusosuudet investointeihin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-146 973,24	-93 187,87	-71 120,77	-82 260,27	-83 742,35	0,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRRA	3 439,62	139 306,75	-14 185,42	10 039,91	-96 678,50	-4 071,06
Lainakannan muutokset	-108 176,61	-111 184,66	-57 857,40	-39 754,08	97 088,51	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		97 524,85			97 088,51	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-108 176,61	-208 709,51	-57 857,40	-39 754,08		
Lyhytaikaisten lainojen muutos						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	114 317,74	3 598,06	82 421,96	5 515,63	-410,00	410,00
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset						
Vaihto/omaisuuden muutos						
Saamisten muutos	113 382,22	-1 058,38	78 323,55	-1 058,38		0,00
Korottomien velkojen muutos	935,52	4 656,44	4 098,41	6 574,01	-410,00	410,00
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	6 141,13	-107 586,60	24 564,56	-34 238,45	96 678,51	410,00
RAHAVAROJEN MUUTOS	9 580,75	31 720,15	10 379,14	-24 198,54	0,01	-3 661,06
Investointien tulorahoitus %	110,62	264,70	102,28	131,43		0,00
Lainanhoitokate (tydyttävä 1-2)	-0,65	0,09	-1,56	-1,49		

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

4.1.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 1

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelmien mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet liitetietona 11.

Arvostuksen perusteena on hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa /peruskorjauksen yhteydessä kiinteistön käyttöajan tarkastelu.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vesilaitoksen vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenona tai sitä alemman todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Lisätietoa

Dallmeierin taidekokoelma on arvostettu hintaan, jonka kunta maksoi takauksena v 2010 eli 346.782,08 €.

Kansanmusiikkisäätiöltä 8.332,20 € lunastettu soitinkokoelma luovutettu 2012 Kansanmusiikki-Instituutti ry:lle.

Kunnalla taseen ulkopuolella oma museosoitinkokoelma ja kunnan vastuulla Tampereen yliopiston soitinkokoelma, molemmat Kansantaiteenkeskuksessa. Liitetiedon 21 lisätietona lueteltu olennaiset aineelliset hyödykkeet, joilla ei ole tasearvoa.

PREMIUM

Pro Economican vanhat saatavat on siirretty passiivireskontraan (käsitelty luottotappioina),

Vuoden 2018 saatavat ovat ProEconomican aktiivireskontrassa (tilipari 1706 - 1760).

Kaustinen siirtyi 2019 käyttämään kuntien omistamaa Kuntaperintää. Lowellilla (ent. Lindorff ent. Contant) olevia luottotappioiksi kirjattuja saatavia ei siirretä, niistä saadaan tuloa tai ne vanhenevat aikanaan. Osa laskuista Kuntaperinnällä, osa ulosotossa.

Sivistyksen hallinto ja päivähoiton hallinto on hajautettu toiminnalle tilastovaatimuksen mukaisesti. Tilastovaatimukseen on muiltakin osin vastattu paremmin uudessa tili- ja kustannuspaikkajaossa.

4.1.3. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetieto 2

	2022	2021
	omistusosuus	omistusosuus
Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt		
Kiint. Oy Rekipolska	100 %	100 %
Kaustisen Oppilasasuntolat Oy	100 %	100 %
Kaustisen Kehitys Oy	100 %	100 %
Kaustisen Lämpö Oy	80 %	80 %
Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy	93,50 %	93,50 %
Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä		
K-P:n sairaanhoitopiirin ky, Kokkola	4,10 %	4,10 %
K-P:n koulutuskuntayhtymä, Kokkola	7,84 %	7,84 %
Keskipohjanmaa Liitto, Kokkola	5,79 %	5,79 %
Korpelan Voima ky, Kannus	14,42 %	14,42 %
Osakkuusyhteisöt, ei yhdistelty konsernitilinpäätökseen		
KVT Vesihuolto Oy, Kaustinen	48 %	48 %
Nikulan ravirata Oy, Kaustinen	35,30 %	35,30 %
KaseNet Oy	24,60 %	24,60 %

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus, saatavat ja velat eliminoitu. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Tytäryhteisöjen poistot tarvittaessa oikaistu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 3	Toimintatuotot (ulkoiset)	2022	2021
	Yleishallinto	3 561 336,38	3 533 295,30
	Sosiaali- ja terveystuotot	0	0
	Opetus- ja kulttuuripalvelut	983 691,64	769 689,35
	Yhdyskuntapalvelut	1 461 194,57	1 429 779,81
	Muut palvelut (kp 6001-6012)	922 271,11	970 225,89
	Toimintatuotot yhteensä	6 928 493,70	6 702 990,35

Liitetieto 4	Verotulojen erittely	2022	2021
	Kunnan tulovero	13 671 583,07	12 922 393,47
	Osuus yhteisöveron tuotosta	1 154 188,31	1 087 793,22
	Kiinteistövero	1 167 806,72	951 127,46
	Muut verotulot	0	0
	Verotulot yhteensä	15 993 578,10	14 961 314,15

Liitetieto 5	Valtionosuuksien erittely	2022	2021
	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	6 747 387,00	10 053 080,00
	Verotuloihin perustuva valtionosuus	3 841 297,00	0
	Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	812 855,00	717 169,00
	Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	550 000,00	0
	Verotulomenetyksen kompensatio	2 813 900,00	2 430 455,00
	Valtionosuudet yhteensä	14 765 439,00	13 200 704,00

	Kotikuntakorvaustulot	298 238,00	240 556,00
	Kotikuntakorvausmenot	-100 784,00	-99 580,00
		197 454,00	140 976,00

Liitetieto 6	Palvelujen ostojen erittely	2022	2021
	Asiakaspalvelujen ostot	15 684 164,14	15 274 829,72
	Muiden palvelujen ostot	3 860 180,71	3 435 852,26
	Kunnan palvelujen ostot yhteensä	19 544 344,85	18 710 681,98

Liitetieto 7

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltynä Kuntalaki 19.2§		2022	2021
Suomen keskusta	vuokratuki	330	650
Perussuomalaiset	vuokratuki	120	80
Sosiaalidemokraatit	vuokratuki	0	160
Vihreät rp	vuokratuki	0	40
Kristillisdemokraatit	vuokratuki	0	0

Liitetieto 8 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti, jolloin poistot lasketaan käyttöomaisuuden arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. KV 69 §/2012. Poistosuunnitelma on tarkistettu 2014.

		Aiemmin	Uudet yksiköt alk. 1.1.2014
Aineettomat hyödykkeet			
	Kehittämismenot		2 v
	Aineettomat oikeudet	5 v	5 v
	Liikearvo		2 v
Muut pitkävaikutteiset menot			
	Atk-ohjelmistot	4 v	4 v
	Muut	5 v	4 v
Aineelliset hyödykkeet			
	Maa- ja vesialueet		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat			
	Hallinto- ja laitosrakennukset	50 v	45 v
	Tehdas- ja tuotantorakennukset	40 v	30 v
	Talousrakennukset	20 v	20 v
	Vapaa-ajan rakennukset	50 v	30 v
	Asuinrakennukset	30 v	35 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
	Kadut, tiet, torit ja puistot	15 %	15 %
	Sillat, laiturit	15 %	20 %
	Muut maa- ja vesirakenteet	15 %	20 %
	Vedenjakeluverkosto	7 %	7 %
	Viemäriverkko	7 %	7 %
	Kaukolämpöverkko		20 %
	Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistus	15 %	20 %
	Puhelinverkko, keskuksat	20 %	22 %
	Maakaasuverkko	15 %	15 %
	Muut putki- ja kaapeliverkot	15 %	20 %
	Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 %	25 %
	Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 %	20 %
	Liikenteen ohjauslaitteet	20 %	25 %

	Muut kiinteät koneet, laitteet ja rak	20 %	25 %
Koneet ja kalusto			
	Rautaiset alukset	15 %	20 %
	Puiset alukset ja muut uivat työkone	20 %	27 %
	Muut kuljetusvälineet	25 %	30 %
	Muut liikkuvat työkoneet	25 %	30 %
	Muut raskaat koneet	20 %	25 %
	Muut kevyet koneet	25 %	30 %
	Sairaala-, terveydenh. jne laitteet	20 %	30 %
	Atk-laitteet	3 v	4 v
	Muut laitteet ja kalusteet esim sähkö	30 %	40 %
Muut aineelliset hyödykkeet			
	Luonnonvarat		käytön mukainen poisto
	Arvo- ja taide-esineet		ei poistoaikaa
	Keskeneräinen rakentaminen		ei poistoaikaa
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
	käyttöomaisuusosakkeet hankintameno		ei poistoaikaa
	rahoitusomaisuus nimellisarvoon		

Pienten pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno yhdisteltynäkin jää alle 10.000 € on ohjeistettu kirjaamaan vuosikuluiksi.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta			
Viiden vuoden keskiarvo	2019-2023	2018-2022	2017-2021
Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	7 859 668	7 252 804	7 081 044
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno *)	11 942 925	10 609 304	8 932 509
Ero €	-4 083 257	-3 356 500	-1 851 465
Ero %	34 %	32 %	21 %

Lisätieto: Tavoitteena, että poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit, olennainen poikkeama > 10 %.

*) 2019 – 2023 talouspäällikön arvio, ei laskelmaa talousarviossa 2022.

Liitetieto 9

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja tappiot		2022	2021
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	2 kpl	0,00	16 702,00
Muut osakkeet ja osuudet	Oy Telefooni Invest Ab	52 893,06	0,00
Asuntotontit	2 kpl	0,00	0,00
Kuljetusvälineet, palotoimi	mönkijä	5 057,58	46 480,55
Myyntivoitot yhteensä	(tili 3510)	57 950,64	63 182,55
Maa- ja vesialueet	Salonkylän tontit	0,00	0,00
Kiinteistöt	Salonkylän kiinteistöt	0,00	0,00
Osake	Jokitörmä	0,00	-21 178,00
Myyntitappiot yhteensä	(tili 4920)	0,00	-21 178,00

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 10 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat hyödykkeet 2022	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot/ ATK ohjelmat	Muut pitkävaikutteiset menot Köyhäjoen kunnostus	Muut pitkävaikutteiset Kiinteistökartoitukset + muut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1	2 140,87	75 475,24	24 602,58	31 134,71	133 353,40
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	28 478,35	0,00	0,00	28 478,35
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-36 892,82	-4 920,48	-7 092,76	-48 906,06
Kirjanpitoarvo 31.12	2 140,87	67 060,77	19 682,10	24 041,95	112 925,69

Aineelliset hyödykkeet 2022	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1	2 417 381,32	27 636 565,25	4 451 759,87	439 691,33	396 962,57	35 342 360,34
Lisäykset tilikauden aikana	18 499,99	987 106,06	819 336,10	188 185,57	0,00	2 013 127,72
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Myyntivoitto	0,00	0,00	0,00	5 057,58	0,00	5 057,58
Myyntitappio	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	-22 960,80	0,00	-22 960,80
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-1 013 121,88	-454 123,69	-159 508,68	0,00	-1 626 754,25
Kirjanpitoarvo 31.12	2 435 881,31	27 610 549,43	4 816 972,28	450 465,00	396 962,57	35 710 830,59

Lisätieto: Kiinteistöt / hyödykkeet, joilla ei ole tasearvoa (olennaiset)				Kustannuspaikka	Nettomeno	Nettomeno
				a	2022	2021
	Neuvonta-asema	ns. keltainen talo	4H yläkerta	kp 5691	0,00	0,00
	Kanteleverstas		kuntalaisten käytössä	kp 5692	0,00	0,00
	Jylhäntien paritalo	myynnissä		kp 5716	0,00	-166,17
	Vanha kunnantalo	100 v 2017	kuntalaisten käytössä	kp 5690	0,00	0,00
	Museositinkokoelma	kunnan ja TY:n	KTK:lla	kp 3905	-9083,98	-11 414,75

Lisätieto: Kiinteistöt, joilla on tasearvoa mutta tyhjillään (kiinteistö 3 v tyhjillään arvonalennuskirjaus KPL 5:13§)					Nettomeno	Tasearvo
					2022	2022
	Kanttorila	tyhjillään	purettu	kp 5721	-17 769,31	0,00
	Markkula	tyhjillään/varastona paitsi asunnot		kp 5627	-85 122,55	55 581,60

Maa- ja vesialueiden erittely	Kunta	
	2022	2021
Kiinteistöjen liittymismaksut	0,00	0,00
Muut maa- ja vesialueet	2 435 881,31	2 417 381,32
Maa- ja vesialueet yhteensä	2 435 881,31	2 417 381,32

1200-1203	Kuntayhtymäosuudet		<u>osuus 2021</u>	<u>osuus 2022</u>	<u>1.1.2022</u>	<u>Lisäys</u>	<u>Vähennys</u>	<u>31.12.2022</u>
0216462-3	K-P:n ESH ja perusp.KY		4,10 %	4,10 %	245 053,48			245 053,48
0208916-8	K-P Koulutuskuntayhtymä		7,84 %	7,84 %	724 842,58			724 842,58
0959806-1	Keski-Pohjanmaan liitto		5,79 %	5,79 %	25 074,00			25 074,00
0178464-4	Korpelan Voima		14,42 %	14,42 %	15 473,00			15 473,00
	Yhteensä				1 010 443,06	0,00	0,00	1 010 443,06
1204-1208	Tytäryhteisöosakkeet ja osuudet		<u>omistus</u>	<u>osakeomistus</u>	<u>1.1.2022</u>	<u>Lisäys</u>	<u>Vähennys</u>	<u>31.12.2022</u>
0718928-0	Kiinteistö Oy Rekipolska		100 %	4.143	881 363,30			881 363,30
0906825-5	Kiinteistö Oy K:n Oppilasasuntolat		100 %	260	43 728,86			43 728,86
0310431-5	Kaustisen Kehitys Oy; apportti 2014		100 %	7336	4 461 109,73			4 461 109,73
0755503-3	Kaustisen Lämpö Oy		80 %	480	80 730,20			80 730,20
0797121-3	Kansantaiteenkeskus Oy	OP:lta 11.500 kpl	93,5 %	55 500	757 840,04			757 840,04
	Yhteensä				6 224 772,13	0,00	0,00	6 224 772,13

Aik 1209	Tili 1212	Muut osakkeet ja osuudet	kpl	1.1.2022	Lisäys	Vähennys	Myyntivoitto	31.12.2022
	0635366-7	M-real Oy	250	618,99				618,99
	0116300-4	Metsäliitto		3 990,00				3 990,00
	0635366-7	Metsä Board Oyj	20	73,20				73,20
	0208882-7	Kiint.Oy Telefooni	130	8 856,94		-8 856,94	52 893,06	0,00
	0408224-2	Nikulan Ravirata Oy	2471	57 171,29				57 171,29
	0559617-3	Festival Turkis Oy	80	13 455,03				13 455,03
*)	1701683-4	Kuntarahoitus Oyj (K. asuntoluotto Oy 50 os)	13750	8 409,40				8 409,40
*)	1701683-4	Kuntarahoitus Oyj, emissio	8000	21 600,00				21 600,00
	0870630-7	Oy Ekorosk Ab; omistus 3,43%/2015	45	37 842,28				37 842,28
	2116313-2	KVT Vesihuolto	48	48 000,00				48 000,00
	2116313-2	KVT Vesihuolto	0	431 882,00				431 882,00
	0208877-1	OP Kaustinen, osuuspääoma	3	100,00				100,00
	0198452-3	Osuuskunta Viexpo	1	84,09				84,09
	2362180-3	Kuntien Tiera Oy	4298	4 298,00				4 298,00
	2360731-5	Kunnan Taitoa Oy		4 302,00				4 302,00
	2154781-4	Kaustisen Portti asunto 18/ Karvonen Maija lunastaa pitkällä sopimuksella	1 asunto	29 337,55		-1 778,06		27 559,49
	0198165-6	Keskipohjanmaan Kirjapaino	20	201,80				201,80
	2702443-2	As Oy Jokitörmä 2B7 os 331-374=44, 44m2	1 asunto	0,00	0,00			0,00
236-401-15-756	3015850-3	As. Oy Reijon Portti Kaust. os 477-514 ja 228-279	2 asuntoa	285 000,00	0,00			285 000,00
	3015850-3	As. Oy Reijon Portti Kaustinen varaisiirtovero		5 700,00	0,00			5 700,00
	3015850-3	As. Oy Reijon Portti Kaustinen autokatokset 2 kpl	2 autokastosta	10 200,00	0,00			10 200,00
	2839579-6	Jyta omaisuus Oy (2500 osaketta; 20% Työplus yhtiöstä)	501	501,00				501,00
***)	2861498-7	TyöplusKunta Oy 2,5% omistus	2	10 000,00				10 000,00
	2661818-3	TyöPlus Yhtiöt Oy	20		75 976,61			75 976,61
**)	1942635-1	KaseNet Oy, 24,62 % omistus		504 102,87				504 102,87
		Yhteensä		1 485 726,44	75 976,61	-10 635,00	52 893,06	1 551 068,05

*) Kuntarahoituksen säilytyksessä olevien väliaikaistodistusten kattama osakemäärä yhteensä 8.000 kpl 21.600 € v 2006. Kunnan Kuntarahoituksen kaikkien osakkeiden yhteismäärä 21.750 kpl. 13.750 osaketta on Kuntien Asuntoluotto OYJ:n ja Kuntarahoituksen sulautumisesta v 2001.Yhdellä asuntoluoton osakkeella sai 275 Kuntarahoitus Oyj:n osaketta 31.8.2001.

***) Kasenet-valokuituverkon ja verkkoliiketoiminnan yhtiöittäminen KV 16 § 16.5.2018. Apporttia vastaan suunnattu osakeanti. Yhtiö aloittanut toimintansa 1.6.2018

***) 10 000 € KV 59 §, 15.11.2018

Liitetieto 11

Omistukset tytäryhteisöissä		Kunnan omistus- osuus 2021	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (€)			
				oma pääoma	muu oma pääoma	tilik. voitto/ tappio	Vieras pääoma
0718928-0	Kiint.Oy Rekipolska Kaustinen	100 %	100 %	1 542 951,53	1 484 941,62	58 009,91	9 303 324,28
0906825-5	Kaustisen Oppilasasuntolat Oy	100 %	100 %	365 990,17	334 184,45	31 805,72	161 544,51
0310431-5	Kaustisen Kehitys Oy Kaustinen	100 %	100 %	3 281 244,56	3 485 943,16	-204 698,60	3 588 152,34
0755503-3	Kaustisen Lämpö Oy Kaustinen	80 %	80 %	638 093,31	643 791,79	-5 698,48	2 482 867,39
0797121-3	Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy	93,50 %	74,66 %	-131 116,24	-71 770,41	-59 345,83	466 002,25

Liitetieto 12

Omistukset kuntayhtymissä		Kunnan omistus- osuus 2021	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (€)			
				oma pääoma	muu oma pääoma	tilikauden yli/alijäämä	Vieras pääoma
0216462-3	K-P:n sairaanhoitopiirin ky, Kokkola	4,1000 %	4,1000 %	308 590,87	333 711,22	-25 120,35	5 416 730,79
0208916-8	K-P:n koulutuskuntayhtymä, Kokkola	7,84 %	7,84 %	2 370 417,52	2 366 912,04	3 505,48	2 150 054,64
0959806-1	Keskipohjanmaan liitto, Kokkola	5,79 %	5,79 %	97 454,07	82 378,33	15 075,74	37 352,87
0178464-4	Korpelan Voima ky, Kannus	14,42 %	14,42 %	4 128 734,54	5 035 313,88	-906 579,34	7 566 981,66

Liitetieto 13

Omistukset omistusyhteisöissä, ei yhdistelty konserniin		Kunnan omistus- osuus	Laina- saatava 31.12.2022	omasta vieraasta tilik. voitosta/ tappiosta		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilik. voitosta/ tappiosta
2116313-2	KVT Vesihuolto Oy, Kaustinen	48,00 %	0	480 191,25	1 220 130,78	13,55
1942635-1	KaseNet Oy	24,62 %	0	625 500,59	63 666,54	6 569,14
0408224-2	Nikulan Ravirata Oy, Kaustinen	35,30 %	0	61 063,27	41 178,95	3 144,53

Liitetieto 14

Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä

Saamisten erittely		2022		2021	
		Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä					
Kiint.Oy Rekipolska Kaustinen		0,00	42 168,47	0,00	25 748,57
Kaustisen Oppilasasuntolat Oy		0,00	30,55	0,00	55,49
Kaustisen Kehitys Oy Kaustinen		0,00	69 037,75	0,00	0,00
Kaustisen Lämpö Oy Kaustinen		0,00	56,71	0,00	0,00
Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy	(pääomalaina)	200 000,00	13 259,81	200 000,00	2 424,41
Saamiset kuntayhtymiltä joissa kunta jäsenenä					
K-P:n sairaanhoitopiirin ky, Kokkola		0,00	75 092,33	0,00	96 767,03
K-P:n koulutuskuntayhtymä, Kokkola		0,00	0,00	0,00	5 701,21
Keskipohjanmaan liitto, Kokkola		0,00	0,00	0,00	0,00
Korpelan Voima ky, Kannus		0,00	136,80	0,00	46,84
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä					
KVT Vesihuolto Oy, Kaustinen		0,00	25,92	0,00	2 413,25
Nikulan Ravirata Oy, Kaustinen		0,00	106,48	0,00	114,55
Saamiset yhteensä		200 000,00	199 914,82	200 000,00	133 271,35

Liite 15 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtosaamiset		2022	2021
1822	Siirtosaamiset/ ELY palkkatukisaamiset	9 953,98	3 405,70
1824	Siirtosaamiset/ Valtio, EU, kunnat, Kuntayhtymät	1 501 870,70	1 228 621,63
	Alueellinen pelastustoiminta	99 375,82	89 622,80
	Työterveys (KELA)	40 855,84	43 057,00
	Soite	1 115 345,29	1 013 429,04
	Soite, ed.tilikausien ylijäämän palautus	184 139,39	0,00
	Työterveyden koronarokotukset	0,00	1 376,00
	Valtionavustus covid-19 kustannuksiin (soite)	33 568,00	71 876,00
	Maaseutultk/Lestijärvi	7 515,36	9 260,79
	VVM/Tarkistuspäätös 13.1.2023	21 071,00	0,00
1825	Palkat ja vakuutukset	0,00	6 128,73
1826	Siirtosaamiset/ Muut tulojäämät	72 118,41	13 601,78
	Suomen messut osuuskunta	0,00	1 048,93
	Novum, vakuutukset	2 874,00	4 301,16
	Koulutuskorvaus	3 007,20	3 640,78
	Traficom/tienoo hanke	0,00	1931,63
	Kuraattorilaskut kunnilta	0,00	988,00
	Laskut 332-	42844,04	0,00
	Typing Master Finland	1167,00	
	ePassi Payments oy	2200,96	0,00
	KL-kustannus	1215,20	0,00
	Maahanmuuttovirasto	1824,11	0,00
	Lomituspalvelut	2604,06	0,00
	Innofactor Software	1415,04	
	KTK 5750 kp loppulasku	3890,64	0,00
	KVT-vesihuolto, loppulasku	4745,00	0,00
	Ruokavirasto, kouluhedelmätki	2417,23	0,00
	Muut tulojäämät	1 913,93	1 691,28
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä		1 583 943,09	1 251 757,84

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 16 Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksestä ja vähennyksistä sekä siirroista niiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely		Konserni		Kunta	
		2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1		9 685 777,02	9 685 777,02	9 685 777,02	9 685 777,02
	Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
	Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12		9 685 777,02	9 685 777,02	9 685 777,02	9 685 777,02
Arvonkorotusrahasto 1.1		851 719,56	855 874,54	0,00	0,00
	Lisäykset	20 018,85	0,00	0,00	0,00
	Vähennykset	0,00	-4 154,98	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12		871 738,41	851 719,56	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.		1 543 464,14	1 549 445,52	0,00	0,00
	Lisäykset	14 607,12	0,00	0,00	0,00
	Vähennykset	-17 092,39	-5 981,38	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12		1 540 978,87	1 543 464,14	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 1.1		4 297 955,28	4 598 506,43	297 946,99	-535 210,18
	Siirto vahinkorahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
	Ed. tilikauden virheen oikaisu			0,00	0,00
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 31.12		4 297 955,28	4 598 506,43	297 946,99	-535 210,18
Tilikauden ali-/ylijäämä		1 249 476,57	-18 549,56	2 343 662,02	833 157,17
Oma pääoma yhteensä		17 645 926,15	16 660 917,59	12 327 386,03	9 983 724,01

Liitetieto 17 Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista vieraaseen pääomaan kuuluvista pitkäaikaisista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat			1.1.2028	31.12.2022	31.12.2021
	Joukkovelkakirjalainat		0,00	0,00	0,00
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	Danske Bank	0,00	789 473,64	1 105 263,12
	Lainat julkisyhteisöiltä	Kuntarahoitus	10 796 481,00	19 158 182,00	21 502 057,00
	Lainat muilta luotonantajilta		0,00	0,00	0,00
	Saadut ennakot	Kaustisen Portti, osake	18 669,29	27 559,59	29 337,65
	Ostovelat		0,00	0,00	0,00
	Liittymismaksuvelat	Vesi/jätevesi	926 381,41	926 381,41	926 885,97
	Muut velat	Takuumaksut/vuokrat	12 000,00	11 215,64	10 743,58
	Siirtovelat		0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä			11 753 531,70	20 912 812,28	23 574 287,32

Liitetieto 18

Käyttötilin limiitti	2022	2021
OP FI71 5124 0420 0012 24	300 000,00	300 000,00
siitä käyttämättä oleva määrä 31.12.	300 000,00	300 000,00

Liitetieto 19**Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät**

	Lyhytaikaiset siirtovelat	2022	2021
tili 2610	Jaksotetut palkat sivukuluineen	1 208 598,89	1 163 957,77
tili 2620	Korkojaksotukset	38 666,46	29 917,69
tili 2600	Muut menojäämät		
	MELA maatalouslomitus palautettavaa	26 641,62	113 882,66
	MELA Turkislomitus palautettavaa	22 316,89	82 438,81
	KVT-vesihuolto	0,00	20 471,00
	Vetelin kunta, Etsivä nuorisotyö	0,00	11 558,00
	Vetelin kunta, Kansalaisop. tasaus	695,00	17 712,00
	VVM/Opetus ja kultt. tarkistuspäätös 14.1.2022	0,00	60 034,00
	Palkat (maksupvä 13.1.2023)	48 497,77	0,00
	Eläinlääkintä/ Kokkolan kaupunki	12 007,03	12 281,00
	Eläkemenoperusteinen lisäosuus	5 768,32	8 291,75
	Työttömyysvakuutus maksu TA	0,00	39 665,77
	Työttömyysvakuutus maksu TT	0,00	29 227,41
	Lomitushallinto/tilitykset 2023	80 000,00	0,00
	Keva/eläkemaksut (palkat maksup. 13.1.2023)	11 647,80	0,00
	Palkkojen sivukulut (palkan maksup. 31.1.)	10 010,15	0,00
	J & A Myllymäki, haketus 2022	13 672,50	0,00
	TyöPlus Yhtiöt Oy, Osakkeet 20 kpl+varainsiirtov.	75 976,61	0,00
	Muut menojäämät	2 800,55	32 635,06
	Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 557 299,59	1 622 072,92

Liitetieto

Laskennallinen lainanhoitokate	2022	2021	2020
Kuvaa kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvotteita hyvä jos yli 2, tyydyttävä jos 1-2 ja heikko jos alle 1	1,00	0,60	6,62

Liitetieto 20

Lainat ja vuokravastuut, euroa per asukas	2022	4194 as.	2021	4194 as.
	€	€/asukas	€	€/asukas
Kunta	32 470 537,94	7 742	32 379 539,43	7 655

Liitetieto 21

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Toimitilojen vuokravastuut	825 250,28	802 644,12	7 534,20	8 945,82
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	474 988,06	298 694,99	173 682,71	107 558,01
Maa-alueiden vuokravastuut	392,00	392,00	392,00	392,00
Muut vuokravastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Vuokravastuut yhteensä	1 300 630,34	1 101 731,11	181 608,91	116 895,83
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	430 526,60	350 899,02	59 191,49	44 954,59
siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	7 534,20	8 945,82	7 534,20	8 945,82

Liitetieto 22

Velat, joiden vakuudeksi on annettu osakkeita. Kuntatodistusslainat.

Vastuu Nordealle 106725-04402813 liittyy Karvosen velkaan AsOy Kaustisen Portti asunto 18. Karvonen Maija lyhentää 1.778,06 €/vuosi. Nordealle annettu vakuudeksi Rekipolskan panttikirja nro 81 Kangastie 4, 50.000 €. Vrt liite 17 ja 24

Kuntatodistusohjelma 1.000.000 € 31.10.2001. Kuntatodistukset ovat liikkeellelaskijan antamia haltijavelkakirjoja.

Kuntatodistuksilla kunta saa edullista lyhytaikaista lainaa, max. 10.000.000 € v 2022.

Kuntatodistusslainatilanne 31.12, erääntyvät alle vuoden kuluessa	2022	2021
2516 Kuntarahoitus	9 500 000,00	7 000 000,00
Yhteensä	9 500 000,00	7 000 000,00

4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liitetieto 23 Kunnan omistamat sähköiset panttikirjat lainhuuto- ja kiinnitysrekisterissä (MML674733/70/2018 sekä MML/674686/70/2018)

Kohde	Kiinnitys	Määrä	Pvm	
236-401-15-346	723/23.6.2006/2669	60 000,00 €	22.8.2018	Kuortintila
236-401-15-347	723/13.3.2000/1091	3 300,00 €	22.8.2018	Siskontila
236-401-15-347	723/8.5.2002/2162	3 500,00 €	22.8.2018	Siskontila
236-401-15-347	723/8.5.2002/2163	16 800,00 €	22.8.2018	Siskontila
236-401-15-347	723/8.5.2002/2164	25 200,00 €	22.8.2018	Siskontila

Liitetieto 24 Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt

Arvonlisäveron palautusvastuu 2009-2018	(Sivistys+sotekiinteistöt)	1 051 808,37
Arvonlisäveron palautusvastuu 2010-2019	(Sivistys+sotekiinteistöt)	840 678,46
Arvonlisäveron palautusvastuu 2011-2020	(Sivistys+sotekiinteistöt)	886 614,17
Arvonlisäveron palautusvastuu 2012-2021	(Sivistys+sotekiinteistöt)	1 881 186,74
Arvonlisäveron palautusvastuu 2013-2022	(Sivistys+sotekiinteistöt)	1 217 287,50

Kunnan antamat vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien puolesta sekä vastavakuutena perityt pantit

	2022	Pantit	2021	Pantit
Kiinteistö Oy Rekipolska 1)	8 471 945,32	7 913 624	8 353 738,82	7 913 624
Kaustisen Lämpö Oy; 1.600.000 € v 2011	1 017 674,00	1 838 657	1 171 340,00	1 838 657
Kaustisen Kehitys Oy	3 421 110,00	3 160 944	3 642 888,00	3 160 944
Yhteensä	12 910 729,32	12 913 225	13 167 966,82	12 913 225

1) Rekipolskan vanhimmat lainan ilman vastavakuutta.

Kunnan antamat muut vastuusitoumukset sekä vastavakuutena perityt pantit

		2022	Pantit	2021	Pantit
Kaustisen Vanhustentaloyhdistys ry		0,00	201 824,00	0,00	201 824,00
KVT-Vesihuolto Oy, 2.160.000 € v 2016	1)	1 189 995,00	2 160 000,00	1 252 627,68	2 160 000,00
Asunto Oy Kaustisen Portti, asunto 18	vastavakuus 50.000 €	27 559,59	73 000,00	29 337,65	73 000,00
Kansantaiteenkeskus Oy		38 500,00	84 093,40	45 500,00	84 093,40
Yhteensä		1 256 054,59	2 518 917,40	1 327 465,33	2 518 917,40
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		31 766 314,00		29 892 888,00	
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista		0,00		0,00	
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus Kuntien takauskeskuksen rahastoista		18 370,00		19 581,00	
Yhteensä Kaustisen vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		31 784 684,00		29 912 469,00	

1) Kunnan palvelutoimintaan liittyvän investoinnin rahoitus, josta ei peritä takausprovisiota. KVT Vesihuolto Oy: Kuntarahoitus 4.500.000 € x 48 % kunnan omistus; max 2.160.000 €. KV 17 § 2016.

Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Vakuudet ja vastuusitoumukset	<u>2022</u>	<u>konserniosuus 2022</u>	<u>2021</u>	<u>konserniosuus 2021</u>
KOY Rekipolska (100 %)				
Annetut pantit ja kiinnitykset	3 665 163,95	3 665 163,95	3 665 163,95	3 665 163,95
Saadut vuokravakuudet	100 535,38	100 535,38	100 419,38	100 419,38
Kaustisen Kehitys Oy (100 %)				
OP lainojen vakuudeksi panttikirjoja	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Nordea erikoistakaussitoumus (Kruupakka)	805 000,00	805 000,00	920 000,00	920 000,00
Käyttötilin limiitti Nordea	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Kaustisen Lämpö Oy (80 %)				
Muut velat/ palautettavat liittymismaksut	1 135 384,34	908 307,47	1 116 484,34	893 187,47
Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy (74,66 %/2018; 93,50 % 2019)				
Kiinnitetty panttivelkakirja	84 100,00	78 633,50	84 100,00	78 633,50
Pitkäaikainen pääomalaina kunnalta	200 000,00		200 000,00	
Kiinteistö Oy Kaustisen oppilasasuntolat (100 %)				
Valtiokonttorin lainan vakuutena kiinnitys v-oik 1.160.700 €	48 659,51	48 659,51	48 659,51	48 659,51
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä 7,84 % konserni		7,84 %		7,84 %
Leasingvuokrasopimukset	1 714 140,97	134 388,65	1 300 737,75	101 977,84
Vuokravastuut	402 426,26	31 550,22	409 590,36	32 111,88
Takaussitoumus 10.500.000, KOY Kokkolan Kampus, lainapääoma	4 267 200,00	334 548,48	4 533 800,00	355 449,92
Alv-palautusvastuu kiinteistöistä	7 861 187,15	616 317,07	8 115 750,52	636 274,84
Muut taloudelliset vastuut/ koronvaihtosopimukset tulouttamatta	0,00	0,00	57 423	4 502

K-P:n sairaanhoitopiirin kuntayhtymä 4,10 % konserni		4,10 %		4,10 %
Arvonlisäveron palautusvastuu, konserni	8 434 872,00	345 829,75	10 469 890,00	429 265,49
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12	3 220 901,00	132 056,94	5 014 091,00	205 577,73
Takaukset, K Oy H-seitsikko	0,00	0,00	13 687 981,00	561 207,22
Vuokravastuut yhteensä	19 174 777,16	786 165,86	18 575 278,46	761 586,42
Korpelan voiman kuntayhtymä 14,42 %, konserni		14,42 %		14,42 %
Vakuudet/ vastasitoumus annetuille pankkitakauksille	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut taloudelliset vastuut/ johdannaissopimukset tulouttamatta	0,00	0,00	0,00	0,00
Keskipohjanmaan Liitto 5,79 %		5,79 %		5,79 %
K-P Liitto->KP-Cobra invest Oy->Kalvinit Oy pääomailain	0,00	0,00	345 941,54	20 030,02
koroton bulletlaina, erääntyy korolla lisättynä 31.12.2020 (palautunut vuoden 2022 aikana)				

Eläkemenoperusteinen maksu joka kunnalle tulisi, jos kuntayhtymä purkautuisi			
(poistuu v. 2023)		<u>2022 ennuste *</u>	<u>2021 ennuste *</u>
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä		43 037,71	43 627,96
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja		91 401,00	93 466,30
Keskipohjanmaan Liitto		350,00	349,45
Korpelan voiman kuntayhtymä		16 038,19	16 303,31
Yhteensä, KEVAN ilmoitus		150 826,90	153 747,02
* vain jäsenyhteisöjen omat vastuut			

Kunnalle siirtynyt maksuvastuu eläkemenosta	<u>2022 ennuste *</u>	<u>2021 ennuste *</u>
Vastuu siirtyneistä palvelussuhteista	176 210,61	181 925,57
(karttuneiden eläkkeiden toteutuneet eläkemenot)		

4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25

**Henkilöstön lukumäärä 31.12 tehtäväalueittain (vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt)
Osa-aikainen henkilöstö muutettu kokoaikaiseksi osa-aikojen suhteellisten osuuksien
yhteismäärän perusteella (tiedot palkkakonttorilta)**

Henkilöstön lukumäärä 31.12	2022	2021
Yleishallinto pl. maatalous- ja turkislomittajat	14	14
Yleishallinto, maatalous- ja turkislomittajat	49	55
Opetus ja kulttuuritoimi	170	155
Tekniset palvelut	34	37
Yhteensä	267	261

Liitetieto 26

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2022	2021
Palkat ja palkkiot	9 157 269,07	8 779 338,94
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	2 000 473,35	1 959 908,36
Muut henkilösivukulut	543 366,46	483 788,31
Henkilöstökorvaukset	-265 563,40	-157 946,51
Luontaisedut	64 731,50	57 885,60
Käyttöomaisuuteen aktivoidut palkat	0,00	0,00
Yhteensä	11 500 276,98	11 122 974,70

Liitetieto 27 luottamushenkilöpalkkioista perityt ja puolueelle tilitetty luottamushenkilömaksut

Tilitetyt luottamushenkilömaksut; tasetili 2363	2022	2021
Suomen keskusta	3 843,25	3 734,60
Kaustisen perussuomalaiset rp	846,10	1 109,35
Sosiaalidemokraatit	744,75	689,20
Perhönjokilaakson kristilliset ry	22,50	45,00
Kokkolanseudun vihreät ry	96,30	153,10
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	5 552,90	5 731,25

Liitetieto 28**Lakisäätöistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksetut palkkiot 1.1. – 31.12. aikana tapahtuneista työsuoritteista**

Tilintarkastajan palkkiot	2022	2021
Tarkastusyhteisö BDO Auditor	9 970,41	6 896,64
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 402,76	0,00
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	12 373,17	6 896,64

KAUSTISEN KUNTA

Luettelo tilivuoden 1.1. – 31.12.2022 kirjanpidoista ja aineistoista:

Kirjanpidon tositteet säilytetään päätearkistossa. Osa tilivuoden kirjanpitokirjoista säilytetään talouspäällikön ja palkkasihteerin työhuoneessa.

Käytössä olevat ohjelmat:

	Ohjelmisto	Toimittaja
Kirjanpito	ProEconomica Premium	CGI
Laskutukset	ProEconomica Premium	CGI
Osto- ja myyntireskontra	ProEconomica Premium	CGI
Käyttöomaisuuskirjanpito	ProEconomica Premium	CGI
Maksuliikenne	Nomentia Banking	CGI
Palkka- ja henkilöstöhallinto	Pegasos/Populus	CGI
Vesi- ja jätevesilaskutus	VesikantaPlus	CGI
Lomatoimen laskutus	Melan oma ohjelma	Mela
Päivähoitolaskutus	Daisy	WhileOnTheMove Oy

Kirjauksessa käytetyt tositelajit:

10	Kassatositteet
19	Käyttöomaisuuden poistot
20	Ostolaskut
28	Ostolaskujen suoritukset
31	DAISY päivähoitolaskutus
32	MELA laskutus
33	VESIKANTA vesi- ja jätevesilaskutus
35	Myyntireskontran suoritukset
50	Käyttöomaisuuden tapahtumat
60	Palkkatositteet
65	Vyörytykset

5 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kaustisella 27.3.2023

Jouni Koskinen
Kunnanhallituksen puheenjohtaja

Eija Seppä
Kunnanhallituksen varapuheenjohtaja

Johanna Kuusela
Kunnanhallituksen jäsen

Kai-Eerik Känsälä
Kunnanhallituksen jäsen

Tina Sulkakoski
Kunnanhallituksen jäsen

Marko Kulpakko
Kunnanhallituksen varajäsen

Annika Timonen
Kunnanhallituksen jäsen

Helinä Tuomela
Kunnanhallituksen jäsen

Kari Ruuska
Kunnanhallituksen varajäsen

Arto Alpia
Kunnanjohtaja

Tilintarkastusmerkinnät

Edellä oleva tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolaitan mukaisesti.

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Kaustisella ____ / ____ 2023

Tuula Ylikangas
HT JHT tarkastaja
BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö